

**MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
DANYLO HALYTSKY LVIV NATIONAL
MEDICAL UNIVERSITY**

Department of Ukrainian Studies

UKRAINIAN LANGUAGE
EXERCISES FOR PRACTICAL CLASSES
FROM THE UKRAINIAN LANGUAGE
FOR FOREIGN 1-ST YEAR STUDENTS
ENGLISH-LANGUAGE DEPARTMENT
OF THE SPECIALTY
221 «DENTISTRY»

Lviv 2021

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Кафедра українознавства

УКРАЇНСЬКА МОВА

ВПРАВИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з української мови
для іноземних студентів
1 курсу англомовного відділення
спеціальності 221 «Стоматологія»

Обговорено та ухвалено на
засіданні методичної комісії
кафедри українознавства
(протокол № 1 від 31 серпня
2021 року)

Затверджено профільною
методичною комісією
гуманітарних дисциплін
(протокол № 4 від 31 серпня
2021 року)

УДК 811.161.2 (072)

I 98

Іщук Н. В. та ін.

Українська мова: вправи для практичних занять з української мови для іноземних студентів 1 курсу англomовного відділення спеціальності 221 «Стоматологія»: навчальний посібник / Укладачка: Іщук Н. В. та ін. Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2021. 128 с.

У навчальному посібнику подано матеріали для практичних занять з української мови як іноземної, адресовані чужоземним студентам 1 курсу англomовного відділення стоматологічного профілю.

Подано лексико-граматичний матеріал, вправи для засвоєння, закріплення і повторення вивченого матеріалу, тексти для читання та діалоги, що моделюють мовленнєву поведінку студента у повсякденному спілкуванні. Навчальний матеріал допоможе студентам-іноземцям оволодіти основними нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного професійного мовлення; сформуванню навички оперування фаховою термінологією у стереотипних ситуаціях спілкування.

До кожної теми вміщено список рекомендованої літератури.

Адресовано іноземним студентам англomовного відділення закладів вищої медичної освіти, які навчаються за спеціальністю 221 «Стоматологія».

The tutorial contains educational materials for practical classes in Ukrainian as a foreign language, addressed to foreign students of the 1-st year of the English-language medical department.

The manual provides lexical and grammatical material, exercises for learning, consolidation and repetition of the studied material, texts for reading and dialogues that simulate the speech behavior of the students in everyday communication. The study material will help foreign students to master Ukrainian literary language, to form communication skills.

Each topic contains a list of recommended reading.

Addressed to foreign students of the English-language department of higher medical education, majoring in 221 "Dentistry".

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Смольська Лариса Юріївна, кандидат філологічних наук

*Обговорено та ухвалено на засіданні методичної комісії кафедри
українознавства (протокол №1 від 31 серпня 2021 року)*

*Затверджено профільною методичною комісією гуманітарних дисциплін
(протокол №4 від 31 серпня 2021 року)*

© Львівський національний медичний
університет імені Данила Галицького, 2021

© Наталія Іщук, 2021

© Кафедра українознавства

LESSON 1

ТЕМА 1. АЛФАВІТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. ДРУКОВАНІ І ПИСАНІ БУКВИ. ГОЛОСНІ І ПРИГОЛОСНІ ЗВУКИ. ІМЕНИК. ЗНАЙОМСТВО. СЛОВА ЕТИКЕТУ. / Alphabet of the Ukrainian language. Printed and written letters. Vowels and consonants. Noun. Acquaintance. Words of etiquette.

Методичне забезпечення заняття

Methodological support of classes

1. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харків: ХНАМГ, 2011. Частина 1. 386 с.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.–Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Тишковиць М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. –162 с.
4. Українська мова як іноземна для англomовних студентів. У 2 книгах. / За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

1. Пояснення теми / Explanation of the topic.

The Ukrainian alphabet has 33 letters. As a rule, a letter denotes a sound, so, there will be as many sounds in a word as there are letters. There is one letter - Ь - that has no sound value of its own, but which has a direct effect on the pronunciation of the consonant that stands before it. The letter -Ь- is called the “soft sign”, because the consonant stands before it is a soft also. F. e.: день, тiнь, нуль, хлопець, донька, осiнь.

Приголосні / Consonants. They can be pronounced either hard and soft. Consonants before vowels а, о, у, е, и, as usually, are hard. F. e.: мама, тато, син, місто. Consonants before vowels я, ю, є, і, ї and -ь - ,as usually, are soft. F.e.: ніч, мій, люди, тяжко, таксі, бiль.

Голосні / vowels. There are 10 vowels letters in the Ukrainian alphabet: а, о, у, е, и, і, я, ю, є, ї . When we read the letters я, ю, є, ї they denote two sounds: [ya], [yoo], [ye], [yee]. F.e. Яблуко (apple), їжа (food), напої (drinks), юнак (young man).

Апостроф / An apostrophe denotes that the consonant is to be pronounced hard.

F.e.: здоров'я, ім'я, сім'я, п'ять.

2. Завдання і вправи / Tasks and exercises.

Exercise 1. Read, write and translate.

Ми, ви, ти, він, сон, син, сир, там, тут, так, це, ці, цей, ні, ніж, три, суп,
кіт,
ніс, око.

Вона, воно, вони, мама, мати, тато, діти, фото, мова, муха, вухо, кафе, брат,
друг, хліб, група, вікно, місто, лікар, дочка, буфет, таксі.
Молоко, телефон, дерево, дитина, фабрика, подруга, будинок, автобус.
Юнак, знає, яблуко, їхати, їжа, напій, чай, кава, твій, мій, йти.
Україна, Індія, Єгипет, Ліван, Нігерія, Львів, Київ.

LESSON 2

ТЕМА 2. ІМЕННИК. РІД ІМЕННИКІВ. ІНТОНАЦІЯ В ПРОСТОМУ РЕЧЕННІ. ЗНАЙОМСТВО. ЛЮДИ І РЕЧІ НАВКОЛО НАС. / The Noun. Gender of Nouns. Intonation in a simple sentence. Acquaintance. People and things.

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харків: ХНАМГ, 2011. Частина 1. 386 с.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.–Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.
4. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. –162 с.

1. Пояснення теми. / Explanation of the topic.

In Ukrainian the noun has gender, case and number distinctions. There are three genders in Ukrainian. The gender of a noun can be determined by its ending.

Він Masculine (m.)	(he) Вона Feminine (f.)	(she) Воно Neuter (n.)	(it)
Богдан	Ганна	сіль яблуко	
парк	мама	кров дерево	
стіл	мова	ніч слово	
хлопець	сестра	любов море	
автобус	голова	модель небо	
лікар	вулиця	явище	
пан	дівчинка	волосся	
декан	поліклініка	обличчя	
-, о, й	-а, -я, о	-о, -е, -я	
+тато, Микола, Андрій	батько, Петро, + мати, пані		

Note. A noun ending in -Я is neuter if it is preceded by a double consonant:
життя (life), завдання (task, exercise), навчання (learning)

2. Завдання і вправи. / Tasks and exercises.

Доповніть таблицю словами. / Complete the table with the words below.

Він (m.)	Вона (f.)	Воно (n.)
дядько	Оксана	вікно
звук	вправа	кафе

Слова: урок, риба, номер, кімната, дитина, квітка, сир, сіль, яблуко, вухо, письмо, університет, подруга, фото, автобус, поїзд, трамвай, Україна, Максим, день, жінка, чоловік, волосся, аптека, ранок, вечір, хліб, масло, молоко, батон, вода, чай, кава, озеро, ріка, рука, музей, екскурсія, документ, квиток, лекція, аудиторія, квартира, гуртожиток.

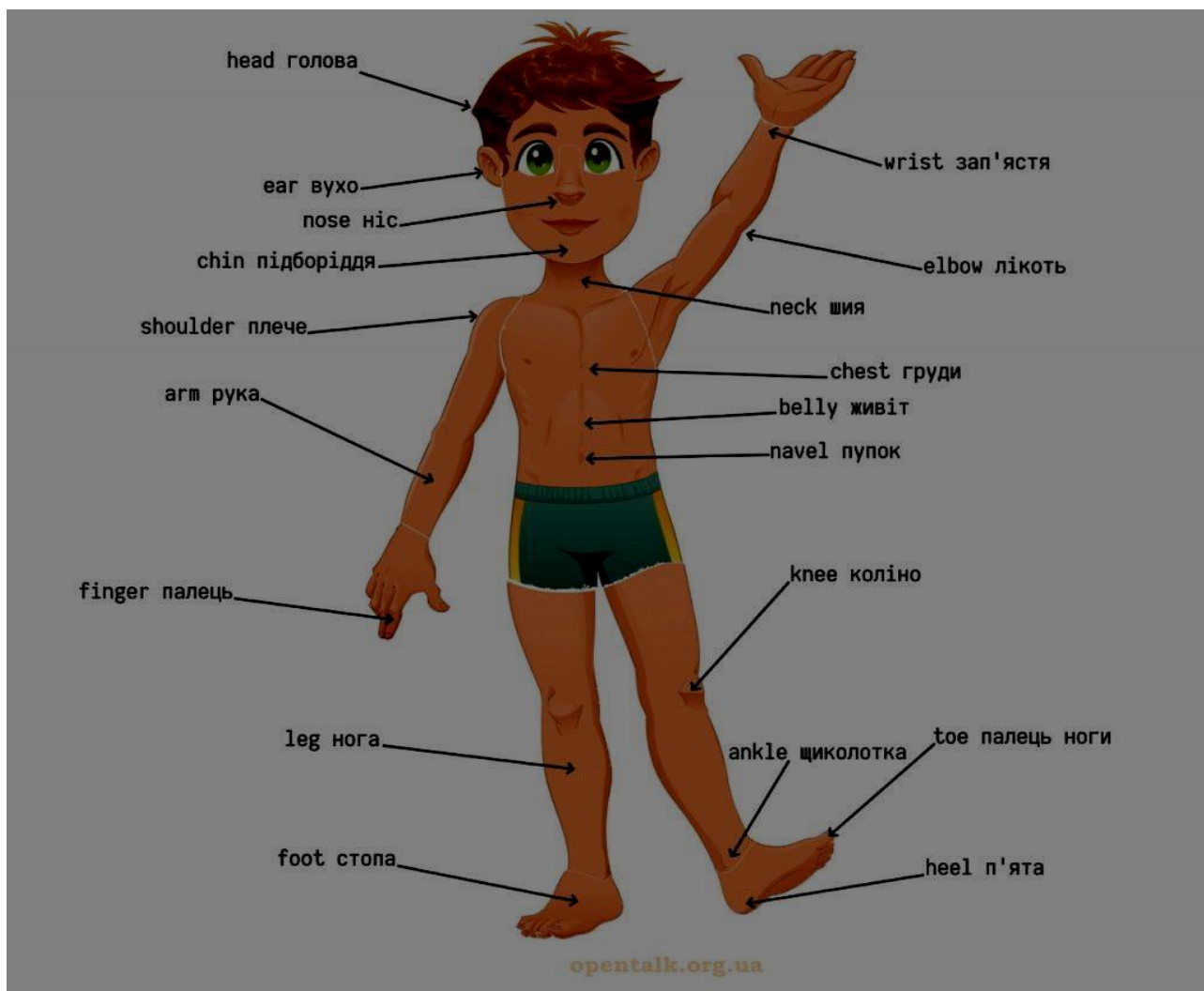
Завдання для самостійної роботи. / Tasks for individual work.

Читайте і перекладайте. / Read and translate.

Це будинок. Тут батько, мами і дитина. Це одна сім'я. Тут університет. Тут центр. Там парк. Це зупинка. Тут автобус і трамвай. Це деканат. Тут декан. Там студенти. Дівчина і хлопець. Там аптека і магазин. Тут гуртожиток. Це брат і сестра.

LESSON 3

ТЕМА 3. ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ. РЕЧЕННЯ З ПИТАЛЬНИМИ СЛОВАМИ ХТО? ЩО? ДЕ? ОРФОЕПІЯ ТА ОРФОГРАФІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. ШИПЛЯЧІ ПРИГОЛОСНІ. ЧИСЛО ІМЕННИКА. ЧАСТИНИ ТІЛА. / Personal pronouns. Sentences with interrogative words Who? What? Where? Sibilant vowels. Number of nouns. Body parts.

Orthoepy and spelling of the Ukrainian language. Hissing consonants Noun number. Parts of the body.

Методичне

забезпечення

Methodological support of classes

1. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харків: ХНАМГ, 2011. Частина 1. 386 с.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.–Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.
4. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. –162 с.

План

1. Особові займенники.
2. Речення з питальними словами Хто? Що? Де?
3. Орфоепія та орфографія української мови. Шиплячі приголосні.
4. Число іменника. Частина тіла.

Завдання 1. Запам'ятайте особові займенники. / Memorize the personal pronouns.

однина

я

ти

він,

вона,

воно

множина

ми

ви

вони

Завдання 2. Напишіть правильний особовий займенник. / Write correct personal pronoun.

1. Це Марія. ... студентка.
2. Це Андрій. ... студент.
3. Це Орест. ... лікар.
4. Це друг і подруга. ... друзі.
5. Це баба. ... пенсіонерка.

Завдання 3. Відповідайте на питання. / Answer the questions.

1. Хто Марія?
2. Хто є Андрій?
3. Хто є Орест?
4. Хто є друг і подруга?
5. Хто є баба?

Завдання 4. Читайте і перекладайте слова. / Read and translate words.

Університет, інститут, завдання, книжка, ручка, олівець, зошит, папка, аудиторія, клас, дошка, викладач, лекція, діалог, текст, оповідання, тема, правило, іменник, вправа, закінчення, перерва, ключ, година, стіл, парта, студент, студентка, стілець, диплом, курс, факультет, освіта, навчання, фото, лампа, місто, село, дівчина, хлопець, мама, тато, баба, дід, дядько, тітка, діти, друзі, друг, брат, сестра, подруга, дитина, вікно, двері, сумка, сторінка, лікар, лікарня, медсестра, палата, аптека, ліки, мікстура, будинок, зупинка, автобус,

таксі, гуртожиток, кімната, вікно, двері, стадіон, сніданок, обід, вечеря, ранок, день, вечір, молоко, сир, огірок, сметана, хліб, ковбаса, помідор, капуста, картопля, цибуля, куртка, штани, светр, шарф, рукавиці, джинси, шапка.

Завдання 5. Поставте питання хто?, що?, де? до поданих слів. / Ask the questions Who? What? Where? to the given words.

Тема, пенал, ручка, дитина, дівчина, держава, країна, сусідка, син, батько, шарф, вправа, студент, викладач, подруга, молоко, університет, телефон, друг.

Завдання 6. Напишіть відповіді до питань хто?, що?, використовуючи довідку. / Write answers to the questions Who? What?, Where? using the help

Хто? -
Що? -
Де? -

Довідка: декан, деканат, лекція, аудиторія, магазин, касир, перукарня, перукар, лікар, лікарня, сім'я, автобус, укол, ліки, овочі, фрукти, заняття, телефон, ручка, олівець, сумка, подруга, дівчина, слово, словник, масло, яблуко.

Завдання 7. Читайте питання і відповіді. / Read the questions and answers.

1. Це подруга? - Так, це подруга. 2. Це брат? - Так, це брат. 3. Це аудиторія номер два? - Так, це аудиторія номер два. 4. Це вправа? - Так, це вправа. 5. Це магазин? - Так, це магазин.

Завдання 8. Закінчіть речення відповідно до зразка. / Finish sentences according to the example.

Зразок: Це мама? - Так, це мама.
1. Це зошит? - ... 2. Це викладач? - ... 3. Це лікар? - ... 4. Це медсестра? - ...
5. Це декан? - ... 6. Це бібліотека? - ... 7. Це їдальня? - ... 8. Це стадіон? - ...
9. Це стіл? - ... 10. Це книжка? - ...

Фонетика — розділ мовознавства, що вивчає звуковий склад мови. Звуки ми

вимовляємо і чуємо.

Phonetics is a branch of linguistics that studies the sound composition of language.

We pronounce and hear sounds

Вимова **ГОЛОСНИХ**

[a]

Вимовляється як неогублений голосний заднього ряду низького піднесення.

[o]

В наголошеній позиції вимовляється як огублений голосний заднього ряду низько-середнього піднесення.

Ненаголошений звук о перед складом з у, і в основі слова наближається до у: коужух, поудруж'. а. При дуже швидкій вимові ненаголошений о може вимовлятися як у, наприклад: гу лубка, з узул а. Проте перед складом з наголошеним у, і, що належать до закінчення, ненаголошений о якісно не змінюється, тобто вимовляється як у звичайній ненаголошеній позиції.

[y]

Вимовляється як огублений голосний заднього ряду високого піднесення.

[e]

У наголошеній позиції вимовляється як неогублений голосний переднього ряду низько-середнього піднесення.

Виразно (як е) вимовляється у наголошеній позиції, а також в ненаголошених закінченнях називного відмінка іменника, прикметника, порядкового числівника, дієприкметника середнього роду, а також в особових закінченнях дієслів: поле , тепле , наше , писане , кличе , пише .

[и]

Вимова голосного звука и за правилами орфоєпії — чітка. Вимовляється виразно під наголосом як звук переднього ряду і високо-середнього підняття, проміжний між і й е : тихо , хитра , ми , син , нива . Твориться він у вимові легко, без напруження.

[і]

Вимова голосного звука і за правилами орфоєпії чітка як звук переднього ряду і високого ступеня підняття язикової спинки: д ід , с іно , с іл с кий .

Вимова

приголосних

1. Дзвінки приголосні в кінці слова й перед глухими в середині слова вимовляються дзвінко: народ , хліб , тридцат . Примітка. З усіх дзвінких приголосних тільки глотковий звук г вимовляється як х : лежко , во хкий , дохт у (орфографічне: легко, вогкий, дьогтю).
2. Оглушуються прийменник і префікс з- перед глухими приголосними: с тобо йу , ссу нути .
3. Префікси роз-, без- можуть вимовлятися дзвінко й глухо (як до темпу вимови): розписка і {рописка , {розказати} і [росказа ти .
4. Губні, шиплячі (крім подовжених) та задньоязикові в кінці слова та складу вимовляються твердо: знов , велич , сім , л убо вйу , обчислен :а . Лише перед і ці приголосні вимовляються як напівм які: б іл , ш іс т , к іно . Подовжені шиплячі вимовляються як напівм які: збіж \а , \р іч :у .
5. Аффрикати дз , дж вимовляються як неподільні звуки: \дз\вінок\ прису дж увати, відря дж ення, нагоро дж ення. Звукосполучення д і з , д і ж вимовляються як два окремі звуки: ві д з ивати, пі д з вітний, пере д з їздівський, пі д ж ену.
6. Передньоязикові д , т , з , с , ц , н перед м якими приголосними та перед і вимовляються м яко: майбутне , нат ак , сіл .
7. Звук ґ слід вимовляти у словах: ґатунок, ґвалт, ґречний, ґрунт, ґанок, ґрунтовний

Шиплячі

приголосні

Шиплячі приголосні (англ. hushing consonants, hushing sibilants) - у фонетиці збірна назва приголосних звуків, при вимові яких виникає шум. Шиплячі : ш, ж, ч, дж.

Число

іменника

General Information about the Plural Form

In Ukrainian the majority of nouns have both the singular and plural forms:

брат

- брати; сестра - сестри; вікно - вікна, though some nouns are used only in the singular: мир (peace), Київ (Kiev), молоко (milk), etc. Others, such as гроші (money), двері (door) are used only in the plural. Some nouns have no plural form (кафе, кава, масло, молоко, пиво, фото, сало...).

Nouns get their plural form through the endings -и, -і, -ї, -а, -я.

Masculine gender

1. Nouns of the masculine gender that end in a hard consonant form their plural by

the ending -и.

брат - брати

син - сини

тато - тати

зошит - зошити

текст - тексти

стіл - столи

АЛЕ: друг - друзі

батько (father) - батьки (parents)

Nouns of the masculine gender that end in a soft consonant (spelled with the soft

sign -ь at the end) as well as nouns ending in ж, ч, ш, щ form their plural by the ending -і.

хлопець - хлопці

олівець - олівці

стілець - стільці

учень - учні

день - дні

ніж - ножі

плащ - плащі

викладач - викладачі

лікар - лікарі

Observe that in the plural form masculine nouns in -ень, -ець omit the vowel -е.

The plural form of masculine gender ending in -й with the preceding hard consonant or vowel are formed with the ending -ї.

музей - музеї

водій - водії

Feminine gender

1. Nouns of the feminine gender that end in a vowel form their plural by the ending -и.

мама — мами

сестра — сестри

подруга — подруги

Але: мати — матері

дівчина — дівчата

2. Nouns of the feminine gender that end in -я with the preceding soft consonant or in

-а with the preceding ж, ч, ш, щ also form the plural by the ending -і.

вулиця — вулиці

книгарня — книгарні

учениця — учениці

площа — площі

АЛЕ: сім'я — сім'ї

The plural of feminine nouns that end in -ія takes ending -її.

аудиторія — аудиторії
екскурсія — екскурсії

Neuter gender

1. Nouns of the neuter gender that end in -o form their plural by the ending -а.

місто — міста

село — села

вікно — вікна

Але: око — очі

2. Nouns of the neuter gender that end in -e form their plural by the ending -я.

поле — поля

море — моря

3. Nouns of the neuter gender that preceding double the same consonant takes ending -я.

питання — питання

завдання — завдання

життя — життя

волосся — волосся

весілля — весілля

взуття — взуття

Some of foreign origins also belongs to the neuter gender.

Завдання 8. Утворіть множину від поданих слів./ Form a plural from the given words.

Лекція, університет, олівець, друг, книжка, завдання, оповідання, огірок, телевізор, кімната, студент, викладач, місяць, урок, країна, місто, вода, джинси, село, вправа, подруга, дівчина, око, хлопець, стіл, стілець, шафа, шарф, штани.

Частини тіла

Органи:

серце—heart

печінка—liver

нирки—kidney

стравохід - gullet; alimentary canal (tract)

шлунок - stomach

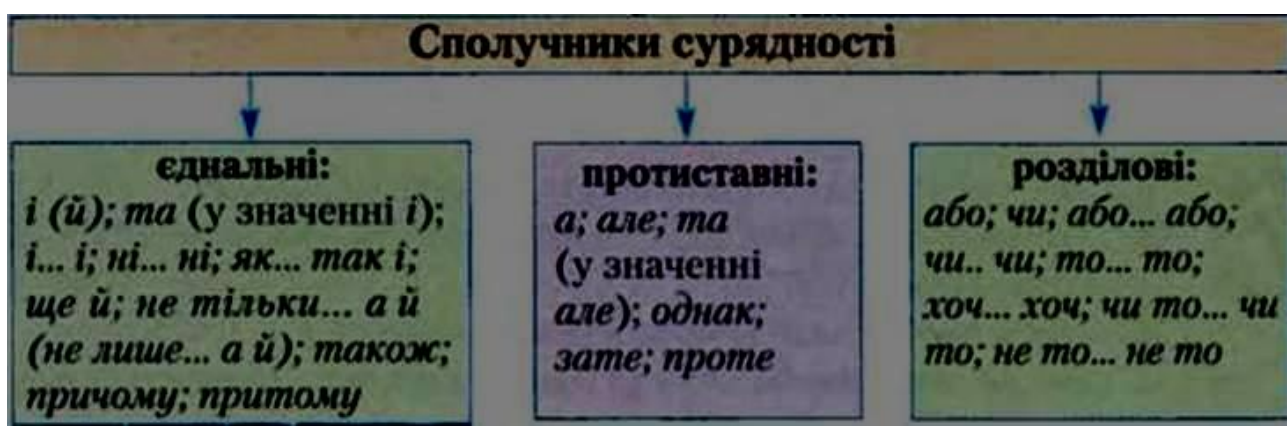
кишечник - bowels; intestine

нирка - kidney

сечовий міхур - urinary bladder

мозок - brain

залози внутрішньої секреції - glands of internal secretion

LESSON 4

ТЕМА 4. ПОВІЙНА ВИМОВА ЗВУКІВ. СПОЛУЧНИКИ У СЛОВОСПОЛУЧЕННІ І ПРОСТОМУ РЕЧЕННІ. ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ. КЛИЧНИЙ ВІДМІНОК. МОЯ СІМ'Я. РІД ДІЯЛЬНОСТІ. / Double pronunciation of sounds. Conjunctions in a phrase and a simple sentence. Personal pronouns. Vocative. My family. Kind of activity.

Методичне забезпечення Methodological support of classes

1. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харків: ХНАМГ, 2011. Частина 1. 386 с.
2. Майданюк І.З., Лазарчук А.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.–Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. –162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

План

1.		Подвійна		вимова		звуків
2.	Сполучники	у	словосполученні	і	простому	реченні.
3.			Особові			займенники.
4.			Кличний			відмінок
5.	Моя		сім'я.	Рід		діяльності.

Подвійна

вимова

звуків

Паралельна вимова звуків поширена у префіксах роз-, без-, і прийменнику без перед глухим приголосним. Наприклад: розказати :[розказати] і [росказати].

Звуки [в], [й] вимовляються як приголосні тільки перед голосними. На початку слова перед приголосним, у середині та в кінці слова після голосного [в], [й] переходять у нескладові голосні [y], [i]. Звук [в] в українській літературній мові ніколи не оглушується і не переходить у [ф]. Parallel pronunciation of sounds is common in the prefixes роз-, без-, and the preposition без before the deaf consonant. The sounds [в], [й] are pronounced as consonants only before vowels. At the beginning of the word before the consonant, in the middle and at the end of the word

after the vowel [в], [й] pass into infinitive vowels [y], [i]. The sound [в] in the Ukrainian literary language is never deafened and does not turn into [ф].

Сполучники у словосполученні і простому реченні
Сполучники поділяються на сполучники сурядності і підрядності. **Conjunctions** are divided into conjunctive conjunctions and subordinate conjunctions.

Єднальні сполучники і (й), та об'єднують прості речення у складносурядні. Протиставні – а, але, проте, зате – протиставляють зміст частин складносурядного речення. Розділові – або, чи, то-то – передають чергування, несумісність явищ тощо.

Connecting conjunctions and (and), and combine simple sentences into complex ones. Opposite conjunctions - and, but, nevertheless, but - contrast the content of

parts of a compound sentence. Dividing conjunctions- or, or, something - convey the alternation, incompatibility of phenomena and so on.

Сполучники підрядності

Група підрядності	сполучників	Приклади
Причинові		Бо, тому що, через те що, оскільки, затим що
Часові		Ледве, тільки, щойно, як, як тільки, після того як, коли
Умовні		Якщо, якби, як, аби, коли б, як тільки
Мети		Щоб, для того щоб, аби, з тим щоб
Допустові		Хоч, дарма що, незважаючи на те що, хай, нехай
Порівняльні		Як, мов, наче, неначе, ніби, нібито, начебто, мовбито, що
Міри і ступен		Аж, що аж, що й
Наслідковий		Так що
З'ясувальні		Що, щоб, як, ніби

Завдання 1. Випишіть прислів'я, у яких є сполучники сурядності і підрядності.

Write out proverbs with conjunctive conjunctions and subordinate conjunctions.

1. Одна рада добре, а дві ще краще. 2. Добре там живеться, де добре сіється і жнеться. 3. Ти йому слово, а він тобі десять. 4. Хвалилася синиця, що море запалить. 5. М'яко стеле, та твердо спати. 6. Так говорить, наче з писаного читає. 7. Його всякий знає як облупленого. 8. Доки здоров'я служить, то чоловік не тужить.

Завдання 2. Запам'ятайте особові займенники. Remember the personal pronouns.

Хто? Ви is used to show the respect form to the person, denoting sing, e.g. official situation, in talking to older person, those who occupy a senior position, etc.

Виконайте завдання.

Завдання 3. Вставте потрібний особовий займенник. Insert the necessary personal pronoun.

1. Це Марія. ... студентка. 2. Це декан. ... у кабінеті. 3. Це лікар. ... у лікарні. 4. Це книги. ... тут. 5. Це студенти. ... в аудиторії. 6. Це викладач. ... там.

Завдання 4. Виконайте завдання за зразком. Make the task according to the example.

Зразок: Студентка тут? – Так, ... тут.

Студентка тут? – Так, вона тут.

Де студентка? – Вона тут.

1. Друг там. 2. Батьки вдома. 3. Викладач у класі. 4. Студенти у гуртожитку.

Завдання 5. Запам'ятайте! Memorize!

Хто?	я	Ти	Він	Вона	Ми	ви	вони
Кого?	мене	тебе	Його	Її	Нас	вас	їх

Я	–		
Ти	Як тебе звати?	Мене звати...	
Він	Як його звати?	Його звати...	
Вона	Як її звати?	Її звати...	
Ми	–		
Ви	Як Вас звати? /Як вас звати?	Мене звати.../Нас звати...	
Вони	Як їх звати?	Їх звати...	

Завдання 6. Дайте відповіді на питання. Give the answers to the questions.

1. Як вас звати? 2. Як його звати? 3. Як її звати? 4. Як їх звати? 5. Як звати маму? 6. Як звати тата? 7. Як звати викладача?

Завдання 7. Прочитайте таблицю про кличний відмінок. Запам'ятайте закінчення, що вживаються у кличному відмінку. Read the table about the vocative case. Remember the endings used in the vocative case

Кличний

відмінок

Кличний або звертальний відмінок чи вокатив (лат. Casus vocativus, від voco — «кличу», «зову») позначає звертання до певної особи чи предмета.

Таблиця форм кличного відмінка

Іменник в називному відмінку	Іменник в кличному відмінку
------------------------------	-----------------------------

Закінчення	Приклади
------------	----------

Іменники І відміни (іменники чоловічого і жіночого роду, які мають закінчення -а, -я)

тверда група (основа на твердий)

Власні та загальні назви чоловічого та жіночого роду, а також усі жіночі імена по батькові

Василино, Дарино, Лоліто, Ярино, Світлано, Миколо, Одарко, Інно, Ірино, Вероніко, Микито, Варваро, Луко, Мар'яно, Тетяно, Катерино, Валентино, Людмило, Христино, Олено, Галино, Таміло, Кароліно, Саво, Хомо, Яремо; Іванівно, Олегівно,

Андрієвно; Україно,
вербо, калино, сестро,
мамо, зірко, сило,
повитухо, мальво,
бандуро, школо, свахо,
дружино, мово,
голубко, спортсменко,
активістко, швачко,
велосипедистко,
машиністко, вчителько,
батьківщино, весно,
блондинко,
сербко, старосто,
співачко, журналістко,
лисичко.

м'яка група (основа на
м'який або
пом'якшений)

Власні і загальні назви
жіночого і чоловічого
роду -е
на -я, що пом'якшує
попередній приголосний

Власні і загальні назви
на -е
я, що виступає після
голосного та апострофа

Пестливі особові імена
жіночого і чоловічого
роду і
загальні назви жіночого
роду -ю
із значенням
пестливості на -
я, що пом'якшує
попередній
приголосний

Катре, Ілле*, Зоре;
письменнице, праце,
воле, робітнице, богине,
жрице, земле,
пісне, гривне, правице,
лисице, балетнице, нене.
*Деякі словники
рекомендують форму
Ілле, але це суперечить
чинному правопису.

Соломіє, Меланіє, Ксеніє,
Лідіє, Софіє, Юліє (від
Юлія), Єфиміє,
Лілеє, Мироніє, Зоє,
Маріє, Агніє, Анастасіє,
Лідіє, Наталіє,
Феофаніє; мріє, поезіє,
надіє, сім'є.

Вітю, Ольсю, Галю,
Марусю, Галюсю,
Лідусю, Лінусю, Ваню,
Натусю, Костю, Валюсю,
Ганнусю, Катрусю,
Таню, Наталю,
Лілю, Христю, Маню,
Полю, Костю, Федю,
Орисю, Лесю*
(від Лєся і Лєсь); бабусю,
доню, матусю, титусю,
манюню.

*Але Лєсе, якщо це
офіційна (паспортна)
форма імені.

мішана група (основа на

ж, ч, ш, щ)

Іменники жіночого роду
на -е
а, перед яким виступає шиплячий

(іменники чоловічого
роду, які НЕ мають
закінчення, та деякі
іменники середнього
роду)

тверда група
(закінчення -о або
нульове)

Більшість безсуфіксних
іменників (для цього
типу
відмінювання також -е
характерне чергування
г, к, х
– ж, ч, ш)

груше, листоноше, каше,
мише, круче, душе,
площе.

Альберте, Августе,
Антоне, Несторе,
Артеме, Євгене,
Максима, Романа,
Трохима, Ярославе,
Степане, Богдане,
Даниле, Олександрі,
Назарі, Станіславе,
Мар'яне, Адаме,
Володимирі, Івані,
Мироні, Авраамі,
Давиді, Гаврилі,
Йосифі;
Боже, Києве, Львові,
голубі, орле, пане,
програмісте, бармені,
диригенті, лейтенанті,
генералі, солдаті,
студенті,
президенті, дубі,
козачі, юначі, радисті,
аматорі, тренері,
командирі, інженері,
режисері, бухгалтері,
голкипері, соколі,

Таблиця форм кличного відмінка

Іменник в називному
відмінку

Іменник в кличному
відмінку

Закінчення

Приклади

чумачі, агрономі,
адвокаті, акторі,
дипломаті, клоуні,
професорі, доценті,
архітекторі, бухгалтері,

ювеліре,
операторе.

Іменники з суфіксом на
-к-, зокрема -ик, -ок, -ко -у

Особові імена чоловічого
роду на г, ґ, к, х -у

Іншомовні іменники на
г, ґ, к, х -у

Деякі іменники
чоловічого
роду, переважно -у
односкладові
м'яка група (основа на
м'який або
пом'якшений)

Загальні назви та
особові
імена чоловічого роду з
м'яким кінцевим -ю
приголосним основи
(зокрема і -й)

Романчику, Назарчику,
Богданчику,
Степанчику;
керівнику,
пакувальнику,
замовнику, полковнику,
півнику,
хлопчику, песику,
слонику, баранчику,
соловейку, кораблику,
котику, солдатику,
зайчику, розподільнику,
посівальнику,
будівельнику, грибнику,
монтажнику,
грабіжнику,
винахіднику, м
чарівнику.

Але парубок – парубче

Аристарху, Єлимаху,
Генріху, Олегу*, Людвігу,
Фрідріху, Рюрику

*Іменник Олег має дві
форми: Олегу і Олеже.
Перший варіант
є пізнішим, утвореним
за аналогією до сину,
батьку, діду,
другий – давня, архаїчна
форма.

маркетологу, філологу,
хірургу, олігарху.

сину, діду, тату, дядьку.

Андрію*, Грицю,
Геннадію, Юрію*, Івасю,
Віталію, Олексію,
Юлію (від Юлій), Овідію,
Матвію, Алфею, Василю,
Ігорю*,
Цезарю; короваю,
розмаю, водограю, гаю,
краю, палію, солов'ю,
добродію,
водію; пролетарю, царю,

косарю, секретарю,
 лікарю,
 букварю, писарю,
 календарю, токарю,
 вівчарю, пекарю,
 бунтарю, друкарю,
 шахтарю; татусю,
 дідуню, дідусю,
 красеню,
 вчителю, водію,
 виконавцю, охоронцю,
 покупцю, продавцю,
 іноземцю, спасителю,
 вихователю, скрипалю,
 ясеню, учню,
 бороданю, вуханю,
 здорованю, видавцю,
 купцю, американцю,
 бранцю, вигнанцю,
 виборцю, гонцю, горцю,
 державцю,
 єдиноборцю,
 єдиновірцю, ревнивцю,
 самцю,
 стрибунцю, знавцю,
 очевидцю, самовладцю,
 кавказцю, каїрцю,
 вдівцю, мудрецю.
 *Утворення на зразок
 Андріє, Юріє, Ігорє
 суперечать цьому
 правилу, тому вони
 помилкові.

женче* (від жнець),
 кравче* (від кравець),
 шевче* (від швець),
 хлопче, молодче, ченче.
 *Але як прізвища –
 Жнецю, Кравцю,
 Швецю.

Деякі іменники, що
 закінчуються на -ець (з -е
 характерним
 чергуванням)

Для іменників
 середнього роду на -
 е кличний відмінок поле, море, сонце,
 тотожний відмінок серце, віконце.
 називному

мішана група (основа на
 ж, ч, ш, щ)

Власні назви з основою
 на
 шиплячий та загальні -е
 назви з

Тимóше, Дóроше,
 Лукáше, Довбуше;
 столяре, маляре, дояре,
 каменяре, гусяре,
 тесляре, вугляре,

Таблиця форм кличного відмінка

Іменник в називному відмінку   Іменник в кличному відмінку

Закінчення

Приклади

основою на -ж, -р

газетяре,   пісняре,
скляре, стороже.

викладачу, одержувачу,
виконувачу, слухачу,
керманичу,
глядачу, відбивачу,
копачу, погоничу,
читачу, товарищу.

Іменники з основою на шиплячий, крім -ж, -р -у

Максимовичу,
Петровичу, Семеновичу.

Усі імена по батькові для чоловіків -у

Іменники III відміни (іменники жіночого роду, які НЕ мають закінчення -а, -я)

Іменники жіночого роду з нульовим закінченням -е

Любове (жіноче ім'я),
Есфіре, Нінеле;
любове, вісте, ноче,
радосте, смерте.

Іменник мати -и

мати (мамо від мама – I відміна).

(іменники середнього роду, в яких при відмінюванні з'являються суфікси -ен-, -ат-, -ят-)

Кличний відмінок однини збігається з називним та знахідним відмінками. -я

галчен я, гус я, дит я, ім'я,
козен я, плем'я.

-а   коліщ а, курч а, лош а.

1 відміна – о: Оксано, Людмило, Іванівно, мово;

– е (є): Юліє, Маріє, Наталіє, зоре;

– у (ю): Таню, Валю, Катю, доню;

2 відміна – у (ю): дядьку, читачу, тату, сину, Андрію, учителю;

– е: Євгене, брате, друже, хлопче;

3 відміна – е: радосте, юносте.

Завдання 8. Прочитайте. Read

- Знайомтеся, це Микола.
- Добрий день, Миколо!
- Знайомтеся, це Шейла.
- Добрий день, Шейло!

Завдання 9. Читайте. Read.

Іван – Іване, Наталка – Наталко,
Джон – Джоне, Ганна – Ганно,
Майкл – Майкле, Оксана – Оксано,
Михайло – Михайле, Марта – Марто,
Нідаль – Нідаю,
Петро Іванович – Петре Івановичу,
Марія Іванівна – Маріє Іванівно,
брат – брате, дівчина – дівчино,
друг – друже, сестра – сестро,
батько – батьку, Ірина – Ірино,
син – сину, Каміла – Каміло,
лікар – лікарю, Івона – Івоно,
Алі – Алі, Франка – Франко,
Мамаду – Мамаду, Ніна – Ніно,
Педро – Педро, Тамара – Тамаро,
Ахмед – Ахмеде, Олена – Олено,
Зіад – Зіаде, Оксана – Оксано,
Микола – Миколо, подруга – подруго.
Множина
Називний відмінок Кличний відмінок
Брати – брати
Учителі – учителі
Товариші – товариші
дочки – дочки
жінки – жінки
робітниці – робітниці

Завдання 9. Виконайте вправу за зразком, використовуючи кличний відмінок .

Do exercise on the model using vocative case.

1. –Добрий день, Ганно Іванівно.

– Добрий день, Романе.

Олена, Галина; Марта, Марія; Степан, Петро; Рамон, Лая; Іван Іванович, Галина

Василівна; Маріель, Нідаль; Алі, Педро; Петро, Микола.

2. – Дозвольте увійти, Галино Петрівно?

– Заходьте, Романе.

Марина Петрівна, Нідаль; Ірина Іванівна, Марта; Марія, Олеся; Олесь, Юрій; Олександр, Степан; Андрій, Сергій; Лая, Алі; Мамаду, Наджиб.

3. –Ідіть до дошки, (Роман).

– Ідіть до дошки, Романе.

Ідіть до дошки, ... (Наджиб). Сідайте, ... (Марта). Заходьте, ... (Лая). Пишіть на дошці, ... (Мамаду). Читайте урок, ... (Алі). Дозвольте увійти, ... (Іван Петрович). Чому ви запізнались, ... (Омаре). Відповідайте, ... (Нідаль).

4. Шановний (учитель).

Шановний учителю.

Шановний (викладач, лікар, син, товариш, брат, друг, батько).

Шановні (друг, лікар, батько, брат, товариш, викладач).

Завдання 10. Прочитайте текст. Відповідайте на питання.

Моя сім'я

Це фото моєї сім'ї. Це моя сім'я. Мене звати Віктор. Я студент. Мое прізвище

Коваленко. Це мій батько. Він інженер. Це моя мати. Вона працює у школі. Вона вчителька. А це моя сестра. Її звати Марія. Вона студентка. Вона буде лікарем. Тому зараз вона вчиться у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького. Вдень мої батьки працюють. Вони відпочивають увечері. Зараз вони дивляться телевізор. Марія любить читати. Зараз вона не читає. Вона слухає радіо. Я люблю малювати. Я малюю все.

Питання до тексту.

1. Про кого текст?
2. Що ви знаєте про Віктора?
3. Він студент чи він інженер?
4. Як його прізвище?
5. Ким працює його батько?
6. Ким працює Віктора мати?
7. Де мама працює?
8. Віктор має сестру чи брата?
9. Як звати його сестру?
10. Де Марія вчиться?
11. Ким Марія буде, коли закінчить університет?
12. Що батьки роблять вдень?
13. Що батьки роблять ввечері?
14. Що роблять батьки зараз?
15. Що любить Марія робити?
16. Що зараз робить Марія?
17. Що любить робити Віктор?

Завдання 11. Скажіть, про які професії ви дізналися з тексту. Tell what professions you learned from the text.

Завдання 12. Напишіть, текст про вашу сім'ю. Розкажіть, ким працює ваша мама, тато, брат, сестра. Write a text about your family. Tell what is the occupation of your mother, father, brother, sister.

LESSON 5

ТЕМА 5. ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ. СПОЛУЧНИКИ У СЛОВСПОЛУЧЕННІ І ПРОСТОМУ РЕЧЕННІ. КЛИЧНИЙ ВІДМІНОК. РІД ДІЯЛЬНОСТІ. МОЯ АУДИТОРІЯ. / Personal pronouns. Conjunctions in a phrase and a simple sentence. Vocative. Kind of activity. My auditorium.

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харків: ХНАМГ, 2011. Частина 1. 386 с.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.–Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. –162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

План

1. Вивчення особових займенників.
2. Вживання сполучників у словосполученні і простому реченні.
3. Вживання кличного відмінка у реченні.
4. Лексична тема «Рід діяльності. Моя аудиторія».

Завдання 1. Запам'ятайте особові займенники. Remember the personal pronouns.

Хто? Ви is used to show the respect form to the person, denoting sing, e.g. official situation, in talking to older person, those who occupy a senior position, etc.

Завдання 2. Читайте. Read.

- Хто це? - Це я. (Це я, Іван).
- Хто це? - Це ми. (Це ми, Іван і Віктор).
- Хто це? - Це Антон. (Це він). - Хто це? - Це Оксана. (Це вона).
- Хто це? - Це Семен і Оксана. (Це вони).

Завдання 3. Читайте діалоги. Read dialogues.

- Ти студент?
- Так, я студент.
- Як тебе звати?
- Мене звати Віктор.
- Ти студент?
- Так. А ти?
- Я теж студент.
- Це твоє фото?

- Так, моє.
- Це твоя сім'я?
- Так, це мій батько і моя мати, а це мої брати.
- Скажіть, будь ласка, це ваша книга?
- Так, моя.
- Скажіть, будь ласка, це ваш викладач?
- Так, наш.
- Хто ви?
- Я студент
- Ви іноземець?
- Так.
- Це ваш друг?
- Так, це мій друг.
- Ви аспірант?
- Ні, я студент.
- Де ваш викладач?
- Наш викладач тут.
- Дякую.
- Будь ласка.
- Це кава?
- Ні, це не кава. Це чай.
- Добрий день. Мене звати Микола Петрович. Моє прізвище Коваленко. Я ваш викладач хімії. А як вас звати?
- Мене звати Ахмед.
- Дуже приємно!
- Я радий з вами познайомитися.
- Добрий день.
- Добрий день.
- Ти студент?
- Так, я студент. А ти?
- Я теж студент.
- Як тебе звати?
- Мене звати Віктор.
- А тебе?
- Мене звати Алі.
- Дуже приємно.

Завдання 4. Складіть діалог, використовуючи відповіді. Compose a dialogue using the answers.

- ... ? - Мене звати Ахмед.
- ... ? - Так, я іноземець.
- ... ? - Так, я студент.
- ... ? - Я навчаюсь в університеті.
- ... ? - Я вивчаю українську мову.
- ... ? - Я добре розмовляю українською мовою.

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання, використовуючи особові займенники. Give the answer to the question using personal pronouns.

Це стіл? _____

Де масло і молоко? _____

Де салат риба і рис? _____

Де суп _____

Завдання 6. Покласифікуйте слова за особами у таблицю. Classify words by person in the table.

Він	Вона	Воно
Тато	Мама	Молоко

Слова: книжка, зошит, олівець, університет, аудиторія, око, ніс, зуб, горло, рука, нога, шкіра, голова, обличчя, завдання, брат, син, сестра, декан, деканат,

студент, студентка, дитина, магазин, аптека, ваза, лампа, вікно, село, місто, сад

Сполучники у словосполученні і простому реченні. Conjunctions in a phrase and a simple sentence.

Завдання 7. Читайте. Read.

Це мама і тато. Мама тут, а тато там.

Це інститут і стадіон. Інститут тут, а стадіон там.

Зверніть увагу!

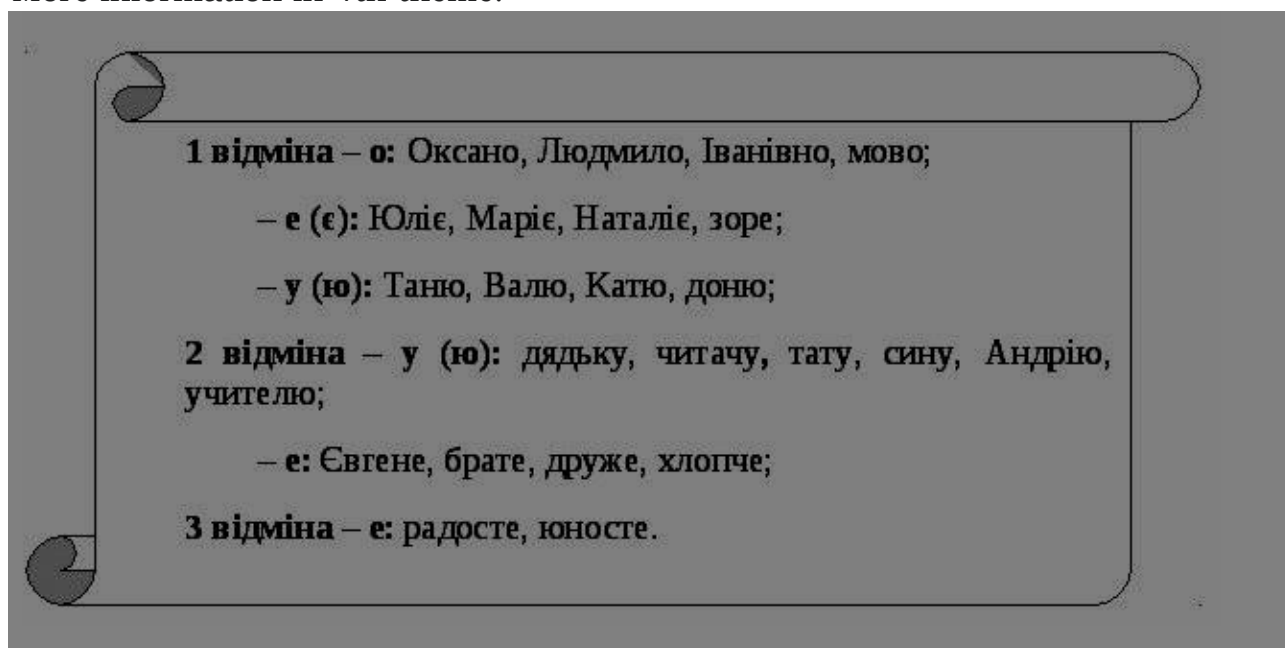
Мама і син тут. Син тут, а мама там.

Інститут тут і завод тут. Завод тут, а інститут там.

Кличний відмінок

Кличний або звертальний відмінок чи вокатив (лат. Casus vocativus, від voco — «кличу», «зову») позначає звертання до певної особи чи предмета. Дивись більше інформації у попередньому занятті – тема 4.

More information in 4th theme.

1 відміна – о: Оксано, Людмило, Іванівно, мово;
– **е (є):** Юліє, Маріє, Наталіє, зоре;
– **у (ю):** Таню, Валю, Катю, доню;

2 відміна – у (ю): дядьку, читачу, тату, сину, Андрію, учителю;
– **е:** Євгене, брате, друже, хлопче;

3 відміна – е: радосте, юносте.

Завдання 8. Прочитайте. Read.

– Знайомтеся, це Микола.

– Добрий день, Миколо!

– Знайомтеся, це Шейла.

– Добрий день, Шейло!

Завдання 9. Читайте. Read.

Іван – Іване, Наталка – Наталко,

Джон – Джоне, Ганна – Ганно,

Майкл – Майкле, Оксана – Оксано,
Михайло – Михайле, Марта – Марто,
Нідаль – Нідалю,
Петро Іванович – Петре Івановичу,
Марія Іванівна – Маріє Іванівно,
брат – брате, дівчина – дівчино,
друг – друже, сестра – сестро,
батько – батьку, Ірина–Ірино,
син – сину, Каміла – Каміло,
лікар – лікарю, Івона – Івоно,
Алі – Алі, Франка – Франко,
Мамаду – Мамаду, Ніна – Ніно,
Педро – Педро, Тамара – Тамаро,
Ахмед – Ахмеде, Олена – Олено,
Зіад – Зіаде, Оксана–Оксано,
Микола – Миколо, подруга – подруго.

Множина

Називний відмінок. Кличний відмінок

Брати – брати

Учителі – учителі

Товариші – товариші

дочки –дочки

жінки – жінки

робітниці – робітниці

Завдання 10. Поставте іменники у кличному відмінку. Put nouns in the vocative case.

1) Олена, Галина; Марта, Марія; Степан, Петро; Рамон, Лая; Іван Іванович, Галина Василівна; Маріель, Нідаль; Алі, Педро; Петро, Микола.

2) Марина Петрівна, Нідаль; Ірина Іванівна, Марта; Марія, Олеся; Олесь, Юрій;

Олександр, Степан; Андрій, Сергій; Лая, Алі; Мамаду, Наджиб.

Рід діяльності.

Завдання 11. Прочитайте текст і розкажіть його. Read and retell the text.

Ось фото. Це мій дім. Тут моя сім'я. Ось мої батьки. Це мій тато, а це моя мама.

Це мій брат Сергій. А це моя сестра Марія. А це я, мене звати Максим. Мої батьки лікарі, вони працюють у лікарні. Мій брат є інженером. Моя сестра зараз

вчиться і працює медсестрою. Потім вона також стане лікарем.

Завдання 12. Відповідайте на запитання. Answer the questions

1. Це фото? _____

2. Це дім? _____

3. Хто є на фото? _____

4. Де моя сім'я? _____

5. Де мої батьки? _____

6. Як звати батька? _____

7. Як звати маму? _____

8. Твій брат лікар чи інженер? _____

9. Ким працює твоя сестра? _____

Завдання 13. Напишіть, текст про вашу сім'ю. Розкажіть, ким працює ваша мама, тато, брат, сестра. Write a text about your family. Tell what is the occupation of your mother, father, brother, sister.

Завдання 14. Прочитайте текст і розкажіть його. Read and retell the text.

Моя аудиторія

Це наша аудиторія №8. Тут працює наша група. Зараз урок. Ми вивчаємо українську мову. Ми пишемо, читаємо, розмовляємо українською мовою. Викладач запитує, а ми відповідаємо.

- Хто ви?
- Я студент.
- Як вас звати?
- Мене звати Ахмед.
- Ви іноземець?
- Так, я іноземець.
- Де ви навчаєтесь?
- Я навчаюсь в університеті.
- Що ви вивчаєте?
- Я вивчаю українську мову.
- Ви добре розмовляєте українською мовою!

Завдання 15. Відповідайте на запитання. Answer the questions

1. Це аудиторія № 8? _____
2. Чия це аудиторія? _____
3. Хто тут працює? _____
4. Що ви вивчаєте? _____
5. Що ви робите на уроці? _____
6. Що робить викладач? _____
7. Що роблять студенти? _____
8. Що питає викладач? _____
9. Що відповідають студенти? _____
10. Як студенти розмовляють українською мовою? _____
11. Де навчається Ахмед? _____
12. Що він вивчає? _____
13. Як він розмовляє українською мовою? _____

Завдання 16. Опишіть, вашу аудиторію, в якій ви займаєтесь. Напишіть, як проходять ваші пари. Describe your class room in which you work. Write how your lectures go.

LESSON 6

ТЕМА 6. ПРИСВІЙНІ І ПИТАЛЬНІ ЗАЙМЕННИКИ. КВАРТИРА. ДІМ. МОЯ КІМНАТА. / Possessive interrogative pronouns. Flat. House. My room

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теніпіль: Укрмедкнига, 1999.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1. – Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. –162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф. Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення. – К., 2019 – 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ “Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

Запам'ятайте:

Memorize:

ХТО?	ЧИЙ?	(m.g.) ЧИЯ?	(f.g.) ЧИЄ?	(n.g.) ЧИЇ?	(pl.f.)
	Whose?	Whose?	Whose?	Whose?	
Я	мій	моя	Моє	мої	
ТИ	твій	твоя	Твоє	твої	
ВІН (воно)	його	його	Його	його	
ВОНА	її	її	Її	її	
МИ	наш	наша	Наше	наші	
ВИ	ваш	ваша	Ваше	ваші	
ВОНИ	їхній	їхня	Їхнє	їхні	
Це я.	Це мій	телефон.	–	Чий	це телефон?
Це я.	Це моя	група.	–	Чия	це група?
Це я.	Це моє	місце.	–	Чиє	це місце?
Це я.	Це мої	друзі.	–	Чиї	це друзі?

Завдання 1. Доповніть таблицю своїми прикладами:
Exercise 1. Full the table by given model:

ВІН	ВОНА	ВОНО
МІЙ	МОЯ	МОЄ
університет	Кімната	ліжко
факультет	аудиторія	таксі
клас	вулиця	вікно

Завдання 2. Поставте замість крапок «мій», «моя», «моє».
Exercise 2. Fill the blanket by words “my” according to the gender of noun.
 Зразок: Це ... гуртожиток. Це мій гуртожиток.
 Це ... брат. Це ... сестра. Це ... місто. Це ... книжка. Це ... підручник. Це ... ручка. Це ... таксі. Це ... зошит. Це ... стіл. Це ... шафа. Це ... викладач. Це ... тістечко. Це ... дошка. Це ... друг. Це ... подруга. Це ... кафе. Це ... дім. Це ... питання. Це ... група.

Завдання 3. Поставте запитання:
Exercise 3. Put the question:
 Зразок: Це моя мама. Чия це мама?
 Це моя кава.
 Це мій декан.

Це	моя	сім'я.
Це	моє	яблуко.
Це	мій	дідусь.
Це	моя	бабуся.
Це	моє	ім'я.
Це	мій	тато.
Це	моя	поличка.
Це	мій	комп'ютер.
Це	моє	фото.

Завдання 4. Доберіть слова, які відповідають запропонованій темі.

Exercise 4. Continue the line according to given topic.

Сім'я:	мама,	.....
Університет:	деканат,	.....
Магазин:	хліб,	.....
Кімната:	стіл,	.....
Зупинка:	автобус,	.....
Одяг:	сорочка,	.....
Їжа:	курка,	.....

Завдання 5. Утворіть форму множини від поданих слів.

Exercise 5. Make the plural form of given words.

Зразок:	Мій брат	–	мої брати.
Мій	друг	–	
Моя	сумка	–	
Моє	вікно	–	
Мій	студент	–	
Моя	кімната	–	
Мій	лікар	–	
Моє	завдання	–	
Мій	телефон	–	
Моя	тумбочка	–	
Моє	місце	–	
Мій	олівець	–	

Завдання 6. Поставте запитання:

Exercise 6. Put the question:

Зразок:	Це твоя шафа.	Чия це шафа?
Це	твоя полиця.	
Це	твій стіл.	
Це	твоя сім'я.	
Це	твоє дзеркало.	
Це	твій диван.	
Це	твоя постіль.	
Це	твої штори.	
Це	твої речі.	
Це	твій картина.	
Це	твоя вішалка.	
Це	твій телевізор.	
Це	твій одяг.	

Завдання 7. Поставте замість крапок «його».

Exercise 7. Fill the blanket by words “his” according to the gender of noun.

Зразок: Це ... життя. Це його життя.
Це ... лікар. Це ... лікарня. Це ... медсестра. Це ... офіціант. Це ... кафе. Це ...
ресторан. Це ... кав'ярня. Це ... водій. Це ... таксі. Це ... зупинка. Це ...
...професор. Це ... ноутбук. Це ... перекладач

Завдання 8. Поставте замість крапок «її».

Exercise 8. Fill the blanket by words "her" according to the gender of noun.

Зразок: Це ... будинок. Це її будинок.
Це ... вулиця. Це ... друзі. Це ... сім'я. Це ... батько. Це ... мати. Це ... брати.
Це ... сестра. Це ... тітка. Це ... дядько. Це ... племінники. Це ... онук. Це ...
онучка. Це ... батьки.

Завдання 9. Поставте замість крапок «наш», «наша», «наше», «наші».

Exercise 9. Fill the blanket by words "our" according to the gender of noun.

Зразок: Це ... сорочка. Це наша сорочка.
Це ... коралі. Це ... футболка. Це ... светр. Це ... блузка. Це ... піджак. Це ...
костюм. Це ... шарф. Це ... шапка. Це ... сукня. Це ... спідниця.

Завдання 10. Поставте замість крапок «ваш», «ваша», «ваше», «ваші».

Exercise 10. Fill the blanket by words "your" according to the gender of noun.

Зразок: Це ... чай. Це ваш чай.
Це ... кава. Це ... соки. Це ... масло. Це ... йогурт. Це ... морозиво. Це ...
яблука. Це ... лимон. Це ... фрукти. Це ... м'ясо. Це ... риба.

Завдання 11. Поставте замість крапок «їхній», «їхня», «їхнє», «їхні».

Exercise 11. Fill the blanket by words "their" according to the gender of noun.

Зразок: Це ... гуртожиток. Це їхній гуртожиток.
Це ... факультет. Це ... друзі. Це ... місто. Це ... місце. Це ... країна. Це ...
шапка. Це ... сім'я. Це ... куртка. Це ... лекція. Це ... завдання.

Завдання 12. Вставити потрібні займенники (мій, твій, його, її, ваш, наш, їхній).

Exercise 12. Put the necessary pronouns.

Це Анвар. Він...друг. Це Оксана і Ольга. Це ... група. Ми студенти. Це ...університет. Це декан. Це ...кабінет. Це студенти. Це ...гуртожиток. Я львів'янин. Це ...місто. Це Галя. Це ...кімната. Це Олег. Це ...планшет. Ти іноземець. Це ...паспорт.

Де? Where?

Праворуч (справа) – on the right

Ліворуч (зліва) – on the left

Прямо – straight

Позаду – behind

Вгорі – up

Внизу – down

Завдання 13. Прочитайте текст «Моя кімната». Розкажіть про свою кімнату. Поставте питання до підкреслених слів.

Exercise 13. Read the text "My room". Tell about your room. Put questions to the underline words.

Моя кімната

Це гуртожиток №2. Це моя кімната №40. Вона – світла і затишна. Прямо – мій стіл і мої стільці. Тут мій комп'ютер і моя флешка. Ліворуч – моє ліжко і тумбочка. Ось моя поличка. Там є мої підручники, зошити, ручки і олівці.

Праворуч є моя шафа. Там – мій одяг. Тут також є мої картини, постери і фото,
а позаду два вікна і дві штори. Тут також є мій сусід. Він йорданець. Його звати
Амір. Він також студент і мій друг.

Завдання 14. Напишіть текст «Моя квартира».
Task 14. Write a text «My apartment».

LESSON 7

ТЕМА 7. ПИКМЕТНИК. РІД І ЧИСЛО. ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ. РОЗМІРИ. КОЛЬОРИ. РИСИ ХАРАКТЕРУ. МІЙ ДРУГ. / Adjective. Gender and number. Food. Sizes. Colors. Traits. My friend.

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англomовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англomовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ “Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

Прикметник – це слова, які вживаються для опису іменника. Прикметники можуть позначати якість предмета (гарний, красива, велике, червоні) чи з чого

предмет зроблено (дерев'яний).

У прикметниках змінюються закінчення відповідно до роду іменника з яким

вони поєднані.

Прикметники в українській мові узгоджуються з іменником у числі та роді і

відповідають на запитання який? яка? яке? які?

An adjective is a word used to describe a noun. Adjectives can denote the quality of an object (nice, beautiful, big, red) or what the object is made of (wooden). Adjectives change their form according to the gender of the noun they are followed.

Ukrainian adjectives agree in number and gender with the noun they modify and answer the questions який? яка? яке? які? (which? what? what kind?)

**Lexical
Vocabulary****minimum**

Колір	Color	Ціна	Price
Білий	White	Дорогий	Expensive
Зелений	Green	Дешевий	Cheep
Чорний	Black	Вік	Age
Голубий	Blue	Молодий	Young
Червоний	Red	Старий	Old
Сірий	Gray	Зовнішність	Appearance
Сивий	Gray	Високий	Tall
Рудий	Red	Низький	Short
Жовтий	Yellow	Товстий	Fat
Коричневий	Braun	Стрункий	Slim
Синій	Blue	Красивий	Beautiful
Оранжевий	Orange	Вродливий	Beautiful
Смак	Taste	Настрій	Mood
Кислий	Sour	Веселий	Cheerful
Солодкий	Sweet	Сумний	Sad
Гіркий	Bitter	Нудний	Boring
Солоний	Salt	Характер	Character
Смачний	Delicious	Розумний	Smart
Розмір	Size	Лінивий	Lazy
Великий	Big	Добрий	Kind
Малий	Small	Вихований	Gentelmanlike
Широкий	Wide	Наполегливий	Persistent
Вузький	Narrow	Повільний	Slow
Довгий	Long	Швидкий	Quick
Короткий	Short	Упертий	Stubborn
Здоров'я	Health	Тихий	Quiet
Здоровий	Healthy	Ввічливий	Respectful
Хворий	Sick	Волосся	Hair
Інші	Others	Пряме	Strait
характеристики	Characteristics	Довге	Long
Важкий	Difficult	Коротке	Short
Легкий	Easy	Хвилясте	Wave
Старий	Old	Кучеряве	Curly
Новий	New	Світле	Light
Твердий	Solid	Темне	Dark
Рідкий	Liquid	Чорне	Black
Світлий	Light	Брюнет	Brunette
Темний	Dark	Блондин	Blond
Цікавий	Interesting	Шатен	Brown-haired man
Рідний	Native	Очі	Eyes
Іноземний	Foreign	Карі	Brown
Гарячий	Hot	Сині	Blue
Холодний	Cold	Зелені	Green
Теплий	Warm	Чорні	Black

Завдання 1. Запишіть прикметники відповідно до їхнього роду.**Exercise 1.** Write down adjectives according their genders.

Гарний	Який?	Яка?	Яке?	Які?
Гарний	Гарна	Гарне	Гарні	

Завдання 2. Запишіть прикметники з іменниками відповідно до роду і поставте запитання до прикметника.

Exercise 2. Write down adjectives with nouns according their genders and put question to the adjective.

Зразок: Молоко – біле молоко. Яке молоко?

Телефон –

Кава –

Огірок –

Банан –

Яблуко –

Апельсин –

Морозиво –

Очі –

Волосся –

Небо –

Ручка –

Стіна –

Морква -

Завдання 3. Доберіть антоніми до поданих прикметників.

Exercise 3. Write down antonyms to the given adjectives.

Зразок: високий хлопець – низький хлопець.

Важкий екзамен – Старе місто –

Старий телефон – Хороший студент

Кучеряве волосся – Гарна погода –

Велика кімната – Темний одяг –

Молодий лікар – Дорогий комп'ютер –

Холодна кава – Цікава лекція –

Солодкий чай – Смачне морозиво -

Завдання 4. Дайте відповіді на запитання.

Exercise 4. Answer the question.

Зразок: Який це університет? (медичний) – Це медичний університет.

1. Який це викладач? (новий)...

2. Яка це лекція? (цікавий)...

3. Яке це місто? (гарний)...

4. Які це студенти? (іноземний)...

5. Який це хлопець? (веселий)...

6. Яка це сукня? (чорний)...

7. Яка це піца? (смачний)...

8. Яке це морозиво? (холодний)...

9. Яка це дівчина? (красивий)...

10. Яка це пара? (останній)...

Завдання 5. Прочитайте текст.

Exercise 5. Read the text.

Мій друг

Це мій друг. Його звали Ахмед. Він також іноземний студент. Він – йорданець. Його рідна мова – арабська, а країна – Йорданія. Він високий і стрункий хлопець. Його очі – карі, а волосся – чорне, пряме і коротке. Він дуже розумний і наполегливий студент. Він вихований і ввічливий, а також веселий хлопець. Він мій вірний друг.

LESSON 8

ТЕМА 8. ДІЄСЛОВО. ІНФІНІТИВ. І ДІЄВІДМІНА. ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС. ДІЄСЛОВО «БУТИ» (теперішній час). / Verb. Infinitive. 1 conjugation. Present Tense. Verb “TO BE” (Present Tense)

Методичне забезпечення Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ “Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

Я є

Ти є

Він є

Ми є

Він

є

Вона

є

Воно

є

Сьогодні є понеділок. = Сьогодні понеділок.

Сьогодні є вівторок. = Сьогодні вівторок.

Який сьогодні є день? = Який сьогодні день? Дієслово «БУТИ» (минулий час)

Verb “TO BE” (Past Tense)

Він - був

Вона - була

Воно - було

Вони - були

Вчора був вівторок.

Вчора була середа.

Який вчора був день?

Дієслово «БУТИ» (майбутній час) Verb “TO BE” (Future Tense)

Він буде

Вона буде

Воно буде

Завтра буде четвер.

Завтра буде п'ятниця.

Післязавтра буде вихідний день.

Який завтра буде день?

Завдання 1. Вставте дієслово «бути» у правильній часовій формі.
Exercise 1. Put the verb “to be” in correct tense.
 Сьогодні я... тут. Вчора він...там. Завтра ми...тут.
 Вчора студентка ... тут. Сьогодні вона ...там. Завтра Оксана й Ігор ...тут.
 Завтра викладачка ...тут. Вчора я (f.g.) ...тут. Вчора студенти ...там.
 Післязавтра Ви...тут? Вчора ти (m.g.)... тут?

ДІЄСЛОВА І ДІЄВІДМІНИ

UA	EN
Чекати	to wait (for)
Слухати	to listen
Читати	to read
Питати	to ask
Розуміти	to understand
Думати	to think
Знати	to know
Грати	to play
Мати	to have
Чути	to hear
Поважати	to respect

Грати – to play
 я граю
 ти граєш
 ви граєте
 він, вона грає
 ми граємо
 вони грають

Відпочивати – to rest
 я відпочиваю
 ти відпочиваєш
 ми відпочиваємо
 ви відпочиваєте
 вони відпочивають

Infinitive – ЧИТАТИ
 Present Tense
 Singular
 Я читаю
 Ти читаєш
 Він, вона, воно читає
 Plural
 Ми читаємо
 Ви читаєте
 Вони читають

Завдання 1. Запишіть дієслова у формі теперішнього часу.

Form the Present Tens of the verbs in the brackets/

1. Розуміти (я, ти, ми, вони).
2. Мати (він, вона, ви).
3. Грати (вони, я, ви, ти).
4. Снідати (ми, вона, ви).
5. Вивчати (він, вони, я, ти).

Завдання 2. Допишіть закінчення. / Finish the sentences.

1. Ти чита...? Так, чита... .2. Викладач чита..., а ми слуха... . 3. Я чита..., і мій друг теж чита... . 4. Мій друг і моя подруга чита ... конспект. 5. Віктор і Ірина слуха... концерт. 6. Ви чита...? Так, ми чита... . 7. Студенти, слуха..., будь ласка, діалог. 8. Я слуха... правило.

Завдання 3. Напишіть відповіді на питання. / Write the answers to the questions.

Зразок: Я знаю. А ти? – Я теж знаю.

1. Олег знає. А вони? 1. Ти знаєш, хто це?
2. Олена знає. А Віктор? 2. Ви знаєте, що це?
3. Ти знаєш. А він? 3. Ти знаєш, як його звати?
4. Вони знають. А ми? 4. Ти знаєш, як її звати?
5. Я знаю. А ви? 5. Ви знаєте, де Алі?
6. Ти знаєш. А Марія і Оксана? 6. Ти знаєш, чия це ручка?

LESSON 9

ТЕМА 9. Дієслово. II ДІЄВІДМІНА. ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС. ДНІ ТИЖНЯ. МІЙ РОБОЧИЙ ДЕНЬ. / Verb. Conjugation 2. Present Tense. Days of the week.

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

- 1.Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.–Тенюпіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. –Тенюпіль, 2007. –162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ “Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

План.

1. Відмінювання дієслів II дієвідміни у теперішньому часі.
2. Уживання дієслів II дієвідміни.
3. Мій робочий тиждень.

Вправи і завдання до теми

Завдання 1. Читайте відмінювання дієслів II дієвідміни у теперішньому часі.
/ Read the declension of the verbs of the second conjugation in the present tense.

Стояти - to stand
speak

Я - стоЮ

ТИ - стоїШ

ВІН - стоїТЬ Сидіти - to sit Лежати - to lie Говорити - to

ВОНА - стоїТЬ

МИ - стоїМО

ВИ - стоїТЕ

ВОНИ - стоять

говорЯТЬ

Я - сиджу Я - лежу Я - говорю

ТИ - сидиШ ТИ - лежиШ ТИ - говориШ

ВІН - сидиТЬ ВІН - лежиТЬ ВІН - говориТЬ

ВОНА - сидиТЬ ВОНА - лежиТЬ Вона - говориТЬ

МИ - сидимо МИ - лежимо МИ - говоримо

ВИ - сидите ВИ - лежите ВИ - говорите

ВОНИ - сидЯТЬ ВОНИ - лежАТЬ ВОНИ -

Завдання 2. Запишіть речення, вживаючи слова в дужках у правильній граматичній формі: /

Write a sentence using the words in parentheses in the correct grammatical form:

- 1) Студенти ..... (сидіти і писати).
- 2) Викладач ..... (стояти і слухати).
- 3) Діти ..... (лежати і слухати).
- 4) Квіти ..... (стояти) на вікні.
- 5) Я ..... (сидіти і слухати) музику.
- 6) Мій брат ..... (говорити) погано.
- 7) Ти ..... (стояти і чекати) автобус.
- 8) Ми ..... (сидіти і слухати) викладача.

Завдання 3. Запишіть речення, вживаючи потрібні іменники чи займенники: / Write a sentence using the necessary nouns or pronouns:

- 1) ..... чекає друга.
- 2) ..... сидять і слухають музику.
- 3) ..... лежать на столі.
- 4) ..... стою на зупинці.
- 5) ..... сидимо у класі.
- 6) ..... стоїть біля парти.

Завдання 4. Читайте відмінювання дієслів II дієвідміни у теперішньому часі.
/ Read the declension of the verbs of the second conjugation in the present tense.

Спати - to sleep
watch

Я - сплЮ

ТИ - спиШ

ВІН - спиТЬ Робити - to do Любити - to like Дивитися - to

ВОНА - спиТЬ

дивИТЬСЯ

МИ - спимо

ВИ - спите

ВОНИ - спЯТЬ

дивляться

Я - роблю Я - люблю Я - дивлюся
ТИ - робиш ТИ - любиш ТИ - дивишся
ВІН - робить ВІН - любить ВІН - дивиться
ВОНА - робить ВОНА - любить ВОНА -
МИ - робимо МИ - любимо МИ - дивимосся
ВИ - робите ВИ - любите ВИ - дивитесь
ВОНИ - роблять ВОНИ - люблять ВОНИ -

Завдання 5. Доповніть речення дієсловами в дужках в потрібній формі. / Complete the sentences putting the verbs in brackets in the required form
Це наш університет. Тут (вчитися) студенти. А там моя вулиця. Там (стояти) будинки.

А це мій гуртожиток. Тут (жити) студенти. Тут моя кімната. Тут (стояти) шафа і моє ліжко.
Це мій стіл. Тут (лежати) мої зошити, підручники і словники.
Зараз урок. Викладач (стояти і пояснювати) слова. Ми (сидіти і слухати). Викладач (говорити): «Пишіть слова!». Він (пояснювати) текст. Студенти (дивитися і писати) слова.
Викладач (питати): «Хто не розуміти?». Студенти (відповідати): «Ми (розуміти) слова».

Завдання 6. Дайте відповіді на питання відповідно до моделі. / Answer the question according to the model

Модель: Він дивиться телевизор. - Що він робить? - Він дивиться телевизор.
Вона дивиться телевизор. Я читаю текст. Він пише урок. Мій брат читає журнал. Ми сміємося. Я стою і читаю журнал. Студент сидить і пише урок. Викладач стоїть і пише правило. Викладач питає, а студент відповідає урок.

Завдання 7. Запам'ятайте назви днів тижня. / Remember the names of the days of the week.

ЩО? КОЛИ?

понеділок	у	понеділок
вівторок	у	вівторок
середа	у	середу
четвер	у	четвер
п'ятниця	у	п'ятницю
субота	у	суботу
неділя	у	неділю

Завдання 8. Прочитайте текст «Мій робочий тиждень»./ Read the text "My work week".

Понеділок - перший робочий день тижня. У понеділок ми маємо хімію і біологію. Це дуже важливі і цікаві предмети.

Вівторок - другий день тижня. У вівторок у нас є математика і лекція з біології. Я дуже люблю математику.

Середа - третій день тижня. У середу ми маємо українську мову і фізику.

Четвер - четвертий день тижня. У четвер у нас біологія і фізика.

П'ятниця - п'ятий день тижня. У п'ятницю у нас українська мова і хімія.

Субота і неділя - вихідні дні. У суботу і неділю ми не вчимося, а відпочиваємо і готуємося до наступного робочого тижня.

Завдання 9. Дайте відповіді на наступні питання: / Answer the following questions:

- 1) Які дні тижня ви знаєте?
- 2) Які предмети у Вас у перший день робочого тижня?
- 3) Який предмет ви любите найбільше?
- 4) Який день тижня є найважливішим?
- 5) Що звичайно ви робите у вихідні дні?

Завдання 10. Закінчіть наступні речення: / Complete the following sentences:

- 1) У перший день тижня ми вивчаємо .....
- 2) Хімію ми маємо у .....
- 3) Найбільше я люблю вивчати ....
- 4) У вихідні дні я завжди .....
- 5) У суботу я звичайно .....
- 6) У неділю я люблю .....
- 7) Українську мову ми вивчаємо .....

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 1. Провідмініайте наступні дієслова у теперішньому часі: / Replace the following

verbs in the present tense:

Писати, слухати, думати, купувати, відпочивати, лежати, сидіти, дивитися, вчитися.

Завдання 2. Порівняйте дієвідміни дієслів. / Compare the conjugation of the verbs:

1-st conjugation 2 -nd conjugation

Знати - to know Стояти - to stand

Я - знаЮ Я - стоЮ

Ти- знаЄШ Ти - стоїШ

Він (вона) - знаЄ Він (вона) - стоїТЬ

Ми - знаЄМО Ми - стоїМО

Ви - знаЄТЕ Ви - стоїТЕ

Вони - знаЮТЬ Вони - стоЯТЬ

Жити - to live Вчитися - to learn, to study

Я - живУ Я - вчУСЯ

Ти - живЕШ Ти - вчИШСЯ

Він (вона) - живЕ Він (вона) - вчИТЬСЯ

Ми - живЕМО Ми - вчИМОСЯ

Ви - живЕТЕ Ви - вчИТЕСЯ

Вони - живУТЬ Вони - вчАТЬСЯ

Завдання 3. Прочитайте речення та поставте запитання щодо підкреслених слів. / Read the sentences and ask questions about the underlined words.

Модель: Хлопець читає. - Хто читає?
Хлопець читає. - Що робить хлопець?

Дівчина читає урок. Студенти слухають текст. Брат і сестра пишуть урок. Діти слухають радіо. Студент відповідає, а викладач питає. Син питає, а мама відповідає. Мама готує обід, а батько працює. Студенти пишуть текст. Він читає журнал. Ви слухаєте новини.

Завдання 4. Дайте відповідь на запитання, використовуючи слова в дужках. Поставте слова, що позначають час, на початку речень. / Answer the question, using the words in brackets.

Place the words denoting time at the beginning of the sentences.

Що ви робите зараз?

Модель: (відпочивати)

Зараз ми відпочиваємо.

1. Що ви робите ввечері? (вечеряти і відпочивати)
2. А що робить увечері Олег? (готувати домашнє завдання)
3. Що він робить уранці? (працювати)
4. Що ви робите вранці? (снідати і слухати радіо)
5. Що він робить зараз? (писати диктант)
6. Що роблять студенти зараз? (читати текст і писати вправи)
7. Що роблять батьки вдень? (працювати)
8. Що Галина робить зараз? (відповідати урок)

Завдання 5. Поставте запитання, на які подано наступні відповіді. / Make up question to which the following sentences are the answers.

Модель: - .....?

- Що робить Андрій вдень?

- Вдень Андрій працює.

- Вдень Андрій працює.

1. - .....?

Вранці Анна слухає радіо.

2. - .....?

Увечері ми дивимося телевізор.

3. - .....?

Зараз вони готують обід.

4. - .....?

Вдень я відпочиваю.

5. - .....?

Вранці вона снідає.

6. - .....?

Зараз Андрій і Анна пишуть вправи.

Завдання 6. Запишіть речення, вживаючи потрібні дієслова: / Write a sentence using the right verbs:

1. Я часто (гуляти) в центрі Львова.
2. Мої друзі (любити) гуляти в парку.
3. Мій друг (дивитися) новини.
4. Ви (дивитися) нове шоу?
5. Ти (любити) дивитися телевізор?
6. Ми (дивитися) новий фільм.

Завдання 7. Запишіть питання до кожного речення: / Write questions for each sentence:

1. У неділю я відпочиваю.
2. Мої друзі вивчають українську мову.
3. Мій друг часто пише листи додому.
4. Ви любите гуляти в центрі?

5. Ти завжди готуєш домашнє завдання увечері?
6. Ми добре відпочиваємо в неділю.

Завдання 8. Прочитайте текст «Мій вихідний день». / Read the text "My day off"

Сьогодні неділя. Я не вчуса, а відпочиваю. У неділю я люблю гуляти у місті. Львів дуже гарне місто. Тут знаходяться історичні пам'ятки, які розповідають про минуле Львова.

У центрі міста знаходиться стара площа Ринок. Тут є історичний музей, гарні магазини і ресторани, де люблять відпочивати львів'яни і гості міста.

Завдання 9. Дайте відповіді на питання. / Answer the questions

1. Які дні є вихідними?
2. Що ти любиш робити в неділю?
3. Де ти любиш гуляти в неділю?
4. На що ти любиш дивитися в центрі міста?
5. Де люблять гуляти твої друзі?
6. Де звичайно відпочивають львів'яни і гості міста?

Завдання 10. Закінчить наступні речення:/ Complete the following sentences:

1. У неділю я люблю .....
2. У центрі Львова знаходиться .....
3. Я і мої друзі любимо .....
4. Коли я гуляю, я дивлюся .....
5. Львівський національний медичний університет знаходиться .....

Запитання до теми.

1. У чому полягає особливість уживання дієслів II дієвідміни в теперішньому часі ?
2. Що ти робиш в різні дні тижня ?
3. З чого починається твій робочий тиждень ?

LESSON 10

ТЕМА 10. ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК ІМЕННИКА (вираження прямого об'єкта). ПОГОДА. ЯВИЩА ПРИРОДИ. / Accusative case (expression of the direct object) The weather. Natural phenomena.

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш.,

Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. –Тернопіль, 2007. –162 с.

4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

План

1. Вираження прямого об'єкта знахідного відмінка іменників в однині.
2. Уживання знахідного відмінка іменників в однині.
3. Погода. Явища природи.

Вправи і завдання до теми

Завдання 1. Ознайомтеся з закінченнями іменників у знахідному відмінку однини. /

Familiarize yourself with the endings of nouns in the singular.

Nominative Case / Accusative Case

Називний відмінок Що це?	Знахідний відмінок Бачити ЩО?	Endings Закінчення
----------------------------	---------------------------------	-----------------------

Masculine (ч. р.)	журнал стілець	журнал стілець	As nominative
Neuter (сер. р.)	вікно море завдання	вікно море завдання	As nominative
Feminine (ж. р.)	карта вулиця аудиторія	карту вулицю аудиторію	- у - ю

Завдання 2. Дайте позитивні відповіді на питання: / Give positive answers to the questions:

1. Ви вивчали хімію вчора?
2. Ти читав книгу сьогодні?
3. Ви бачили автобус на вулиці?
4. Вони добре знають біологію?
5. Він дивився фільм?
6. Вона п'є молоко вранці?

Завдання 3. Дайте відповідь на запитання, використавши слова в дужках. / Answer the question, using the words given in brackets.

1. Що ми бачимо на вулиці? (автобус, трамвай, машина, станція метро).
2. Що ви читаєте ввечері? (книга, газета або журнал).
3. Що студенти слухають у клубі? (лекція, концерт, музика).
4. Що можна купити в кіоску? (книга, газета, зошит, журнал, олівець, ручка).
5. Що можна купити в цьому магазині? (м'ясо, риба, сир, ковбаса, кава, молоко, сметана).
6. Що ви їсте зранку? (риба, м'ясо, канапка, сир, ковбаса).
7. Що ви п'єте вранці? (молоко, сік, кава чи чай).

Завдання 4.

Nominative Case / Accusative Case

Називний відмінок Що це?	Знахідний відмінок Бачити ЩО?	Endings Закінчення
----------------------------	---------------------------------	-----------------------

Masculine (ч. р.)	брат учитель	брата учителя	- а - я
-------------------	-----------------	------------------	------------

	водій	водія	
	сестра	сестру	
Feminine (ж. р.)	учениця	ученицю	- у
	Марія	Марію	- ю
	мати	матір	

Завдання 5. Дайте відповідь на запитання, використавши слова в дужках. / Answer the question, using the words given in brackets.

1. Що слухають студенти? (лекція, радіо, концерт, музика, пісня, магнітофон).
2. Що вчить ваш друг? (урок, текст, пісня).
3. Що ви вивчали в школі? (література, історія, фізика, хімія, географія, біологія).
4. Що ви берете на урок? (підручник, ручка, олівець, словник, зошит).
5. Що він купував у магазині? (костюм, сорочка, пальто, шапка, шарф).
6. Кого ви зустрічаєте в університеті? (друг, викладач, Ганна, Олег).
7. Кого слухають студенти? (професор, викладач, поет, письменник, артист).

Завдання 6. Поставте запитання до поданих нижче відповідей. / Make up question to which the following sentences are the answers.

1. - .....?
- Я купив у кіоску газету і журнал.
2. - .....?
- Уранці я бачив Ганну.
3. - .....?
- Вона любить музику і спорт.
4. - .....?
- Ганна вивчає фізику.
5. - .....?
- Ми чекаємо друга.
6. - .....?
- Сьогодні вранці я зустрічав Олену.

Завдання 7. Прочитайте текст «Люблю гарну погоду». / Read the text "I love good weather".

Скоро кінець зими. Ця зима була холодна і сніжна. Дні були морозні. Ще вчора було хмарно і вітряно. А сьогодні вранці світить сонце. Надворі тепліше. Настає весна. Завтра буде сонячний весняний день. Весна - дуже гарна пора року. У весни зелений колір - це трава і дерева. Навесні небо ясне і синє. Приємно бути надворі. Люди відпочивають у парку. Але моя улюблена пора року - літо. Мені подобається тепло, сонце, море, канікули!

Завдання 8. Дайте відповіді на питання. / Answer the questions.

1. Коли кінець зими?
2. Яка була зима?
3. Які були дні взимку?
4. Які кольори природи бачимо навесні?
5. Де відпочивають люди навесні?
6. Чи подобається вам літо?
7. Яка погода влітку?
8. Яка ваша улюблена пора року?

Завдання 9. Підтвердіть або спростуйте подані нижче твердження відповідно до тексту. / Confirm or refute the following statements according to the text.

1. Зима була дуже холодна.
2. Взимку було сніжно.
3. Зимові дні - ясні й теплі.
4. Взимку на дворі хмарно.
5. Весняна погода - сонячна і тепла.
6. Навесні люди відпочивають на природі.
7. Літо - гарна пора року.

Завдання 10. Розіграйте діалоги в парі «студент - студент» на тему «Погода». Поставте такі питання: / Play dialogues in a pair "student - student" on the topic "Weather". Ask the following questions:

1. Яка твоя улюблена пора року?
2. Тобі більше подобається зима чи літо?
3. Яка погода взимку?
4. Яка погода навесні?
5. Яка погода сьогодні?
6. Яка погода була вчора?
7. Яка погода буде завтра?

Завдання для самостійної роботи студентів.

Завдання 1. Дайте позитивні відповіді на питання: / Give positive answers to the questions:

1. Ви читали цю книгу?
2. Ви бачили мого друга?
3. Ви добре знаєте хімію?
4. Вона любить пити молоко?
5. Вони уважно слухають викладача?
6. Ви знаєте його сестру?
7. Ви вивчаєте українську мову?

Завдання 2. Закінчіть речення: / End the sentence:

1. Я бачу ... (автобус, будинок, друг, дівчина, зошит, підручник).
2. Мій друг знає ... (хімія, мвтематика, сусід, викладач, розклад).
3. Моя подруга любить ... (музика, теніс, спорт, сестра, брат).
4. Я чекаю... (друг, подруга, лекція, професор, сестра, машина).

Завдання 3. Дайте відповіді на питання: / Answer the questions:

1. Що ви бачити на вулиці? (автобус, трамвай, будинок, кіоск).
2. Кого ви бачите на вулиці? (дівчина, хлопець, дитина, жінка, чоловік).
3. Що ви купуєте в супермаркеті? (масло, хліб, цукор, вода, сметана, сік).
4. Кого слухають студенти? (виладач, професор, декан, поет).
5. Що ти любиш? (фізика, анатомія, література, спорт, музика, медицина).

Завдання 4. Запишіть питання до кожного речення. / Write a question for each sentence.

1. Я люблю слухати музику.
- .....?
2. Я люблю слухати поета.
- .....?
3. У магазині я купую хліб і м'ясо.
- .....?
4. Вчора на вулиці я зустрів друга і брата.

- .....?

5. Сьогодні я вивчав хімію і анатомію.

- .....?

6. Я беру на урок підручник і зошити.

- .....?

Завдання 5. Прочитайте текст. Вставте пропущені слова відповідно до контексту. / Read the text. Insert the missing words according to the context.

В Україні ... чотири сезони - зима, весна, ... й осінь. Три зимові ... - грудень, січень і ... . Взимку ... сніг. Морозне повітря і ... погода.

У березні, квітні і ... у нас весна. Це дуже ... пора року. Все зелене, небо ..., ... тепла і приємна. Червень, ... і серпень - це .. місяці. ... спекотно. У цей ... українці відпочивають.

Перший місяць осені - .... Він теплий і приємний. Жовтень - дощовий ..., надворі ..., а в листопаді вже холодно.

Завдання 6. Вставте замість крапок відповідні форми дієслова БУТИ. / Insert the appropriate verb forms BE to be instead of dots.

А. Минулий час: Б. Майбутній час:

1. Учора погода ... сонячна й тепла. 1. Яка погода ... завтра?

2. Перший тиждень березня ... дуже холодний. 2. Завтра ... дощ чи ні?

3. Вчорашна ніч ... вітряна. 3. Післязавтра сніг ... йти чи ні?

4. Минула зима ... дуже морозна і сніжна. 4. Наступний тиждень ... холодний?

5. Вчора ... дуже холодно. 5. Завтра ... похмурий день чи сонячний?

Завдання 7. Від поданих слів утворіть прикметники і запишіть їх. / From the given words form adjectives and write them down.

Вітер - ..... Прохолода - .....

Вологість - ..... Сніг - .....

Дощ - ..... Сонце - .....

Мороз - ..... Хмара - .....

Завдання 8. Поедняйте антоніми: / Combine antonyms:

день земля

темний ніч

погода світлий

небо холодний

непогода спекотний

Завдання 9. Утворіть речення з поданих слів: / Make a sentence from the given words:

1. погода / спекотна / сонячна / влітку / і.

2. осінні / холодні / були / і / дощові / дні.

3. холодний / березня / ще / тиждень / дуже / перший.

4. в / сезон / Україні / найкращий / який?

5. студенти / канікули / коли / мають?

Завдання 10. Вставте у речення слова з довідки відповідно до контексту. / Insert the words from the help into the sentence according to the context.

1. На ... ми побачили 24 градуси.

2. Улітку жарка ... іноді навіть спека.
3. Грім, мороз, туман - це ...
4. Взимку в Україні йде ... і часто дме сильний ...
5. У моїй країні є два ..., а в Україні - чотири.
6. На небі великі темні хмари - буде ...
7. Дощ, сніг, град - це ...
8. Восени в Україні часто йде ...

Слова для довідки: погода, термометр, дощ, сніг, вітер, явища природи, сезони, опади.

Запитання до теми.

1. Яка особливість вживання іменника у знахідному відмінку ?
2. Яка погода характерна для осені?
3. Яке найгарніше явище природи ти бачив?

LESSON 11

**ТЕМА 11. ДІЄВІДМІНЮВАННЯ ДІЄСЛІВ ІЗ СУФІКСОМ -ува-, (-юва).
МИНУЛИЙ ЧАС ДІЄСЛОВА. КУПУЄМО ЛІКИ. ДІЄСЛОВО БУТИ.
МАЙБУТНІЙ ЧАС ДІЄСЛОВА. МІЙ ВИХІДНИЙ ДЕНЬ. / Conjugation of
verbs with the suffix -ува, -юва. Past Tense. We buy medicine. Verb TO BE.
My day off.**

Методичне забезпечення Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.-Тенюпіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тенюпіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

План

1. Дієвідмінювання дієслів із суфіксом -ува-, (-юва).
2. Вивчення закінчень дієслів у минулому часі.
3. Дієвідмінювання дієслова Бути. Майбутній час дієслова.
4. Лексичні теми «Купуємо ліки», «Мій вихідний день».

Дієвідмінювання дієслів із суфіксом -ува-, (-юва)

Поділ дієслів на дієвідміни:

1. За характером особових закінчень теперішнього часу (або майбутнього часу

дієслів доконаного виду) дієслова поділено на дві дієвідміни: першу й другу.

До **першої** дієвідміни належать дієслова з особовими закінченнями: -у (-ю), -

еш (-еш), -е (-е), -емо (-емо), -ете (-ете), -уть (-ють).

До **другої** дієвідміни належать дієслова з особовими закінченнями: -у (-ю), -иш (-їш), -ить (-їть), -имо (-їмо), -ите (-їте), -ать (-ять).

2. Визначаючи особові закінчення дієслів, потрібно враховувати те, що: дієслова,

які мають в інфінітиві основу на -и, -і (-ї) або на -а (після ж, ч, ш) і в першій особі однини та в третій особі множини теперішнього часу (або майбутнього дієслів доконаного виду) ці голосні втрачають, належать до другої дієвідміни:

Division of verbs into conjugations:

1. According to the nature of the personal endings of the present tense (or future tense

of verbs of the perfect form), verbs are divided into two conjugations: the first and the second.

The first conjugation includes verbs with personal endings: -у (-ю), -еш (-еш), -е (-е), -емо (-емо), -ете (-ете), -уть (-ють).

The second conjugation includes verbs with personal endings: -у (-ю), -иш (-їш), -ить (-їть), -имо (-їмо), -ите (-їте), -ать (-ять).

2. Determining the personal endings of verbs, you need to take into account that: verbs that have in the infinitive the base on -и, -і (-ї) or on -а (after ж, ч, ш) and in

the first person singular and in the third person plural of the present tense (or future

verbs of the perfect form), these vowels lose, belong to the second conjugation:

читати чита-ю чит-ать

вірити вір-ю вір-ять

летіти лет-у лет-ять

сидіти сидж-у сид-ять

кричати крич-у крич-ать

Дієслова із суфіксами -ува- (-юва-) відносяться до першої дієвідміни. Наприклад: лікувати, запрошувати, танцювати, дякувати, купувати, продавати,

коштувати, готувати, вимірювати, дарувати, давати, працювати, малювати, будувати, розв'язувати, Але: відпочивати, співати, забувати, почуватися. Див. таблицю.

Verbs with the suffixes -ува- (-юва-) belong to the first conjugation. For example: to treat, to invite, to dance, to thank, to buy, to sell, to cost, to prepare, to measure,

to give gift, to give, to work, to draw, to build, to solve, But: to have a rest, to sing, to forget, to feel. Look the table.

Лікувати – to treat Відпочивати– to rest

Я Лікую відпочиваю

Ти лікуєш Відпочиваєш

Він, вона Лікує Відпочиває

Ми лікуємо Відпочиваємо

Ви лікуєте Відпочиваєте

Вони лікують Відпочивають

Завдання 1. Напишіть потрібне закінчення дієслов. / Write the necessary ending of the verbs.

Читати - to read

1. Я чита... книжки щодня. 2. Студент чита... правило. 3. Ми чита... завдання. 4. Батьки чита... газету. 5. Ви чита... оповідання? 6. Ти чита... роман.

Слухати—to listen

1. Дівчина слуха... радіо. 2. Я слуха... новини. 3. Син слуха... маму. 4. Діти слуха... мультфільми. 5. Ти слуха... викладача. 6. Ми слуха... новини про спорт. 7. Ви слуха... музику.

Розмовляти - to talk

1. Я розмовля... з мамою. 2. Подруга розмовля.. з другом. 3. Викладачі розмовля... з студентами. 4. Ми розмовля... з друзями. 5. Ви розмовля... з лікарем. 6. Ти розмовля... зі мною.

Працювати - to work

1. Я працюю... в бібліотеці. 2. Ти працю.. у школі. 3. Викладач працюю... в університеті. 4. Вчителі працюю... у школі. 5. Ми працюю... у лікарні. 6. Ви працюю... на заводі.

Купувати - to buy

1. Студенти купу... продукти в супермаркеті. 2. Друг купу... овочі і фрукти в магазині. 3. Я купу... ліки в аптеці. 4. Ми купу... хліб, молоко, сир, м'ясо у великому магазині.

Лікувати - to treat

1. Лікар ліку... пацієнтів. 2. Педіатри ліку... дітей. 3. Фармацевти не ліку... людей, а працюю... в аптеці.

Завдання 2. Провідмініайте дієслов ./ Conjugate the following verbs: грати, готувати, казати, чекати шукати, могли, читати, вивчати, перевіряти, коштувати, гуляти, відпочивати, відчувати, співати, відповідати.

Завдання 3. Відповідайте на питання. / Answer the questions.

1. Хто тут живе? 2. Хто читає текст правильно? 3. Хто відповідає зараз? 4. Де є студент? 5. Хто слухає викладача у класі? 6. Хто питає викладача? 7. Хто знає цю студентку? 8. Хто має книгу з української мови? 9. Хто слухає музику? 10. Хто має сестру? 11. Хто пише завдання вдома? 12. Де ти живеш?

Завдання 4. Поставте питання Що? до речень. / Put the question What? to the sentences.

1. Я маю книгу. 2. Вона має олівець. 3. Хлопець знає текст добре. 4. Студенти мають книги. 5. Викладач читає правило. 6. Дід слухає новини. 7. Дівчина пише вправу. 8. Юнак пише текст. 9. Це мій стіл. Тут я пишу домашнє завдання. 10. У папці я маю зошит, ручку і книжку. 11. Микола слухає радіо.

Завдання 5. Вставте потрібне дієслово. / Insert the required verb. І. читати, в доповідати, питати, слухати, гуляти, мати, знати, розуміти, жити.

1. Мама часто ... газету вранці. 2. Я ... викладача, коли він мене ... 3. Де є студент? Він тут, він ... викладача. 4. Я ..., де є твій гуртожиток. 5. Якщо я ... багато часу, я ... оповідання і ... у парку. 6. Бабуся ... журнал увечері. 7.

Ти... друга. 8. Я не ..., хто ... у гуртожитку. 9. Викладач ... студента. 10. Я ще добре не... місто, у якому я ... . 11. Студенти уважно ... викладача. 12. Студент ... на парі правильно. 13. Я не ... відповідь на питання.

II. Напишіть потрібне дієслово. / Write the correct verb.

розмовляти, готувати, вітатись, прокидатись, коштувати, знати,
 продавати, л кувати, працювати, бути,
 чекати, хотіти, мати, виконувати, казати.

1. У цьому магазині ми ... свіжий і смачний хліб. 2. Я ... знати українську мову добре, тому я завжди ... домашнє завдання вчасно. 3. Будь ласка, не ... по телефоні так голосно. 4. Скажіть будь ласка, скільки ... цей светр? 5. Скажи будь ласка, де ти мене ...? Я не ..., де є ця вулиця. 6. Мій батько ... у школі, а мої батьки теж... у школі. 7. Цей лікар добре ..., тому тут завжди велика черга до нього. 8. Я спізнююсь, якщо я ... пізно. 9. Я ... добре знати українську мову, тому я завжди ... по-українськи з моїми друзями. 10. Ми завжди приходимо вчасно і ... викладача в аудиторії. 11. Я ... нову інформацію у книзі. 12. Я і моя подруга... обід разом у гуртожитку. 13. Ми завжди ... , ми ...: «Добрий день!». 14. Я їду на ринок, тому що я... ... продукти. 15. Ти ... брата чи сестру?

Минулий час дієслова. Купуємо ліки. Дієслово БУТИ. Майбутній час дієслова

	Дієслово	бути Дієслово	бути Дієслово	бути
Особи	у теперішньому часі	у минулому часі	у майбутньому часі	
Я	є	ув*/ ул **	уду	
Ти	є	ув/ ул	удеш	
Він, вона	є	ув/ ул	уде	
Ми	є	ули***	Будемо	
Ви	є	ули	Будете	
Вони	є	ули	Будуть	

*The verb бути is used in past tense with ending –в for masculine gender.

**The verb бути is used in past tense with ending –ла for feminine gender.

***The verb бути is used in past tense with ending –ли for plural form.

Майбутній час дієслова недоконаного виду вживається в таких формах: особові

форми допоміжного дієслова бути — буду, будеш, буде, будемо, будете, будуть + інфінітив: буду писати, будете ходити.

The future tense of verbs of the imperfect form is used in the following forms: personal forms of the auxiliary verb to be - бути — буду, будеш, буде, будемо, будете, будуть +infinitive: буду писати, будете ходити.

Завдання 6. Читайте / Read.

Минулий час: 1. Вона читала. 2. Він слухав. 3. Батько відпочивав. 4. Баба гуляла. 5. Діти гралися. 6. Друзі готували домашнє завдання. 7. Я снідала. 8. Вони обідали вдень.

Майбутній час: 1. Вона буде читати. 2. Він буде слухати. 3. Батько буде відпочивати. 4. Баба буде гуляти. 5. Діти будуть гратися. 6. Друзі будуть

готувати домашнє завдання. 7. Я буду снідати. 8. Вона буде обідати вдень.

Завдання 7. Поставте дієслова у минулому і майбутньому часах. / Put verbs in the past and future tenses.

Мати, бути, читати, слухати, відповідати, розказувати, жити, відпочивати, оглядати, дивитися, готувати, снідати, обідати, вечеряти, писати, подорожувати, знати, розуміти.

Завдання 8. Відкрийте дужки. Поставте дієслова у минулому і майбутньому часах. / Open the brackets. Put verbs in the past and future tenses.

1. Мама (готувати) обід. 2. Син (читати) книжку. 3. Батько (розповідати) про його день. 4. Вона (писати) лист. 5. Друзі (дивитися) фільм. 6. Лікар (оглядати) пацієнта. 7. Туристи (подорожувати) Україною. 8. Батьки (слухати) сина. 9. Дід (відпочивати) у парку. 10. Я (купувати) продукти у магазині. 11. Він (продавати) фрукти і овочі. 12. Вона (готувати) борщ. 13. Вона (бути) студенткою. 14. Студенти (готуватись) до занять.

Завдання 9. Прочитайте текст. / Read the text.

Купуємо ліки

Мене звати Ентоні. Я приїхав з Америки до України на навчання. У майбутньому я хочу стати лікарем. Мої батьки лікарі, тому я обрав цю професію також. В Україні я перебуваю лише кілька місяців, тому ще добре не

знаю української мови. Але я хочу розповісти свою історію проте, як я захворів

і змушений був піти до аптеки, щоб купити ліки. Я не був на огляді у лікаря. Проте я виміряв температуру і вона була 38,5 градусів. Мене боліло горло, голова, відчував слабкість. Я вирішив купити в аптеці всі необхідні ліки, щоб швидко одужати. Я запитав у фармацевта:

– Добрий день. Скажіть, будь ласка, що у вас є від болю горла і високої температури?

– Добрий день. Чи були ви на огляді у лікаря?

– Ні.

– Коли у вас піднялася температура, і коли з'явився біль горла?

– Біль у горлі я відчував нещодавно. А от температура піднялася вчора ввечері. Вже було пізно йти до аптеки чи до лікаря. Тому я вирішив піти за ліками сьогодні зранку.

– Гаразд. Я можу запропонувати вам дієві ліки від горла, а також від температури.

– Дякую вам. До побачення.

– Прошу. До побачення.

Завдання 10. Відповідайте на питання до тексту. / Answer the questions to the text.

1. Як звати хлопця?

2. Звідки він приїхав?

3. Ким хоче стати Ентоні?

4. Які скарги були у хлопця?

5. Як він зрозумів, що він захворів?

6. Чи була у Ентоні висока температура?

7. Чи був хлопець у лікаря на огляді?
8. Що боліло хлопця?
9. Яким був діалог Ентоні і фармацевта?
10. Чи купив хлопець необхідні ліки?

Завдання 11. Перекажіть текст. / Retell the text.

Завдання 12. Чи хворіли ви під час перебування в Україні? Як ви лікувалися?

Чи зверталися до лікаря? / Did you get sick during your stay in Ukraine? How were you treated? Have you consulted a doctor?

Завдання 13. Прочитайте текст. / Read the text.

Мій вихідний день

Мене звати Ендрю. Я іноземець. Зараз я живу і навчаюся у Львові. Я хочу стати лікарем, тому я навчаюся у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького.

Сьогодні неділя. Я планую відпочивати весь день. Оскільки вчора я підготувався до занять, які будуть у понеділок, тому сьогодні я можу відпочивати. У Львові є дуже багато гарних і цікавих музеїв. Вони знаходяться в центрі міста та неподалік. Мій друг з Єгипту зацікавився моєю пропозицією відвідати музеї Львова. Я не заперечував і ми о першій годині пішли до центру.

Я помітив одразу дуже цікаву і старовинну архітектуру міста. Тому Львів ще називають «музей під відкритим небом». Зараз назву кілька музеїв, які ми хочемо оглянути: Національний музей у Львові ім. Андрея Шептицького, Львівська національна галерея мистецтв ім. Бориса Возницького, Художньо-меморіальний музей Олекси Новаківського, Художньо-меморіальний музей Олени Кульчицької, Художньо-меморіальний музей Леопольда Левицького, Художньо-меморіальний музей Івана Труша, Музично-меморіальний музей Соломії Крушельницької, Львівський літературно-меморіальний музей Івана Франка, Національний музей-меморіал жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького», Музей Арсенал, Львівський історичний музей. А на вулиці Пекарській знаходиться «Музей-заповідник «Личаківський цвинтар». Ми не відвідали всі музеї, але ми можемо сказати, що в українців дуже багата культура.

Завдання 14. Відповідайте на питання до тексту. / Answer the questions to the text.

1. Як звати студента?
2. Де живе і навчається Ендрю?
3. Ким хоче стати Ендрю?
4. Розкажіть, про плани хлопця на вихідні. Що він робив у суботу та неділю?
5. Які музеї відвідали хлопці?
6. Розкажіть, які музеї знаходяться у вашому місті.
7. Якими були враження хлопців?

Завдання 15. Напишіть, коротку розповідь про те, які музеї знаходяться у вашому місті. / Write a short story, what museums are in your city.

LESSON 12

ТЕМА 12. ПРИСЛІВНИК ЯК ЧАСТИНА МОВИ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЄ ДІЮ. РОЗРЯДИ ЧИСЛІВНИКІВ ЗА ЗНАЧЕННЯМ. ПОРИ РОКУ. / Adverb as a part of speech that characterizes an action. Categories of adverbs by meaning.

Методичне
Methodological support of classes

Season.
забезпечення

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенopіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук А.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англomовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англomовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

План

1. Прислівник як частина мови, що характеризує дію.
2. Вивчення розрядів прислівників за значенням.
3. Лексична тема «Пори року».

Прислівник – це незмінна частина мови, що виражає якісну кількісну ознаку дії чи стану або ступінь чи міру вияву іншої ознаки. Відповідає на питання: як?, де?, коли?

1. Прислівники, що відповідають на питання як?
Adverbs, which answer the question how?

Близько, весело, високо, вузько, далеко, дешево, добре, дорого, жарко, зрозуміло, мовчки, лагідно, напам'ять, необхідно, низько, обов'язково, обережно, пішки, повільно, погано, правильно, смачно, сонячно, сумно, тепло, терміново, уважно, швидко, широко, холодно, хмарно, цікаво.

Завдання 1.

Поставте запитання до поданих відповідей. / Put the questions to the following answers.

Зразок: Сьогодні холодно. Яка сьогодні погода?

- 1.Вчора було холодно. Яка погода була вчора?
2. ....?_____Завтра буде холодно.
3. ....?_____Вчора було тепло.
4. ....?_____Завтра буде тепло.
5. ....?_____Завтра буде холодно.

2. Прислівники, що відповідають на питання: де?, куди?, звідки?
Близько, далеко, додому, вгору, вгорі, всередині, вниз, вперед, збоку, звідси,

звідти, згори, зверху, здалека, ліворуч, праворуч, між, назад, навпроти, недалеко, посередині, попереду, прямо, спереду, сюди, тут, там, туди.

Завдання 2. Дайте відповіді на запитання. / Answer the following questions.

1. Що є праворуч? Праворуч є двері, шафа...
2. Що є ліворуч? Ліворуч є вікно, ...
3. Що є попереду? Попереду є дошка, ...
4. Що є позаду? Позаду є стіна, ...
5. Що є на парті ліворуч? На парті ліворуч є книжка, ...
6. Що є на парті праворуч? На парті праворуч є ...
7. Що є ліворуч від дошки? ...
8. Що є праворуч від дошки?...

Завдання 3. Опишіть свою аудиторію, використовуючи прислівники. /

Describe

your classroom, using adverbs.

Зразок: Це моя аудиторія. В аудиторії є дошка. Вона розміщена попереду, на стіні. Дошка нова, велика. Біля дошки зліва є годинник.

3. Прислівники часу, що відповідають на питання коли?: зранку, ввечері, вдень, вночі, вчора, сьогодні, завтра, зараз, раніше, навесні, взимку, восени, влітку, завжди, іноді (інколи), ніколи, пізніше, післязавтра, після, позавчора, потім, рано, пізно, спочатку, сьогодні, щодня, щотижня, щороку.

Завдання 4. Дайте відповіді на запитання. / Answer the following questions

Зразок: Коли ви слухаєте музику? – Я слухаю музику ввечері.

1. Коли люди працюють?
2. Коли люди снідають?
3. Коли люди обідають?
4. Коли люди вечеряють?
5. Коли люди відпочивають?
6. Коли люди сплять?

Завдання 5. Допишіть прислівники до поданих слів. / Add the adverbs to the following words.

Зразок: весна (коли?) - навесні.

Літо (коли?)

Осінь (коли?)

Зима (коли?)

Рік (коли?)

День (коли?)

Вечір (коли?)

Ранок (коли?)

Тиждень (коли?)

4. Прислівники, що відповідають на питання: як багато?, скільки?, наскільки?/Adverbs that answer the questions : how many?, how much?

Багато, мало, трохи, зовсім, дуже.

Завдання 6. Вставте замість крапок прислівник. / Insert an adverb instead of dots.

1. Я читаю...2. Він розуміє ... 3. Вона співає ... 4. Діти розмовляють ... 5. На вулиці...

Слова для довідки: правильно, швидко, гарно, добре, холодно, повільно.

Запам'ятайте антоніми:

Високо-низько
Глибоко-мілко
Далеко-близько
Добре-погано
Вночі-вдень
Голосно-тихо
Вперед-назад
Вниз-вверх
Ввечері-зранку

Завдання 7. Доберіть антоніми до слів. / Find out antonyms for the following words.

Зразок: сонячно- хмарно
весело-сумно.

Правильно Тут Холодно Добре Голосно Швидко Весело Важко Сьогодні Пори року

У природі є чотири пори року: зима, весна, літо, осінь. Взимку є сильний мороз. Вітер. Скрізь сніг. Сьогодні дуже холодно. Люди йдуть швидко, тому що

їм холодно. Взимку святкуємо Різдво. Навесні все розквітає, зеленіє. Дні стають

довшими. Температура повітря піднімається. Навесні святкуємо Великдень.

Літо – прекрасна пора, бо у природі досягають ягоди, овочі, фрукти. Час відпочинку для дорослих і дітей. На зміну літа приходить осінь, яка щедра врожаєм. Діти йдуть до школи після канікул. А потім знову настає зима.

Завдання 8. Відповідайте. / Answer the questions.

1. Які пори року ви знаєте?
2. Яке свято є взимку?
3. Розкажіть, про погоду взимку, навесні, влітку, восени.

LESSON 13

ТЕМА 13. ІМЕННИКИ ТА ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ У ЗНАХІДНОМУ ВІДМІНКУ ОДНИНИ. ТЕМПЕРАМЕНТ І ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ. / NOUNS AND PERSONAL PRONOUNS IN THE SINGULAR. TEMPERAMENT AND PROFESIONAL ACTIVITY.

Методичне забезпечення Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковиць М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф. Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ

“Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

План

1. Вживання іменників у знахідному відмінку однини.
2. Вживання особових займенників у знахідному відмінку однини.
3. Темперамент і професійна діяльність.

Вправи і завдання до теми

Завдання 1. Дайте відповіді на питання, вживаючи слова в дужках у потрібній формі. / Answer the questions using the words in parentheses in the correct form.

1. Що слухають студенти? (лекція, текст, диктант, пісня, завдання, питання, відповіді).
2. Кого слухають студенти? (викладач, професор, декан, викладачка, подруга).
3. Що ви купуєте в магазині? (хліб, вода, молоко, риба, м'ясо, сир, цукор, сметана).
4. Кого ти зустрів в університеті? (викладачка, друг, подруга, професор, декан).
5. Що ви бачили на вулиці? (будинок, дерево, трамвай, магазин, пошта, зупинка).
6. Кого ви бачили в парку? (хлопець, дівчина, подруга, друг, сусід і сусідка).

Завдання 2. Запишіть дієслова, які вживаються у знахідному відмінку з прийменником «ПРО».

After certain verbs the accusative case with preposition про (about) denotes the object of thinking:

про КОГО?

про ЩО?

писати

про

вчителя про

Україну

читати

про

поета про

Індію

розповідати

про

друга про

екскурсію

мріяти

про

дівчину про

зустріч

думати

про сестру

про батьківщину

Завдання 3. Закінчіть речення, вживаючи слова в дужках у потрібній формі. / Complete the sentence using the words in parentheses in the correct form.

1. Ахмед часто думає про ... (брат, подруга, батьківщина, навчання).
2. Аня розповідала в листі про ... (університет, місто, друг, гуртожиток, подруга).
3. Я пишу в листі про ... (друг, життя, університет, навчання, викладачка, подруга).
4. Студенти мріють про ... (відпочинок, екскурсія, зустріч, батьківщина).
5. Ми читали про ... (медицина, кіно, театр, Львів, Україна).

Завдання 4. Поставте запитання до речень, як у моделі. / Put questions to the sentences as in the model.

Модель: Він пише про місто.

Про що він пише?

1. Тарас розповідає про друга.

Батько часто думає про сина.

Учора ми читали про театр.

Студенти співали пісню про Київ.

Шевченко писав про Україну.
Я часто думаю про матір.
Він розповідав про подругу.

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання, використовуючи слова, подані праворуч. / Answer the questions, using the words given on the right.

1. Що знаходиться на цій вулиці?
Де вчиться ваш друг? університет
Про що він розповідав?
2. Що ви читаєте?
Де лежить лист? книга
Що лежить на столі?
Про що ви говорите?
3. Хто сидить в аудиторії?
Кого питає професор? студент
Про кого ви говорите?
4. Кого ви давно не бачили?
Про кого ви думаєте? мати і сестра
Хто писав цей лист?

Завдання 6. Запишіть форми особових займенників у знахідному відмінку. / Write the forms of personal pronouns in the possessive case.

Singular (однина)		Plural (множина)	
Nominative (Н.в.)	Accusative (Зн. в.)	Nominative (Н.В.)	Accusative (Зн.в.)
Хто? Що?	.Кого? Що?	Хто? Що?	Кого? Що?
я	мене	ми	нас
ти	тебе	ви	вас
він	його	вони	їх
вона	її		

Завдання 7. Відповідайте на питання негативно. Запишіть відповіді. / Answer the questions in the negative. Write down the answers.

1. Хто цей хлопець? 2. Хто ця жінка? 3. Хто цей юнак? 4. Хто ці люди? 5. Хто ця дитина?
6. Хто ці діти?

Завдання 8. Використовуйте потрібні займенники. / Use the required pronouns.

1. Я маю друга. Я хочу запросити ... в гості.
2. - Де Оксана? - Я не бачив ... в школі.
3. Мої батьки живуть у Києві. Я давно не бачив ... .
4. Що ви будете робити в суботу? Я хочу запросити... на концерт.
5. - Де моя ручка? - Я бачив ... на столі.
6. - Де мої ключі? - Я бачив ... у кімнаті.
7. - Де ви купували ці квіти? - Я купував... на базарі.

Завдання 9. Прочитайте текст. / Read the text.

Професія лікаря-найгуманніша на землі. Але не кожна людина може бути лікарем. Він кожного дня іде на допомогу людям, дарує їм здоров'я і радість життя. Вдень і вночі лікар готовий приходити до хворого, вислуховувати його скарги і лікувати. Лікарем може бути людина, яка забуває про свої проблеми і турботи, а думає тільки про пацієнта і спішить допомогти йому. Він кожного дня віддає своє серце в ім'я життя.

Завдання 10. Дайте відповіді на питання по тексту. / Answer the questions in the text.

1. Яка професія найгуманніша на землі?
2. Кому допомагає лікар?
3. Коли він іде на допомогу хворому?
4. Що дарує лікар пацієнтам?
5. Чому професія лікаря настільки важлива?

Завдання для самостійної роботи студентів.

Завдання 1. Дайте відповіді на питання. / Answer the questions.

1. Кого студенти бачили в університеті?
2. Що ви бачите на вулиці?
3. Що ви купуєте в магазині?
4. Про що ви писали в листі додому?
5. Про кого ви часто думаєте?
6. Про що ви розповідаєте друзям?

Завдання 2. Складіть речення, використовуючи слова, подані праворуч. / Complete the sentences, using the words given on the right.

1. Я пишу вправи ... У сумці лежить ... Я забув ... / зошит
2. На столі лежить ... Я дивлюся це слово ... Віктор купував ... / словник
3. В аудиторії сидять студенти і ... У театрі ми зустріли ... Ганна розповідала ... / викладач.

Завдання 3. Перекладіть українською мовою. Запишіть свій переклад. / Translate into Ukrainian. Write down your translation.

1. I was in a shop. I bought a textbook, a pen and an exercise-book.
2. My friend studies at the University. He studies Ukrainian language and literature.
3. I was at the club on Thursday. I saw Victor and Ann there. Victor said he had bought a car.
4. We had a lecture today. The lecture was very interesting.

Завдання 4. Дайте відповіді на питання, використовуючи слова, подані в дужках. / Answer the questions using the words given in brackets.

1. Кого ви зустрічали вчора на вокзалі? (він і вона).
2. Кого ви чекаєте тут? (ти і він).
3. Кого ви запрошуєте в гості? (ви і вона).
4. Кого ви давно не бачили? (ви і вони).
5. Кого ви чекаєте вдома? (ми).
6. Кого вона знає в нашому університеті? (він і я).

Завдання 5. Доповніть речення, поставивши особові займенники, подані в дужках, у знахідному відмінку. / Complete the sentences by putting the personal pronouns given in brackets into the accusative case.

1. Я бачив (ти) вчора.
2. Галина зустріла (я) вранці.
3. Мати дуже любить (він).
4. Ми добре знаємо (вони).
5. Батько завжди слухає (ми).
6. Сестра чекає (вона).
7. Як (він) звати?
8. Як (ви) звати?

9. Як (ти) звати?

Завдання 6. Дайте відповіді на питання. / Answer the questions.

1. Кого ви зустрічали вчора на вокзалі? (він).
2. Кого ви давно не бачили? (вона).
3. Про кого ви писали в листі батькам? (вони).
4. Про кого ви розповідали друзям? (він і вона).
5. Кого ви запрошуєте в гості? (ми).
6. Кого ви чекали вчора в парку? (вони).

Завдання 7. Прочитайте текст. / Read the text.

Ахмед - студент. Він навчається у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького на медичному факультеті. Зараз Ахмед живе у Львові. Він - майбутній лікар. В університеті він вивчає анатомію, фізику, хімію, українську мову. Ахмед любить вчитися, але він любить і відпочивати. У суботу і неділю він не вчиться. У вихідні Ахмед гуляє і дивиться місто. Він знає, що Львів старе місто і має давню і цікаву історію. Ахмед і його друзі часто гуляють на площі Ринок, дивляться на історичні будинки, пам'ятники і фонтани. Ахмед каже, що Львів дуже гарне і цікаве місто.

Завдання 8. Дайте відповіді на питання по тексту. / Answer the questions in the text.

1. Де зараз живе Ахмед?
2. Де він вчиться?
3. Що Ахмед вивчає в університеті?
4. На що дивиться Ахмед, коли гуляє?
5. Що каже Ахмед про Львів?

Завдання 9. Закінчить наступні речення. / Finish the following sentences.

1. В університеті Ахмед вивчає ...
2. Ахмед навчається ...
3. У суботу і неділю він любить ...
4. Він думає, що Львів ...

Завдання 10. Дайте відповіді на питання. / Answer the questions

1. Де ви зараз живете?
2. Де ви навчаєтеся?
3. Що ви вивчаєте в університеті?
4. Що ви любите робити у вільний час?
5. Де ви любите гуляти?
6. Що ви думаєте про Львів?

Запитання до теми.

1. У чому полягає особливість уживання іменників у знахідному відмінку однини ?
2. Яка особливість уживання особових займенників у знахідному відмінку однини?
3. Як впливає темперамент на професійну діяльність лікаря ?

LESSON 14

ТЕМА 14. ПРИКМЕТНИКИ І ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ У ЗНАХІДНОМУ ВІДМІНКУ ОДНИНИ. ЛІКАР, СУСПІЛЬСТВО, ДЕРЖАВА. / ADJECTIVES AND POSSESSIVE PRONOUNS IN THE SINGULAR. DOCTOR, SOCIETY,

STATE.

Методичне забезпечення Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Тишківець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. –162 с.
4. Українська мова як іноземна для англословних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англословних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

План

1. Вживання приметників у знахідному відмінку однини.
2. Вживання присвійних займенників у знахідному відмінку однини.
3. Лікар, суспільство, держава.

Вправи і завдання до теми

Завдання 1. Запишіть граматичні форми прикметників та присвійних займенників у знахідному відмінку однини. / Endings for the accusative case of possessive pronouns and adjectives which modify animate nouns:

Nominative (Н.в.)	Accusative (Зн.в.)	Endings (закінчення)	
Masculine (чол.р.)	наш новий студент	нашого студента	нового
Чийого?	їхній старий	їхнього вчителя	старого - ого
Якого?	учитель		
Feminine (ж.р.)	наша нова подруга	нашу нову подругу	у
Чию?	їхня стара тітка	їхню стару тітку	- ю
Яку?			

Це наш новий журнал.

- Який журнал ви читаєте?

- Я читаю новий журнал.

- Чий журнал ви читаєте?

- Я читаю наш журнал.

Це його нова книга.

- Яку книгу ви читаєте?

- Я читаю нову книгу.

- Чию книгу ви читаєте?

- Я читаю його книгу.

Це наш новий викладач.

- Якого викладача ви бачили сьогодні?

- Я бачив сьогодні нового викладача.

- Чийого викладача ви сьогодні бачили?

- Я бачив сьогодні нашого викладача.

Завдання 2. Дайте відповіді на запитання. / Answer the questions.

1. Який диктант ви писали сьогодні, важкий чи легкий?
2. Яку вправу ви пишете, першу чи другу?
3. Яку пісню ви співаєте, українську чи іспанську?
4. Яку газету ви читаєте, сьогоднішню чи вчорашню?
5. Яке пальто він купив, зимове чи літнє?
6. Який костюм він купив, чорний чи синій?
7. Яку сестру ви чекаєте, старшу чи молодшу?
8. Яку студентку ви зустрічаєте, знайому чи незнайому?
9. Якого брата ви давно не бачили, старшого чи молодшого?
10. Якого письменника запрошували студенти в університет, українського чи польського?

Завдання 3. Закінчіть наступні речення. / Finish the following sentences.

1. Вчора я зустрів ... (моя сестра).
2. Він добре знає ... (твій друг).
3. Ми читаємо ... (цікавий текст).
4. Діти співають ... (українська пісня).
5. Студенти вивчають ... (українська мова).
6. Учні уважно слухають ... (молодий вчитель).

Завдання 4. Дайте відповіді на запитання, використовуючи слова, подані праворуч. / Answer the questions using the words given on the right.

1. Який фільм ви дивились учора? новий індійський
2. Яку газету ти читаєш? сьогоднішня
3. Яку музику ви любите? сучасна
4. Якого викладача ви зустріли в коридорі? незнайомий молодий
5. Якого брата давно не бачив Гнат? старший

Завдання 5. Поставте запитання до виділених слів і запишіть їх. / Put questions to the italicized words and write them down.

1. Ти знаєш мою адресу?
2. Степан читав мій лист.
3. Він добре знає наше місто.
4. Оксана читає твою книгу.
5. Гнат пам'ятає мою сестру.
6. Ми бачили їхній гуртожиток.
7. Студенти бачили сьогодні нашого нового викладача.
8. Ми слухали його пісню.
9. Я бачив її в ранці.
10. Ми зустріли його сестру.
11. Він добре знає її брата.

Завдання 6. Використовуйте займенники МІЙ, ТВІЙ, НАШ, ВАШ у потрібній формі. / Use the pronouns МІЙ, ТВІЙ, НАШ, ВАШ in the required form.

1. - Ти знаєш ... сестру? - Так, я знаю ... сестру.
2. - Де ... книга? - Ти не бачив ... книгу? - Ні, я не бачив ... книгу.
3. - Ви знаєте ... друга? - Так, добре знаю ... друга.
4. Можна взяти ... ручку?
5. Можна взяти ... олівець?

6. - Ви знаєте ... батька? - Так, я знаю ... батька.
7. - Ви знаєте ... нову студентку? - Так, ми добре знаємо ... нову студентку.
8. Я вчора бачив ... молодшого брата.
9. Можна подивитись ... фотографії.

Завдання 7. Прочитайте текст. / Read the text.

Микола Амосов (1913-2002)

Ім'я Миколи Амосова назавжди увійшло в історію медицини України. Його знають не тільки як видатного хірурга, але і як письменника, педагога, біокібернетика.

З 1952 року Микола Амосов жив у Києві і очолював клініку торокальної хірургії. У клініці під його керівництвом виконували складні операції на серці і легенях. Микола Амосов цікавився проблемами сучасної медицини та психологічної кібернетики. Він не тільки видатний хірург, але і теоретик медицини, філософії, соціології, педагог і письменник. Його повість "Думки і серце" перекладена на 30 мов світу. У повісті він описав відчуття лікаря у процесі лікування хворих.

Завдання 8. Закінчіть наступні речення. / Finish the following sentences.

1. Ім'я Миколи Амосова назавжди увійшло ... .
2. Його знають не тільки як ... .
3. З 1952 року він очолює ... .
4. У клініці, яку він очолював, роблять ... .
5. Микола Амосов цікавився проблемами ...
6. Його повість "Думки і серце" ... .

Завдання 9. Запишіть питання до виділених слів. / Write the questions in the highlighted words.

1. З 1952 року Микола Амосов очолював клініку торокальної хірургії.
2. Микола Амосов досліджував торокальну хірургію.
3. Микола Амосов написав і видав книгу "Думки і серце".
4. З 1952 року Микола Амосов жив і працював в Києві.
5. Книга Миколи Амосова розповідає про роботу лікарів.

Завдання 10. Дайте відповіді на питання. / Answer the questions.

1. Яке місце займає Микола Амосов в українській медицині?
2. Що цікавило Миколу Амосова?
3. Де жив і працював Микола Амосов?
4. Яку клініку він очолював?
5. Яку книгу написав Микола Амосов?
6. Про що ця книга?
7. Про кого книга Миколи Амосова?
8. Які проблеми цікавили Миколу Амосова?

Завдання для самостійної роботи студентів.

Завдання 1. Запишіть речення, вживаючи слова в дужках у потрібній граматичній формі. / Write a sentence using the words in parentheses in the correct grammatical form

1. Студенти люблять слухати ... (сучасна музика).
2. Вчора я зустрів ... (мій шкільний друг).
3. Сьогодні ми бачили ... (наш новий викладач).
4. Студенти уважно слухали лекцію про ... (видатний український хірург).
5. В університеті ми вивчаємо ... (нормальна анатомія і патологічна

фізіологія).

6. Іноземні студенти погано знають ... (українська мова).

Завдання 2. Дайте відповіді на запитання, використовуючи слова, подані праворуч. / Answer the questions using the words given on the right.

1. Хто співав українські пісні?

Про кого пишуть газети? молодий співак

Кого студенти запросили на вечір?

2. Хто тут живе?

Кого Тарас бачив вчора в парку? моя нова подруга

Про кого розповідала Оксана?

3. Кого Джон добре знає?

Хто вивчає українську мову? наш новий студент

Про кого Галина часто думає?

Завдання 3. Задайте питання про виділені слова та запишіть їх. / Ask questions about the italicized words and write them down.

1. Він пише лист.

2. Ми чекаємо нашого друга.

3. У театрі Оксана зустріла мою подругу.

4. Він запросив у кіно знайому дівчину.

5. Я знаю вашого старшого брата.

6. Я знаю його телефон.

7. Ми бачили його в парку.

8. Я знаю її сина.

9. Ми зустріли її в центрі.

Завдання 4. Запишіть речення вживаючи присвійні займенники МІЙ, ТВІЙ, ЙОГО, ЇЇ, НАШ, ВАШ, ЇХНІЙ у потрібній формі. / Write a sentence using the possessive pronouns MY, YOUR, HIS, HER, OUR, YOUR, THEIR in the right form.

1. Ти знаєш ... нового викладача?

2. Я вчора бачив ... університетську подругу.

3. Я писав батькам про ... університет.

4. Ми читали в газеті про ... брата.

5. Ви хочете подивитися ... нові фотографії?

6. Ви запросили в гості ... нову студентку?

Завдання 5. Дайте відповіді на запитання, використовуючи слова, подані праворуч. / Answer the questions using the words given on the right.

1. Кого ви чекаєте? Віктор і наша знайома дівчина

2. Кого ти зустрічаєш? старший брат Степан і його дружина

3. Кого ви знаєте в нашій сім'ї? ваш старший брат Микола й ваша молодша сестра Галина

4. Кого ви бачили у четвер? наш викладач і наша викладачка

Завдання 6. Прочитайте текст. / Read the text.

МИКОЛА АМОСОВ (1913-2002)

Микола Амосов - це приклад служіння науці, чесності і порядності, високої громадянської позиції. Видатний хірург і кардіолог Микола Амосов заснував резекційну хірургію легенів і серцеву хірургію в Україні.

Уперше в 1952 році провів резекцію легенів в Україні.

У 1955 році - хірургічне лікування пороків серця.

У 1958 році - операції на серці зі штучним кровообігом.
У 1963 році вперше в Україні виконав протезування мітрального клапану.
У 1965 році вперше в світі створив і запровадив антитромботичні протези клапанів серця.

Завдання 7. Запишіть хронологію медичних досягнень Миколи Амосова. / Write a chronology of Nikolai Amosov's medical achievements.

Завдання 8. Закінчіть речення. / Finish the sentence.

1. Микола Амосов заснував ... .
2. Уперше в Україні він провів ... .
3. Уперше в 1955 році здійснив ... .
4. У 1958 році провів ... .
5. Уперше в світі створив і провів ... .

Завдання 9. Запишіть питання до виділених слів. / Write the questions in the highlighted words.

1. Микола Амосов - видатний лікар-хірург.
2. Микола Амосов впровадив методику операції на серці.
3. Микола Амосов очолював торакальну клініку.
4. Миколу Амосова цікавила біокібернетика.
5. Уперше в світі він створив і запровадив антитромботичні протези серцевого клапану.

Завдання 10. Дайте відповіді на питання. / Answer the questions.

1. Де жив і працював Микола Амосов?
2. Яку клініку він очолював?
3. Які операції він робив?
4. Які новачії він впровадив в кардіохірургії?
5. Що вперше в світі розробив і впровадив Микола Амосов?
6. Які проблеми цікавили Миколу Амосова?

Запитання до теми.

1. У чому полягає особливість уживання прикметників у знахідному відмінку однини ?
2. Яка особливість уживання присвійних займенників у знахідному відмінку однини ?
3. Яка роль лікаря в суспільстві ?

LESSON 15

ТЕМА 15. ДІЄСЛОВО. ДОКОНАНИЙ І НЕДОКОНАНИЙ ВИД ДІЄСЛОВА, ЗНАЧЕННЯ І ВЖИВАННЯ ДІЄСЛІВ ІЗ ПОСТФІКСОМ -СЯ/-СЬ. ДІМ І ПОБУТ. ОРЕНДА ЖИТЛА. КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ. / VERB. PERFECT AND IMPERFECT FORM OF THE VERB. MEANING AND USE OF VERBS WITH A POSTFIX -СЯ/-СЬ. HOME AND LIFE. RENTAL HOUSING. UTILITIES.

Методичне забезпечення
Methodological support of classes

1. Батхіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1. – Тернопіль: Мандрівець, 2005 – 120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. – 162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф. Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення. – К., 2019 – 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультурна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

План

	заняття
1. Загальне поняття виду дієслова.	
2. Дієслова недоконаного виду: значення, розпізнавання та вживання у мовленні.	
3. Дієслова доконаного виду: значення, смислова відмінність від дієслів недоконаного виду.	
4. Способи утворення дієслів доконаного виду в українській мові.	
5. Дієслова із постфіксом ся/сь. Значення зворотніх дієслів.	

Недоконаний вид

1. Незавершеність дії:
Амман пише вправу.
Гріцелія читає текст.
2. Відсутність результату:
Ахмед писав листа батькам.
Хуан вчив слова.

Доконаний вид

1. Завершеність, закінчення дії:
Самуель написав вправу.
Ядвіга прочитала текст.
2. Наявність результату дії:
Мохамад написав листа братові.
Саміра вивчила слова.

УВАГА! Запам'ятайте видові пари дієслів:

іти	—	прийти	говорити	—	сказати
писати	—	написати	робити	—	зробити
шукати	—	знайти	читати	—	прочитати
вчити	—	вивчити	мити	—	помити
рости	—	вирости	засинати	—	заснути
прокидатися	—	прокинутися	повторювати	—	повторити

Табл. 2. Вживання дієслів недоконаного чи доконаного виду для означення особливості виконання дії:

Недоконаний вид

Одночасність дії:
Саміра слухала знайому мелодію і згадувала рідну країну.
Ахмад читав текст, і всі студенти слухали його.
Ельвіра спінала і наспівувала пісню.

Доконаний вид

Послідовність дії:
Саміра почула знайому мелодію і згадала рідну країну.
Викладач прочитав текст і запитав студентів, чи вони все зрозуміли.
Ельвіра поснідала і пішла в університет.

УВАГА! Порівняйте і зрозумійте запитання та відповіді:

Скільки часу (як ви вчили цей текст? Анна вчила текст півгодини (30 довшо?) текст? хвилин).

Скільки слів (число?) ви вивчили? Самуель вивчив 10 нових слів.

Табл. 3. Способи розрізнення видів дієслова:

Недоконаний вид | Доконаний вид

1. Префікс: наявність чи відсутність

рости	вирости	
писати	написати,	дописати
робити	зробити,	переробити
іти	прийти,	зайти
бігти	прибігти	

2. Різні суфікси

засинати	заснути
кінчати	кінчити
повторювати	повторити
виконувати	виконати
стрибати	стрибнути

3. Зміна звуків у коренях слів

витирати	витерти
скакати	скочити
збирати	зібрати

4. Зовсім інші слова (суплетивізм)

брати	взяти
шукати	знайти
говорити	сказати

5. Зміна наголосу

розрізати	розрізати
розкидати	розкидати

Табл. 4. Використання дієслів із постфіксом ся(сь) у видах дієслів:

вид	Недоконаний вид	Доконаний вид
Починатися дієвідміна) час	(1) Початися (1 дієвідміна)	
теперішній	День починається Пари починаються	
минулий	Урок починався Пара починалася Заняття починалося Іспити починалися	Урок почався Пара почалася Заняття почалося Іспити почалися
майбутній	Урок починатиметься Пари починатимуться	Урок почнеться Пари почнуться
Закінчуватися дієвідміна)	(1) Закінчитися (2 дієвідміна)	
теперішній	Навчання закінчується Лекції закінчуються	
минулий	Екзамен закінчувався Перерва закінчувалася	Екзамен закінчився Перерва закінчилася

	Захворювання закінчувалося Заліки закінчувалися	Захворювання закінчилося Заліки закінчилися
майбутній	Семестр закінчуватися Розмови закінчуватися	буде Семестр будуть Розмови закінчатся

УВАГА!

Теперішній час	Я	миюся	МИ	миємося
	ТИ	миєшся	ВИ	миєтеся
	ВІН	миється	ВОНИ	миються
	ВОНА	миється		
	ВОНО	миється		
Минулий час	Я	мився	МИ	милися
	ТИ	мився	ВИ	милися
	ВІН	мився	ВОНИ	милися
	ВОНА	милася		
	ВОНО	милося		
Майбутній час	Я	митимуся	МИ	митимемося
	ТИ	митимешся	ВИ	митиметесья
	ВІН	митиметься	ВОНИ	митимуться
	ВОНА	митиметься		
	ВОНО	митиметься		

ВПРАВИ

Вправа 1. Прочитайте текст. Знайдіть і выпишіть із нього всі дієслова. З'ясуйте, до якого виду (недоконаного чи доконаного) вони належать.

Мене звати Самір. Я живу в гуртожитку, в кімнаті № 327. Моя кімната знаходиться на третьому поверсі. Це маленька, але світла кімната, тому що крізь вікно завжди світить сонце. У кімнаті є небагато меблів: стіл, два стільці, ліжко, книжкова полиця і шафа. На столі завжди лежать мої зошити, на полиці стоять підручники, а в шафі висить мій одяг. Раніше зі мною жив Ахмед. Він приїхав з Лівану. Але тепер він переїхав у велику кімнату № 425.

У кімнаті я пишу домашні завдання, готуюся до занять, а коли все напишу і вивчу, то слухаю музику або іду в хол. У холі гуртожитку є великий телевізор. Там ми дивимося фільми і різні телепрограми.

Вправа 2. Дайте відповіді на запитання. Підкресліть дієслова із постфіксом -ся, (-сь).

1. Коли ви народилися?
2. Коли народилася ваша мати?
3. Коли народився ваш батько?
4. Коли ви почали вчитися у школі?
5. Як довго ви вчилися у школі?
6. У якому місяці почалося ваше навчання у медичному університеті?
7. У якому місяці закінчився 1 семестр?
8. У якому місяці закінчилася зимова сесія?
9. На скільки семестрів ділиться навчальний рік в Україні?
10. Коли закінчується II семестр у медичному університеті?

Вправа 3. Напишіть замість крапок одне з дієслів, що в дужках, у правильній формі.

Зразок: Кожного дня Амір ... в університет о 8 годині 45 хвилин (іти, прийти).
Кожного дня Амір іде в університет о 8 годині 45 хвилин.

1. Щодня після обіду студенти ... домашнє завдання (робити, зробити).
2. Саміра швидко ... вправу (писати, написати).
3. Ольга і Анвар ... виконувати домашнє завдання і пішли в кіно (закінчувати, закінчити).
4. У червні ... канікули (починатися, початись).
5. Емілія довго ... хімію (вчити, вивчити).
6. Христіан щотижня ... братові (телефонувати, зателефонувати).

Вправа 4. Складіть речення із наведених слів. Підкресліть слова недоконаного виду.

1. Саміра, лист, батьки, писати.
2. Таміка, аптека, ліки, купити, в.
3. Мама, школа, у, працювати.
4. Сидіти, Ахмед, диван, на.
5. Асад, книга, читати.
6. Морозиво, їсти, Марія.
7. Хліб, щодня, студенти, купувати.
8. Стіна, шафа, біля, стояти.
9. Мохамад, написати, робота, добре, контрольна.
10. Телевізор, дівчина, дивитися.

Вправа 5. Прочитайте словосполучення. До поданих дієслів недоконаного виду допишіть

дієслова доконаного виду. Невідомі дієслова знайдіть у словнику.

Зразок: Малювати картину — Намалювати картину.

1. Будувати будинок —
2. Лікувати хворого —
3. Чистити зуби —
4. Ремонтувати годинник —
5. Радіти другові —
6. Писати вправу —
7. Вивчати українську мову —
8. Закінчувати урок —
9. Читати книгу —
10. Співати пісню —

Вправа 6. Напишіть речення. Слова справа поставте у правильній формі.

1. Анвар... в університетській бібліотеці. : працювати
Анвар ... з університетської бібліотеки. : повертатися
2. Хлопці ... в студентську поліклініку. : ходити
О 19 годині вони... зі студентської поліклініки. : прийти
3. Минулого тижня Альбіна ... на цікаву екскурсію. : їздити
Вона пізно ... з цікавої екскурсії. : приїхати
4. Пасажир ... у водія автобуса квиток. : просити
Водій автобуса ... пасажирові квиток. : дати
5. Зимовий семестр ... у грудні. : закінчитися
Літній семестр ... у травні. : закінчуватися

Вправа 7. Прочитайте текст. Дайте відповіді на запитання.

МІЙ СМАЧНИЙ ДЕНЬ

Мене звати Марта. Я навчаюся на першому курсі медичного університету. Я живу в гуртожитку, а моя подруга Ремі орендує квартиру. Я їм три рази на день: вранці, вдень і ввечері. У гуртожитку в кінці коридору є невелика кухня. Там я снідаю. На сніданок я п'ю чай з лимоном або каву з молоком, смажу

яєчню з двох яєць і роблю бутерброд з ковбасою, з шинкою або з твердим сиром. Ще я дуже люблю м'який білий сир зі сметаною. Після сніданку я йду до університету. Обідаю я завжди в їдальні, яка розташовується на першому поверсі теоретичного корпусу нашого університету. На перше я замовляю суп з овочів та бобів або борщ. На друге я їм картоплю, гречану чи пшеничну кашу з м'ясом або з котлетою. Часом я беру рис із овочами, млинці, налисники з сиром і різні салати. В кінці обіду я п'ю теплий компот зі свіжих чи сушених фруктів, сік або зелений чай із трав. Після занять я іду до читальної зали студентської бібліотеки. Там усі студенти багато працюють: читають, повторюють, вивчають новий матеріал. Увечері я поспішаю до гуртожитку і готую собі вечерю. Інколи я запрошую свою подругу Ремі та інших друзів. Часто ми готуємо всі разом. Ми варимо макарони, смажимо картоплю, тушкуємо овочі. Взимку ми часто відкриваємо овочеві чи м'ясні консерви, які нам приготувала мама чи бабуся. Восени ми їмо свіжі овочі та фрукти, які купуємо на ринку недалеко від медичного університету. У вихідний день Ремі запросила мене до себе, і ми вдвох приготували святковий обід зі страв, які ми любимо. Ми нарізали зелені салати, зварили традиційний український червоний борщ та вареники з сиром, запекли птицю та м'ясо. Потім ми все з апетитом з'їли.

1. Де живе Марта та її подруга?
2. Що Марта п'є вранці?
3. Що вона готує на сніданок?
4. Де дівчина обідає?
5. Де знаходиться студентська їдальня?
6. Що Марта замовляє на обід?
7. Що вона п'є в кінці обіду?
8. Що роблять студенти в читальній залі бібліотеки?
9. Де студенти зазвичай вечеряють?
10. Що вони їдять на вечерю?
11. З ким Марта любить готувати їжу у вихідні дні?
12. Чому текст має назву "Мій смачний день"?

Завдання до тексту

1. Від підкреслених дієслів недоконаного виду утворіть дієслова доконаного виду.
2. Знайдіть у тексті і випишіть дієслова із постфіксом ся(сь).
3. В останньому абзаці тексту знайдіть дієслова доконаного виду.

Вправа 8. У поданих реченнях знайдіть дієслова із постфіксом -ся(-сь).

Поставте їх у

правильній формі. Запишіть виправлені речення.

Зразок:

Студенти нашої групи познайомитися з новим викладачем.

Студенти нашої групи познайомилися з новим викладачем.

1. Андрієві дуже подобалися Анна.
2. Хаді навчатися в медичному університеті.
3. Медицина подобається моїй подрузі.

4. Хлопець миюся у ванні.
5. Мій друг дуже часто зустрічаємося з сестрою.
6. Брат Ефії народитися у двохтисячному році.
7. Мені подобатися українська музика.
8. Біля нашого університету знаходяться затишний парк.
9. У Львові навчаюся багато іноземних студентів.
10. Саїдові дуже подобалася гуляти у центрі Львова.

Вправа 9. Прочитайте текст вправи № 7 “Мій смачний день”. Випишіть з тексту дієслова недоконаного виду. Підготуйте усну розповідь про те, як ви готуєте їжу.

Вправа 10. Запишіть речення, поставте дієслова у правильній формі. Підкресліть дієслова доконаного виду.

1. Джессіка (любити) дивитися телепередачі.
2. Учора в кафе Мустафа (замовити) чорну каву.
3. Автобус (зупинитися) біля гуртожитку.
4. Ендрю часто (запізнюватися) на заняття.
5. Студенти-іноземці уважно (слухати) викладача.
6. У пацієнта (заболіти) вухо.
7. Перед заліком студенти (повторити) правила граматики.
8. Вільям (мріяти) стати кардіологом.
9. Аліса вже (могти) говорити українською мовою.
10. У кімнаті ліжка (стояти) ліворуч від вікна.

Вправа 11. Ще раз прочитайте дієслова, подані у таблиці 4. Укладіть діалоги з будь-яким із цих дієслів на тему, близьку до студентського життя. Зразок:

- Коли починаються заняття у Львівському медичному університеті імені Данила Галицького?
- О дев'ятій годині п'ятнадцять хвилин.
- А коли закінчиться третя пара?
- О п'ятнадцятій годині двадцять хвилин.

Вправа 12. У подані речення вставте одне з дієслів із постфіксом ся(сь) у правильній формі й у правильному часі.

Ми ... після занять. Перша пара ... об одинадцятій годині. Наші заняття... зранку. Після лекцій в університеті ... практичні заняття. Зимові канікули ...у лютому. Другий семестр ... у червні. Консультація ... через п'ятнадцять хвилин. Конференція ... після третьої пари. Іспити... через місяць.

Дієслова для довідки:

зустрічатися - зустрітися, закінчуватися - закінчитися, починатися - початися, розпочинатися - розпочатися, завершуватися - завершитися.

ЗАВДАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Прочитайте діалог. Напишіть коротко, про що розмовляли ці люди.

Зразок:

- Вікторе, що ти робиш?
- Пишу листа братові, Ольго.
- Якому братові, адже в тебе два брати.
- Старшому.
- То передавай йому привіт.

Студентка запитала Віктора, кому він пише листа. Віктор відповів, що пише братові. Ольга уточнила, якому саме, і передала йому привіт.

А.

- Привіт, Саміро, куди ти ідеш?
- У банк.
- Ти там будеш отримувати гроші|?
- Так, я отримала переказ від батьків.

Б.

- Хуане, ти заплатив за електроенергію цього місяця?
- Так, пані, я це зробив ще на початку місяця.
- А за газ і воду заплатив?
- Звичайно, я одразу заплатив за всі комунальні послуги. Ось квитанції з банку.
- Дякую, Хуане.

В.

- Аммане, ти знаєш, де треба платити за комунальні послуги?
- Думаю, що в банку.
- Ти там платиш за воду і за світло?
- Ні, я віддаю гроші господареві квартири, а він сам платить.
- А моя пані господиня попросила мене заплатити.
- Тоді тобі треба іти в банк.

LESSON 16

ТЕМА 16. ДІЄСЛОВА РУХУ, ЇХАТИ. ВИДИ ТРАНСПОРТУ. / The verbs of motion ІТИ-ЇХАТИ. In ukrainian language the action of going is expressed by two verbs: ІТИ (to go on foot) and ЇХАТИ (to go, to drive).

Методичне

забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

1. Write down this rules.
Запишіть ці правила.

Present tense		Present tense	
Я	-	ІДУ Я	-
ТИ	-	ІДЕШ ТИ	-
ВІН, ВОНА, ВОНО	-	ІДЕ ВІН,ВОНА, ВОНО	-

МИ – ІДЕМО МИ – ІДЕМО
 ВИ – ІДЕТЕ ВИ – ІДЕТЕ
 ВОНИ – ІДУТЬ ВОНИ – ІДУТЬ

2. Утворіть форми минулого часу.
 Make the forms of past tense.
 Past tense Past tense

ВІН (Я, ТИ) – ІШОВ ВІН (Я, ТИ) – ІХАВ
 ВОНА (Я, ТИ) – ІШЛА ВОНА (Я, ТИ) – ІХАЛА
 ВОНИ (МИ, ВИ) – ІШЛИ ВОНИ (МИ, ВИ) – ІХАЛИ

Note. The i in stem of the verb may change to й if the preceding word ends in a vowel.

Іван іде.
 Марія йде.

3. Запам'ятайте :

Remember :The verbs ІТИ, ІХАТИ belong to imperfective verbs. They have perfective forms:

ІТИ – ПІТИ
 ІХАТИ – ПОІХАТИ

Note that perfective verbs are used only in past and future tense:

4. Запишіть у зошит. Write in exercisebook.

Past tense Past tense
 ВІН (Я, ТИ) – ПІШОВ ВІН (Я, ТИ) – ПОІХАВ
 ВОНА (Я, ТИ) – ПІШЛА ВОНА (Я, ТИ) – ПОІХАЛА

5. Утворіть форми доконаного виду майбутнього часу від дієслів іти, їхати.
 Make perfective future tense forms of verbs іти-їхати.

6. Розкрити дужки. Open brackets.

1. Ми (іти) снідати. 2. Я (їхати) відпочивати. 3. Діти (іти) гуляти. 4. Куди ви (поїхати) відпочивати? 5. Ми (відпочивати) на морі. 6. Джон (піти) вечеряти. 7. Куди ти (іти)? Я (іти) додому. 8. Оля (поїхати) додому. 9. Коли Джон (приїхати) в школу? 10. Коли ми (поїхати) у село? Куди ти ідеш зараз? (додому)

7. Скласти діалоги, використовуючи дієслова руху.
 Make up dialogues, using verbs of motion.

8. Записати різні види транспорту у зошити.
 Write down different kinds of transport in exercisebooks.

LESSON 17

ТЕМА 17. ДІЄСЛОВА РУХУ ХОДИТИ, ІЗДИТИ ТА ЇХ ВЖИВАННЯ. В АЕРОПОРТУ. НА ВОКЗАЛІ. / VERBS OF MOTION AND THEIR USE. AT THE AIRPORT. AT THE STATION.

Методичне Methodological support of classes

забезпечення

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова.

Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. –162 с.

4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ “Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

1. VERBS OF MOTION: MULTIDIRECTIONAL VERBS (ХОДИТИ, ЇЗДИТИ)

The multidirectional verbs of motion are used to denote: a single round trip repeated round trips walking or driving/riding with no specific direction to indicate movement itself “Ходити” and “їздити” in the Present Tense. In the present tense, the multidirectional, imperfective verbs of motion ходити “to go

by foot,” їздити “to go by vehicle,” which are also imperfectives, are used to express

constructions similar to:

Ми часто ходимо у спортзал. “We often go (by foot) to the gym.”

Щодня студенти їздять в університет. “Every day, students go (by transport) to the

university.”

Multidirectional Verbs “ходити” and “їздити” (to go to and back) in the Present Tense

Personal Pronouns	Verb	Personal Pronouns	Verb
я	ходжу їжджу	ми	ходимо їздимо
ти	ходиш їздиш	ви	ходите їздите
він вона воно	ходить їздить	вони	ходять їздять

“Ходити” and “їздити” in the Future Tense

In the future tense, the multidirectional, imperfective verbs of motion ходити, їздити are used to express constructions similar to:

Ми часто будемо ходити у спортзал. “We will be often going (by foot) to the gym.”

На вихідних туристи будуть їздити на концерти і на екскурсії. “On the weekend,

tourists will be going to concerts and excursions.”

Multidirectional Imperfective Verbs “ходити” and “їздити” (to go to and back) in the Future Tense

Personal pronouns the form of бути “to be” in the present tense of motion

я буду + ходити

ти   будеш

він/вона/воно   буде
ми   будемо
ви   будете
вони   будуть

“Ходити” and “їздити” in the Past Tense

In the past tense, the multidirectional, imperfective verbs of motion ходити, їздити are used to express constructions similar to: Раніше ми часто ходили у спортзал і на каву. “Earlier, we used to go to the gym and for coffee often.”

Мої батьки раніше щодня їздили на роботу на метро. “My parents used to go to their work by subway every day.”

Multidirectional Imperfective Verbs “ходити” and “їздити” (to go to and back) in the Past Tense.

2. EXERCISE to the topic: Put words in parentheses in the correct form.

1. Учора студенти (ходити) на виставку. 2. Минулого року мій друг (їздити) на море. 3. Скоро мама (їздити) на роботу частіше. 4. Щодня учениця (їздити) до школи о 9:00 годині. 5. Мій дядько (ходити) у магазин щосуботи. 6. Я (ходити) у спортзал на вихідних. 7. Ти (ходити) на заняття щодня?. 8. Ми (їздити) в бібліотеку два рази в тиждень. 9. Ви часто (ходити) до лікаря. 10. Кожної неділі

я   (їздити)   у   центр.

3. Task for independent work: answer the questions.

1. Куди ви ходите щодня? (університет, заняття) 2. Куди студентка ходила вчора після занять? (магазин, стадіон) 3. Куди ти будеш ходити влітку? (плавання, басейн) 4. Куди вони їдять після роботи? (ресторан) 5. Куди ви будете їздити взимку? (гори) 6. Куди ти їздила вчора увечері? (село, бабуся) 7. Куди ти ходив уранці? (лікар) 8. Куди ти ходиш займатися спортом? (спортивний клуб) 9. Куди ти їздиш щоліта? (батьківщина) 10. Куди ви ходите вечеряти? (кафе, кав'ярня)

LESSON 18

ТЕМА 18. ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК НАПРЯМКУ. / Accusative case of direction

Методичне забезпечення заняття Methodological support of classes:

1. Вивчаємо українську граматику. Частина 1 (місцевий, знахідний та давальний відмінки). Львів. ЛНМУ, 2018.
2. Зайченко Н.Ф., Воробйова С.А. Практичний курс української мови для студентів-іноземців: усне мовлення. К.: Знання України, 2017. 324 с.
3. Силка А. Ukrainian Elementary. Українська мова для студентів-іноземців медичного профілю (з англійською мовою навчання). Суми, 2019.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків / За ред. проф. С. М. Луцак. Кн.2. К.: Медична книга, 2019. 456 с.
5. Чистякова А.Б та ін. Українська мова для іноземців: Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів /А.Б. Чистякова, Л.І. Селіверстова, Т.М. Лагута. Харків: Вид-во «ІНДУСТРИЯ», 2008. 384 с.

Explanation of the topic / Пояснення теми.
ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК ЗІ ЗНАЧЕННЯ М НАПРЯМКУ РУХУ –
Accusative case denoting motion direction

Рід	Називний відмінок (в. 1) Хто?	Що робить (роблять)?	Куди? (*в. 2)
Ч. р.	Віктор	іде (йде), їде	в університет *до університету
Сергій	у гуртожиток		
*до гуртожитку			
студент	іде (йде), їде	у музеї до музею	
Микола	у бібліотеку *до бібліотеки		
батько	у їдальню *до їдальні		
Ж. р.	Ганна	іде (йде), їде	у лабораторію *до лабораторії
Множ .	студенти	ідуть (йдуть), їдуть	у поліклініку *до поліклініки
друзі	ідуть (йдуть), їдуть	у посольство *до посольства	
* Варіант Р.в.			
Запам'ятайте!	на завод на фабрику на пошту	на площу на вулицю на стадіон на проспект	на виставку на лекцію на екскурсію на зустріч на концерт

ЗНАХІДНИЙ ВІДМІНОК ЗІ ЗНАЧЕННЯМ НАПРЯМКУ РУХУ(ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ) – Accusative case denoting motion direction (geographical names)

Рід	Називний відмінок Що?	Куди?	Закінчення
Ч. р.	Камерун Китай Ізраїль	у Камерун у Китай в Ізраїль	– Й – Й Ь – Ь
С. р.	Закарпаття Запоріжжя	У Закарпаття У Запоріжжя	– –
Конго	у Конго		
Чилі	у Чилі		
Перу	у Перу	– – – –	
Зімбабве	у Зімбабве		

Exercise 1. Read and write down the use of movement verbs in the Accusative case ./ Прочитайте і запишіть вживання дієслів руху у Знахідному відмінку.

Куди? ((у/в) + Зн. в.)

Я йду в деканат.

Ти йдеш у магазин.

Сергій їде в лікарню.

Я їду в Київ.
Ми ідемо у Вінницю.
Студенти їдуть в Одесу.

Exercise 2. Answer the questions/Дайте відповіді на запитання.
1. Куди ви ходите щодня? 2. До кого ви часто ходите? 3. Куди ви поїдете влітку? 4. До кого ви хочете поїхати на канікулах? 5. Куди ви ходите в неділю? 6. До кого ви ходите в суботу? 7. Куди йдете зараз?

Exercise 3. Answer the questions/Дайте відповіді на запитання.
Модель: Ви ходили до друга? - Так, я ходив до нього.
1. Ви ходили до Богдана? 2. Іван піде до лікарі? 3. Марія йде до Галі? 4. Ми ідемо до сестри? 5. Ти йдеш до друзів? 6. Ви їздили до брата? 7. Антон їздив до бабусі? 8. Ти поїдеш у Київ?

Exercise 4. Write the words in parentheses in the accusative case. / Напишіть слова в дужках у знахідному відмінку.
1. Ми їздимо (місто) на велосипедах. 2. Мій батько багато їздив (країни Європи). 3. Ми ідемо (Київ). 4. Сергій іде (лікарня). 5. Студенти їдуть (Одеса).
Exercise 5. Read the sentence. Analyze the use of movement verbs. / Прочитайте речення. Проаналізуйте вживання дієслів руху.
1. Викладач входить в аудиторію. 2. Через 5 хвилин урок. Студенти входять до аудиторії. 3. Урок закінчився. Студенти виходять в коридор.

LESSON 19

ТЕМА 19. ІМЕННИКИ У МІСЦЕВОМУ ВІДМІНКУ ОДНИНИ ДЛЯ ПОЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ДІЇ. ВЖИВАННЯ ПРИЙМЕННИКІВ У,В,НА. У МІСТІ. У МАГАЗИНІ, НА РИНКУ, У СУПЕРМАРКЕТІ. / NOUNS IN THE LOCATIVE CASE SINGULAR TO INDICATE THE PLACE OF ACTION. USE OF PREPOSITIONS. IN THE CITY. IN THE MARKET. IN THE SUPERMARKET

Методичне забезпечення
Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук А.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишкорець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

План

1. Уживання іменників чоловічого, жіночого, середнього родів у

місцевому відмінку однини.

2. Правила вживання прийменників у, в, на у місцевому відмінку.

3. У місті. У супермаркеті.

Вправи і завдання до теми

Завдання 1. Write the words in the Prepositional singular as in the model

Напишіть слова в місцевому відмінку однини за поданою моделлю.

Model: на селі, у музеї, в аудиторії, ...

Країна, вулиця, місто, книгарня, аптека, гуртожиток, вокзал, стадіон, кімната, вікно, деканат, лекція, урок, Львів, кіоск, море, Індія, парк, виставка, дорога, маршрутка, кафедра.

Завдання 2. Write the sentences using the prepositions В(У) or НА.

Напишіть речення, вживаючи прийменники В(У) чи НА.

Model: Зошити лежать... портфелі.

Зошити лежать у портфелі.

1. Галина працює ...поліклініці. 2. Поль живе... Франції. 3. Поїзд стоїть ...вокзалі. 4. Подруги сидять ...кав'ярні. 5. Діти бавляться ... майданчику. 6. Артисти співають ... сцені. 7. Риби плавають ...морі. 8. Марки і конверти можна придбати ... пошти. 9. Вчора ми були ... музеї. 10. Студент пише вправу ... зошиті.

Завдання 3. Complete the sentences, using the words given in brackets in the Prepositional case.

Складіть речення, вживаючи слова, подані в дужках, у місцевому відмінку.

Model: Ми живемо ... (Україна).

Ми живемо в Україні.

1. Учні вчаться ... (школа). 2. Мама готує обід ... (кухня). 3. Туристи гуляють ... (місто). 4. Продукти зберігаються ... (холодильник). 5. Квіти стоять ... (ваза). 6. Викладач пише... (дошка). 7. Ліки купують ... (аптека). 8. Моя сім'я живе ... (Англія). 9. Хлопці грають у футбол ... (стадіон). 10. Ми шукаємо нові слова ... (словник).

Завдання 4. Answer the questions, using the words given in brackets in the Prepositional case.

Відповідайте на питання, вживаючи слова, подані в дужках, у місцевому відмінку.

1. Де живуть іноземні студенти? (гуртожиток). 2. Де працює ваш батько? (лікарня) 3. Де учні беруть книги? (бібліотека). 4. Де ви відпочиваєте влітку (море). 5. Де висить картина? (стіна). 6. Де гуляють діти (парк). 7. Де ви купуєте журнали? (кіоск) 8. Де показують вистави? (театр) 9. Де можна смачно пообідати? (ресторан). 10. Де лежать гроші? (банк).

Завдання 5. Read the text and answer the questions.

Читайте текст і відповідайте на питання.

У місті

Мене звати Амар Кумар. Амар – моє ім'я, Кумар – прізвище. Я – іноземний студент. Моя рідна країна – Індія. Зараз я живу в Україні, у місті Львові. Я навчаюсь у медичному університеті і мешкаю на вулиці Пасічній, у гуртожитку № 6. Тут також живуть мої друзі. Біля гуртожитку є басейн 'Водан'. Щонеділі я і мій друг Рашид ходимо туди плавати. Також недалеко є супермаркет 'Метро'. Ми купуємо там продукти.

Львів – старовинне місто. Тут дуже гарна архітектура. У Львові є широкі

нові проспекти, сучасні будинки, просторі площі, тихі старі вулиці. А ось площа Ринок. Це – старий Львів. Тут знаходиться історичний музей, ратуша, чотири античні статуї- фонтани. На площі Ринок туристи купують сувеніри, фотографуються і п'ють смачну львівську каву.

Центральна вулиця міста – проспект Свободи. Тут є магазини, ресторани, кав'ярні, музеї, пам'ятники. Оперний театр теж розташований на проспекті Свободи. Ми часто ходимо у музеї, театри, на виставки; смакуємо різноманітні страви у ресторані чи у кав'ярні. У вихідні ми любимо гуляти в центрі, тому що тут завжди весело і людно.

Львів – зелене місто. Тут є парки, сади, сквери. Навесні і влітку все навколо цвіте і пахне. Я щасливий, що живу і навчаюсь у місті Львові.

Answer the questions:

Дайте відповіді на питання:

- 1) Де живе і навчається Амар?
- 2) Що розповідає хлопець про Львів?
- 3) Як іноземні студенти проводять свій вільний час?

Завдання 6. Based on the text write your story about life in Ukraine.

На основі тексту складіть розповідь про своє життя в Україні.

Завдання 7. Answer the question. Write down the answers.

Дайте відповіді на питання. Відповіді запишіть.

1. Ви навчаєтесь в інституті чи в університеті?
2. Мама купує продукти в магазині чи на ринку?
3. Ваш друг живе в гуртожитку чи у квартирі?
4. Діти гуляють на вулиці чи в парку?
5. Ваші друзі люблять відпочивати вдома чи в клубі?
6. Студенти беруть книги у бібліотеці чи купують у магазині?
7. Ахмед живе в Лівані чи в Польщі?
8. Лікарі працюють у лікарні чи на пошті?
9. Стіл стоїть у кімнаті чи в коридорі?
10. Вовк живе у лісі чи в полі?

Завдання 8. Answer the questions, as in the model. Write down the answers. Відповідайте на питання за поданою моделлю. Відповіді запишіть.

Model: - Ваші батьки живуть у Литві? (Польща).

- Ні, мої батьки живуть не в Литві, а в Польщі.

1. Ваша подруга навчається в Англії? (Америка).
2. Краків знаходиться в Україні? (Польща).
3. Влітку ви були в Тайланді? (Балі).
4. Президент України живе у Львові? (Київ).
5. Ейфелева вежа знаходиться в Нью Йорку? (Париж).

Завдання 9. Ask questions about italicized words.

Поставте питання до виділених слів.

Model: Учні сидять у класі.

Де сидять учні?

1. Вчитель пише в журналі.
2. Я обідаю в їдальні.
3. Спортивний клуб знаходиться у центрі.
4. Ці словники і підручники є у бібліотеці.
5. Моя бабуся живе в селі.
6. Масло і сметана лежать у холодильнику.
7. Його сестра вчиться в коледжі.
8. Пальто висить у шафі.
9. Гриби ростуть у лісі.
10. У неділю наші друзі відпочивають у клубі.

Завдання 10. Answer the questions using the words given in brackets in the Prepositional singular.

Відповідайте на питання, вживаючи слова, подані в дужках, у місцевому відмінку однини.

1. Де живе Кароліна ? (Львів, гуртожиток). 2. Де вона навчається (університет). 3. Де студентка слухає лекцію? (аудиторія № 3). 4. Де вона бере книги? (бібліотека) 5. Де Кароліна відпочиває ввечері? (кімната). 6. Де дівчина хоче потім працювати ? (лікарня). 7. Де Кароліна жила раніше? (Польща). 8 . Де живе її сім'я ? (село). 9. Де працює її старший брат ?(фабрика). 10. Де Кароліна любить гуляти? (площа Ринок).

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 1. Подані слова розподіліть і запишіть у 2 колонки.

Divide the given words and write them in 2 columns:

хліб, сукня, олівець, цукор, молоко, кросівки, капелюх, зошит, м'ясо, сумка, крем, гумка, вода, шампунь, джинси, чипси, торт, виноград, крейда, парфуми, тапочки, часник, мило, яблука, йогурт, книга, ручка, папір, сіль, рукавиці, босоніжки, шапка, сік, кава, парасоля, куртка.

Продукти Промислові товари

Завдання 2. Write down and memorize statements.

Запишіть і запам'ятайте вислови.

Де розташований магазин? О котрій годині відчиняється супермаркет? Коли працює магазин? Де відділ...? Де можна купити...? У вас є...? Покажіть, будь ласка... . Дайте мені, будь ласка...Скільки коштує? Можна приміряти? Який це розмір? Мені потрібні... . Загорніть, будь ласка. Хто крайній? Станьте в чергу!

Завдання 3. Read the text «Supermarket» . What product can you buy there? Прочитайте текст 'Супермаркет'. Розкажіть, який товар там можна придбати.

Супермаркет

На вулиці Стрийській є супермаркет 'Ашан'. Він дуже великий і гарний. Там ми купуємо продукти, одяг та взуття. У супермаркеті є два поверхи. На кожному поверсі є різні відділи й секції. На першому поверсі можна купити продуктові товари.

У відділі «Бакалія» ми купуємо борошно, цукор, сіль, каву і чай.

У відділі «Кондитерські вироби» можна придбати торт, шоколад, печиво.

У секції «Молочні продукти» можна купити молоко, сир, сметану, кефір, масло, йогурт.

У відділі «М'ясні продукти» є баранина, кури, телятина, ковбаса.

У секції «Хлібопродукти» можна придбати хліб, булочки, різну випічку.

Картоплю, моркву, буряк, цибулю, капусту й помідори можна купити в овочевому відділі. У відділі фруктів великий вибір – апельсини, виноград, банани, лимони, яблука.

На другому поверсі розташовані кав'ярні, піцерії, розважальні центри, дитячі студії. Також тут є ряд магазинів , де можна придбати сучасний одяг ,взуття, косметику, канцтовари.

У магазині «Взуття» є тапочки, кросівки, чоботи, босоніжки, черевики.

У відділі «Одяг» можна придбати речі для дітей і дорослих. Тут є верхній одяг на різні сезони : шапочки, рукавички, блузи, джинси, костюми, плащі, спідниці, сукні, штани, шкарпетки.

Книги, підручники, таблиці ми можемо купити у книжковому магазині або у відділі «Книги». Зошити, ручки, олівці, папір для комп'ютера, гумки, крейду купуємо у магазині «Канцтовари».

У секції «Парфумерія» продають зубну пасту, крем, зубну щітку, мило, одеколони, парфуми, шампунь, помаду, гель для гоління.

У відділі «Сувеніри» ми купуємо подарунки до свят своїм рідним.
В 'Ашані' можна не лише купити все необхідне, але й гарно відпочити.

Завдання 4. Answer the questions as in the model.

Відповідайте за зразком.

Model: Картопля, морква, буряк, квасоля, капуста – це овочі . Овочі я купую на ринку.

1. Баранина, ковбаса, курка, свинина, сосиски, телятина – це ... 2. Молоко, сметана, сир, кефір, йогурт – це ... 3. Морозиво, печиво, тістечко, торт, цукерки, шоколад – це ... 4. Батон, булка, круасан, хліб – це ... 5. Вино, мінеральна вода, пиво, сік – це ... 6. Борошно, гречка, кава, макарони – це ... 7. Ананаси, банани, кавуни, полуниця, яблука, груші, сливи – це ... 8. Йогурт, кефір, масло, молоко, сир, сметана – це ... 9. Олія, рис, сіль, цукор, чай – це ... 10. Зубна паста, зубна щітка, крем, мило, одеколон, парфуми, помада, шампунь – це ... 11. Блокнот, гумка, зошит, крейда, лінійка, олівець, папір, папка, ручка – це ... 12. Джинси, костюм, куртка, пальто, рукавиці, сорочка, спідниця, сукня, футболка, шкарпетки, штани – це ... 13. Берет, капелюх, хустка, шапка – це ... 14. Босоніжки, кросівки, тапочки, туфлі, чоботи – це ...

Завдання 5. Complete dialogues.

Доповніть діалоги.

1. – Що ти купуєш у магазині?
– У магазині я купую ... . А ти що купуєш?
– Я купую ... .
2. – Що ваша мама купує на ринку?
– На ринку мама купує... . А ви що купуєте?
– Ми купуємо ... .
3. – Що ти ... у супермаркеті?
– У супермаркеті я ... . А ти що ...?
– Я ... .

Завдання 6. Read the dialogue.

Прочитайте діалог .

Покупець: Добрий день! Чи є у Вас теплий одяг? Я хочу купити светр.

Продавець-консультант: Добрий день! Так, є. Ходімо, я покажу Вам.

Покупець: Мене цікавить сірий вовняний светр.

Продавець-консультант: Ось саме такий, Вашого розміру.

Покупець: Дякую, де я можу приміряти?

Продавець-консультант: У кінці зали.

Покупець: Мені сподобався цей светр, я його куплю. Скільки він коштує?

Продавець-консультант: Сімсот тридцять гривень.

Покупець: Чи можна розплатитися готівкою?

Продавець-консультант: Звичайно.

Покупець: Візьміть, будь ласка, гроші.

Продавець-консультант: Дякую . Ось Ваша решта.

Покупець: Дякую. Гарного Вам дня! До побачення!

Продавець-консультант: На все добре!

Завдання 7. Make your own dialogue after the given example (You buy shoes).

Складіть власний діалог за поданим зразком (Ви купуєте взуття).

Запитання до теми

1. У чому полягає особливість уживання іменників у місцевому відмінку однини?
2. Які правила вживання прийменників у, в, на у місцевому відмінку?
3. Що цікавого можна побачити у місті Львові?
4. Що можна купити у супермаркеті (магазині, на ринку)?

LESSON 20

ТЕМА 20. ІМЕННИКИ У МІСЦЕВОМУ ВІДМІНКУ МНОЖИНИ. В університеті. / Nouns in the Locative case Plural. At the university.

Методичне забезпечення Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

Plan

1. The Locative case.
2. Tasks and exercises.
3. Tasks for individual work.
4. Test tasks.

1. Місцевий відмінок / The Locative case (case 6) is used to answer the logical questions де? (where?), в якому році? (in what year?), коли? (when?), о котрій годині? (at what time?/ at which hour?). This case never occurs without a preposition. There is a preposition in a case always:

- Живу (де?, у/в чому?) у Львові, в Індії, у гуртожитку;
- Навчаюся (де?, у/в чому?) в університеті, у школі, у коледжі;
- Встаю, іду на заняття (коли?, о котрій годині?) о сьомій годині ранку, о дев'ятій годині ранку;
- Складатиму залік / іспит (коли?, у якому місяці?) у травні, у червні.

2. Іменники чоловічого роду в місцевому відмінку множини / Masculine nouns Plural

The Locative case   Endings   -ах,   -ях

		(root + ending)
		театр + ах – театрах
		урок + ах – уроках
у/в, на на чому?	кому?	студент + ах – студентах
		герої + ях – героях
		хлопці – ях – хлопцях
		друзі + ях – друзях

Pay attention! Ending –ах is used after hard and solid consonants т, к, р, н, л, ending – ях is used after soft consonants or after vowels і, ї, ь. Іменники жіночого роду в місцевому відмінку множини. / Feminine nouns Plural

		Endings - ах, -ях
		(root + ending)
		сестр + ах – сестрах
		кімнат + ах – кімнатах
у/в, на на чому?	кому?	сумк + ах – сумках
		вулиц + ях – вулицях
		аудиторі + ях – аудиторіях
		сукн + ях – сукнях

Pay attention! Ending – ах is used after hard and solid consonants т, к, р, н, л, ending – ях is used after soft consonants or after vowels і, ї, ь. Іменники середнього роду в місцевому відмінку множини. / Neuter nouns Plural

		Endings - ах, -ях
		(root + ending)
		яблук + ах – яблуках
		дерев + ах – деревах
у/в, на на чому?	кому?	вух + ах – вухах
		мор + ях – морях
		житт + ях – життях
		знанн + ях – знаннях

Pay attention! Ending – ах is used after vowel а in Nominative Plural, ending – ях is used after vowel я in Nominative Plural.

2. Завдання та вправи/ Tasks and exercises.

Exercise 1. Поставте слова в дужках у місцевому відмінку множини. / Put the words in brackets into the Locative Plural.

Побачив красиві речі на (студент, дочка, товариш, іноземець).

Дізнався багато нового у/на (театр, музей, книжка, виставка).

Студенти навчаються в/ на (заняття, університет, пара, аудиторія).

Львів'яни працюють у/в (банк, офіс, фірма, ресторан, поліклініка, школа).

3. Завдання для самостійної роботи/ Tasks for individual work.

Exercise 1. Дайте відповідь на питання, використовуючи слова навпроти. / Answer the questions using the words opposite.

Де вчаться студенти? ----- різні університети

Де вони слухають лекції? ----- великі аудиторії

Де живуть студенти? ----- нові гуртожитки
Де вони відпочивають увечері? ----- студентські клуби
Де студенти купують їжу та одяг? ----- магазини і ринки

LESSON 21

ТЕМА 21. ПРИКМЕТНИКИ І ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ У МІСЦЕВОМУ ВІДМІНКУ. ОДЯГ, ВЗУТТЯ. У МАГАЗИНІ ОДЯГУ І ВЗУТТЯ. / ADJECTIVES AND POSSESSIVE PRONOUNS IN THE LOCATIVE CASE. CLOTHES. SHOES. IN THE CLOTHING AND FOOTWEAR STORE

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тернопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук А.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

План

1. Уживання прикметників у місцевому відмінку.
2. Уживання присвійних займенників у місцевому відмінку.
3. Одяг, взуття. У магазині одягу і взуття.

Вправи і завдання до теми

Завдання 1. Випишіть у дві колонки лише назви слів, що означають предмети, які можна купити лише у відділах «Одяг» і «Взуття».

Босоніжки, проза, сорочка, шампунь, кросівки, підручник, туфлі, блузка, крейда, спідниця, штани, шкарпетки, зубна паста, краватка, карта, крем, мило,

плащ, пальто, лінійка, гумка, сукня, фарби, черевики, чоботи, хустка, шапка, папір, папка, блокнот, берет, капелюх.

Завдання 2. Запишіть у зошит вислови і запам'ятайте їх.

Де розташований магазин? О котрій годині відчиняється універмаг? Коли працює магазин? Де розташований відділ...? Де можна купити...? У вас є...? Покажіть, будь ласка,... Дайте мені, будь ласка, коштує? Можна приміряти? Який це розмір? Мені потрібні.. Загорніть, будь ласка. Станьте в чергу!

Завдання 3. Прочитайте текст / Read the text «Супермаркет», укладіть запитання до тексту і запишіть їх.

Супермаркет

Недалеко від нашого гуртожитку є супермаркет. Він дуже великий і гарний. У ньому ми купуємо продукти. Там є два поверхи. На кожному поверсі є відділи або секції.

У секції «Взуття» є тапочки, кросівки, чоботи, босоніжки, черевики.

У секції «Одяг» можна придбати речі для дітей і дорослих. Тут є шапочки, рукавички, верхній одяг на різні пори року, блузи, джинси, костюми, плащі, спідниці, сукні, штани, шкарпетки.

Книги, підручники, таблиці ми можемо купити у книжковому магазині або в секції «Книги».

Зошити, ручки, олівці, папір для комп'ютера, гумки, крейду купуємо у секції «Канцтовари».

У секції «Парфумерія» продають зубну пасту, крем, зубну щітку, мило, одеколони, парфуми, шампунь, помаду, гель для гоління.

У відділі «Сувеніри» ми купуємо подарунки до свят своїм рідним.

Завдання 3. Прочитайте діалог / Read the dialogue.

Покупець: Добрий день! Чи є у вас светри? Я хочу купити светр.

Продавець-консультант: Добрий день! Так, є. Ходімо, я покажу Вам.

Покупець: Мене цікавить сірий вовняний светр.

Продавець-консультант: Ось саме такий, Вашого розміру.

Покупець: Дякую, де я можу приміряти?

Продавець-консультант: У кінці зали.

Покупець: Мені сподобався цей светр, я його куплю. Скільки він коштує?

Продавець-консультант: Сто сімдесят гривень.

Покупець: Чи можна розплатитися готівкою?

Продавець-консультант: Звичайно.

Покупець: Візьміть, будь ласка, гроші.

Продавець-консультант: Дякую за покупку. Заходьте ще! До побачення!

Продавець-консультант: На все добре!

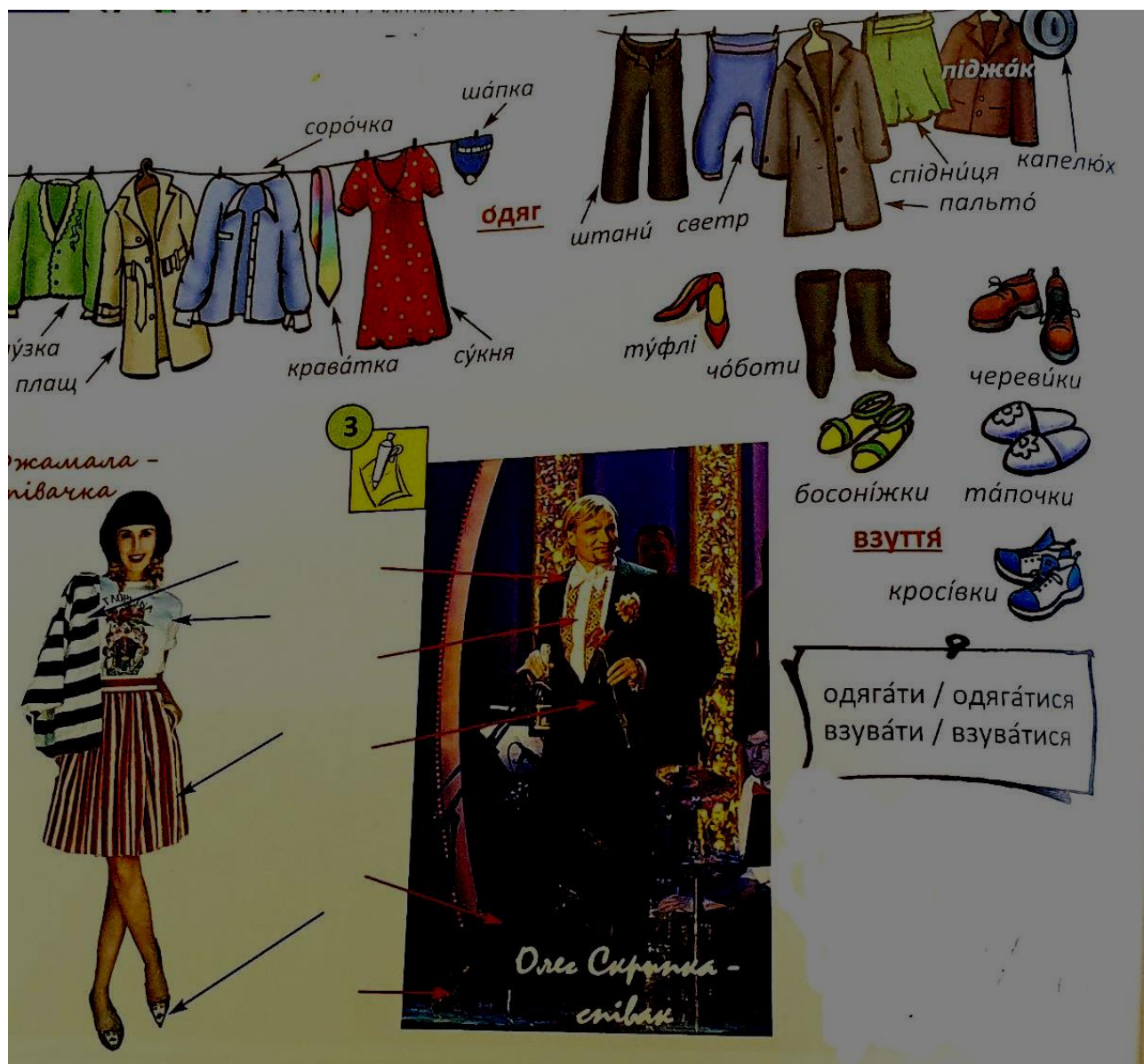
Завдання 4. Поедняйте у правій і лівій колонці правильні переклади слів з англійської мови українською з тексту «Супермаркет»

To interest	Подобатися
To pay for	Покупка
sweater	Розраховуватися
grey	Показувати
purchase	Светр
Ready money cash	Сірий
hall	Вовняний
woolen	Готівка
To like	Зала
To show	Цікавити

Завдання 5. Складіть власний діалог за поданим зразком (Ви купуєте костюм) / Make an own dialogue after the given example (you buy a suit).

Завдання 6. Продовжте речення / Continue the sentence. Оксана та Остап прийш(...) в магаз(...). Вони хоч(...) купити модн(...) одяг. Оксана бач(...) гарн(...) светр. Вона запит(...) у продавця: «У вас є (46-й) розм(...)»? Продав(...) говорить: «Так, є, але тільки рожев(...) і син(...) колір». Оксана не люб(...) рожев(...) кол(...), але їй пасує син(...). Вона каже: «Я

куп(...) цей светр. Можна заплатити картк(...)?. «Так, звичайно, ось ваш чек».

Завдання 7. Опишіть, у чому одягнена співачка Джамала і Олег Скрипка.

Завдання 8. Відповідайте на запитання за зразком. Зразок: – Іван живе на другому поверсі? – Я не знаю, на котрому поверсі він живе.
 1. Максим купив куртку у цьому магазині? 2. Вони купують ліки у цій аптеці? 3. Мати купує взуття в цих магазинах? 4. Ірина працює в продовольчому магазині? 5. Галантерея розташована на першому поверсі? 6. Максим живе у цій кімнаті? 7. Марина вчиться в медичному університеті? 8. Сашко вчиться на третьому курсі? 9. Студенти працюють у цих класах? 10. Вчора вони були в магазині «Ашан»? 11. У нашому студентському клубі сьогодні буде концерт? 12. Його брат вчиться в п'ятому класі? 13. Він буде вчитися на підготовчому факультеті? 14. Бібліотека знаходиться на четвертому поверсі?

Завдання 9. Відповідайте на питання, звертайте увагу на форму місцевого відмінку прикметників, числівників та іменників.
 1. У якому місті ви живете, великому чи маленькому? 2. У яких кросівках

ви тренуєтеся, у нових чи старих? 3. На котрому поверсі розташований магазин взуття, на другому чи на третьому? 4. На котрому поверсі знаходиться магазин одягу, на першому чи на другому? 5. У якому відділенні магазину ви купуєте спортивний костюм, у продовольчому чи галантерейному? 6. В якому клубі ви були, в спортивному чи студентському? 7. У якому одязі ти йдеш в університет, у новому чи старому? 8. У якому магазині ти купуєш взуття, у маленькому чи великому?

Завдання 10. Із наведених слів побудуйте речення. У них вживайте іменники у місцевому відмінку. Я, студентський, гуртожиток, жити. Кімната, гарні, є, картини, і, вазони. Килим, підлога, червона, лежати. Стіл, ваза, стояти, весняний, квіти. Я, працювати, на, портативний, комп'ютер. Листи, вони, писати, щоденний, новини, про. Я вчитись, медична, академія, і, часто, університетська, бувати, бібліотека. У, неділя, я, відпочивати, парк, і, театр. Ми, бути, на, вистави, видатні, артисти, бачити.

Завдання для самостійної роботи студентів

Завдання 1. Відповідайте на питання, вживайте інформацію в дужках. 1. В яких гуртожитках живуть іноземні студенти? (зручні і сучасні гуртожитки) 2. У яких кімнатах живуть твої друзі? (ці теплі та світлі кімнати) 3.

В яких магазинах ви купуєте одяг і взуття? (книжкові магазини) 4. Де студенти слухають лекції? (ці великі аудиторії) 5. Де ви купуєте газети? (газетні кіоски) 6. Де були студенти? (різні екскурсії) 7. Де навчаються іноземні студенти? (підготовчі факультети) 8. Де грає ця актриса? (романтичні комедії) 9. Де працював Володимир? (різні спортивні клуби) 10. Де гуляють діти? (міські парки).

Завдання 2. Доберіть до іменників необхідні прийменники: ... підлозі лежить килим. Студенти навчаються...академії. Вони добре відповідають...заняттях. ...театрі ми дивились виставу. Ми були...музеї. Там ... стіні висить картина. морі легенькі хвилі.

Завдання 3. Розкрийте дужки і поставте іменники і прикметники у місцевому відмінку.

Цікаві книжки будемо брати у (сучасна бібліотека). У (зимовий січень) завжди холодно, а у (весняний травень) - цвітуть сади. Мій брат живе тепер на (заміська дача), а сестра – у (невеличке місто). У (кімната) один стіл, два ліжка і три стільці. Я навчаюся в (медичний інститут), а мій брат – в (медичне училище). Мій батько працює у (стоматологічна лікарня), а я буду працювати в (фармацевтична аптека). Я був на (вечірній спектакль) у (місцевий театр).

Завдання 4. Задайте питання до виділених слів.

1. Ця лампа стоїть на великому столі. 2. Ця карта висить на рівній стіні. 3. Книжка лежить у твоєму наплічнику. 4. Студенти сидять у просторій аудиторії.

5. Його сестра навчається у початковій школі. 6. Моя сім'я живе у невеличкому місті. 7. Викладач пише у груповому журналі. 8. Студент пише у своєму зошиті. 9. Наша сестра навчається в медичному університеті. 10. Я обідаю в університетській їдальні. 11. Діти гуляють у приміському парку. 12. Таблиця висить на аудиторній дошці. 13. Ці словники і підручники у нашій бібліотеці. 14. Лікарня знаходиться в обласному центрі.

Завдання 5. Запишіть речення. Слова в дужках поставте у місцевому відмінку.

Зразок: Газета лежить (дерев'яний стіл). Газета лежить на дерев'яному столі.

1. Квіти стоять на (світле вікно). 2. Студенти сидять у (простора кімната). 3. Туристи живуть у (невеликий готель). 4. Книжка лежить на (маленький стілець). 5. Лампа стоїть на (комп'ютерний стіл). 6. Діти навчаються у (сучасна школа).

Завдання 6. Запишіть речення. Доберіть необхідні прикметники. Зразок: Я живу у... Києві. Я живу у багатомільйонному Києві.

1. Джон живе у ... Канаді. 2. Галина працює у... школі. 3. Туристи обідають у ... ресторані. 4. Сестра живе у ... Одесі. 5. Дядько живе в... селі. 6. Джейн працює в ... інституті. 7. Друзі навчаються в ... університеті. 8. Вчора ми були у ... музеї. 9. Газети лежать у... шафі. 10. Я вчуся на...факультеті.

Завдання 7. Слова в дужках поставте у формі місцевого відмінка. Зразок: Викладач пише на (аудиторна дошка) – Викладач пише на аудиторній дошці.

1. Діти граються у (велика кімната). 2. Він працює в (великий магазин). 3. Книга лежить на (маленький стіл). 4. Він живе у (промисловий Київ). 5. Його батьки живуть у (українське село). 6. Її брат працює у (клінічна лікарня). 7. Зошити лежать на (дерев'яна парта). 8. Студент пише у (товстий зошит). 9. Мій брат живе у (далека Нігерія). 10. Наш друг навчається в (медичний університет).

Завдання 8. Напишіть займенники у місцевому відмінку множини.

1. На (мої) вікнах стоять квіти. 2. У (ці) аудиторіях навчаються іноземні студенти. 3. На (наші) столах лежать нові підручники, робочі зошити, словники. 4. У (твої) роботах є помилки. 5. Наукова конференція проходить у (ті) аудиторіях. 6. Подивіться значення слова у (ваші) словниках. 7. У (їхні) країнах завжди тепло.

Завдання 9. Відповідайте на питання, слова в дужках ставте у правильну форму. Вживайте потрібний сполучник у/в або на.

1. Де працює твій батько? (хімічний завод, приватний банк, взуттєва майстерня) 2. Де працює ваш брат? (текстильна фабрика, хімічна лабораторія, продуктовий магазин) 3. Де навчається ваша молодша сестра? (середня школа,

медичний університет) 4. Де стоїть автобус? (автобусна зупинка, велика площа, автомобільна дорога) 5. Де гуляють діти? (фруктовий сад, міський парк, затишна вулиця) 6. Де сидять студенти? (простора аудиторія, цікава лекція) 7.

Де ви купуєте продукти? (промисловий магазин, газетний кіоск, відомий супермаркет, привокзальний ринок) 9. Де знаходиться ваш факультет? (стоматологічний центр, вулиця Пекарська) 10. Де живуть ці студенти? (Харків,

студентський гуртожиток, друга кімната) 11. Де лежать твої книжки? (зручна полиця, велика шафа, моя сумка) 12. Де ви дивилися футбол? (міський стадіон)

13. Де живе його сім'я? (далека Англія, затишний Лондон) 14. Де ти жив раніше? (українська столиця, моя батьківщина) 15. Де працює ваша група? (своя аудиторія).

Завдання 10. Напишіть текст. Дайте йому назву. Слова в дужках поставте в місцевому відмінку множини. Нещодавно ми були на (цікава екскурсія) по академії. Спочатку ми зайшли до бібліотеки. Там ми побачили в (різні відділи) бібліотеки на (численні полиці) багато підручників, словників, книжок. У (просторі коридори) на (великі вікна)

стоять квіти. На (другий поверх) знаходяться буфети. У (затишні буфети) багатий вибір страв та напоїв. Студенти там снідають, а обідають та вечеряють

у (студентські їдальні) або в (свої кімнати). В академії багато різних факультетів. На (різні факультети) навчаються українські та іноземні студенти.

На (всі факультети) працюють висококваліфіковані фахівці. У деканатах студенти беруть документи, розклад занять, а також необхідну інформацію. Після закінчення академії студенти будуть працювати в (різні галузі) зв'язку, на

(українські заводи та фабрики), в (медичні офіси) та (фармацевтичні фірми) зв'язку. Тепер ми знаємо, які є факультети в (медична академія), яких фахівців

вона

випускає.

Запитання

до

теми

1. У чому полягає особливість уживання прикметників у місцевому відмінку?
2. Яка особливість уживання присвійних займенників у місцевому відмінку?
3. Який одяг і взуття можна купити у магазині?

LESSON 22

ТЕМА 22. ВЖИВАННЯ МІСЦЕВОВІДМІНКА ДЛЯ ВИРАЖЕННЯ ЧАСУ (ГОДИНИ, МІСЯЦІ). / Use of the Locative case to express time (hours, months).

Методичне

Methodological

support

of

забезпечення

classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теніпіль: Укрмедкнига, 1999.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1. – Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. –162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф. Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ “Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

1. Пояснення теми. / Explanation of the topic.

Місцевий відмінок / The Locative case (case 6) is used to answer the logical questions де? (where?), в якому році? (in what year?), коли? (when?), о котрій годині? (at what time?/ at which hour?). This case never occurs without a preposition. There is a preposition in a case always:

- Живу (де?, у/в чому?) у Львові, в Індії, у гуртожитку;
- Навчаюся (де?, у/в чому?) в університеті, у школі, у коледжі;
- Встаю, іду на заняття (коли?, о котрій годині?) о сьомій годині ранку, о дев'ятій годині ранку;
- Складатиму залік/ іспит (коли?, у якому місяці?) у травні, червні.

Іменники чоловічого роду в місцевому відмінку множини / Masculine nouns Plural

The Locative case	Endings (root + ending)	-ах,	-ях
у/в, на на чому?	театр + ах – театрах урок + ах – уроках студент + ах – студентах герої + ях – героях хлопці – ях – хлопцях друзі + ях – друзях		

Pay attention! Ending –ах is used after hard and solid consonants т, к, р, н, л, ending – ях is used after soft consonants or after vowels і, ї, ь.

Іменники жіночого роду в місцевому відмінку множини. / Feminine nouns Plural

The Locative case	Endings (root + ending)	- ах,	-ях
у/в, на на чому?	сестр + ах – сестрах кімнат + ах – кімнатах сумк + ах – сумках вулиц + ях – вулицях аудиторі + ях – аудиторіях сукн + ях – сукнях		

Pay attention! Ending – ах is used after hard and solid consonants т, к, р, н, л, ending – ях is used after soft consonants or after vowels і, ї, ь.

Іменники середнього роду в місцевому відмінку множини. / Neuter nouns Plural

The Locative case	Endings (root + ending)	–	ах,	–	ях
	яблук	+	ах	–	яблуках
у/в,	дерев	+	ах	–	деревах
на	кому? вух	+	ах	–	вухах
на чому?	мор	+	ях	–	морях
	житт	+	ях	–	життях
	знанн + ях – знаннях				

Pay attention! Ending – ах is used after vowel а in Nominative Plural, ending – ях is used after vowel я in Nominative Plural.

2. Завдання та вправи. / Tasks and exercises.

Exercise 1. Поставте слова в дужках у місцевому відмінку множини. / Put the words in brackets into the Locative Plural.

Побачив красиві речі на (студент, дочка, товариш, іноземець).

Дізнався багато нового у/на (театр, музей, книжка, виставка).

Студенти навчаються в/ на (заняття, університет, пара, аудиторія).

Львів'яни працюють у/в (банк, офіс, фірма, ресторан, поліклініка, школа).

3. Завдання для самостійної роботи. / Tasks for individual work.

Exercise 1. Дайте відповідь на питання, використовуючи слова навпроти. / Answer the questions using the words opposite.

Де вчаться студенти? ----- різні університети

Де вони слухають лекції? ----- великі аудиторії

Де живуть студенти? ----- нові гуртожитки

Де вони відпочивають увечері? ----- студентські клуби

Де студенти купують їжу та одяг? ----- магазини і ринки

LESSON 23

ТЕМА 23. ІМЕННИК У РОДОВОМУ ВІДМІНКУ ДЛЯ ВИРАЖЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ. КИЇВ — СТОЛИЦЯ УКРАЇНИ. / NOUN IN THE GENITIVE CASE TO EXPRESS BELONGING. KYIV IS THE CAPITAL OF UKRAINE

Методичне

Methodological

support

of

забезпечення

classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.

2. Майданюк І.З., Лазарчук А.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.

4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.

5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

1. Uses of the Genitive Case in Ukrainian

1. In cases where we use 'of' in English.

Ukrainian genitive case is the equivalent of the preposition 'of' in English.

The role of the genitive is to show where the person or thing belongs to or what it relates to.

карта міста – a map of the city

столиця України – the capital of Ukraine

2. To show possession, ownership

In English possession is indicated with an apostrophe ('s), or the word 'of'.

One of the ways to indicate possession in Ukrainian is to use genitive case form.

In the picture above the inscription is in Polish – zabawki Janka. Similarly, in Ukrainian, it will

sound іграшки Іванка.

In Ukrainian (and other Slavic languages) the possessor follows the object it possesses. This is the

reverse of the normal English 's.

For example in the phrase 'іграшки Іванка', the word 'Іванка' is in the genitive case. You should

think of it as 'the toys of Ivanko's', placing the possessor after the object. The 'possessor' is the

noun that is used in the Genitive case.

день народження мами – mother's birthday (lit: the birthday of mother's)

кімната сестри – sister's room (lit: the room of sister's)

	Singular	Plural
Masculine	+а, у ь→я	+ів
Feminine	а→и я→і +ей if consonant ending	drop а я→ь, й insert о, е between final consonants
Neuter	о→а е→а, я я→я	drop о, е е, я→ів

2. EXERCISE to the topic: write according to the example

Example: на столі (викладач) лежать журнал, ручки, підручник, папери. – На столі викладача

лежать журнал, ручки, підручник, папери.

1. На другому поверсі розташований кабінет (декан). 2. Ось альбом (товариш).

3. Ми бачили

в музеї картини (художник). 4. У цій кімнаті живе подруга (Андрій). 5. У

гаражі стоїть

машина (батьки). 6. На стіні висить фотографія (подруга). 6. Київ – столиця (Україна). 7. Ми

відвідали вулиці (місто). 8. У столиці розташований будинок (уряд). 9. Це

автомобіль (друзі).

3. Task for independent work: answer the questions

1. Чия це кімната? (Ахмед і Джон)
2. Чий це олівець? (студентка)
3. Чия це тарілка? (родичі)
4. Чий це журнал? (викладач)
5. Чий це капелюх? (водій)
6. Чиє це місце? (подруга)
6. Чиє це фото? (батько і мама).
7. Чиї це речі? (сусіди)
8. Чий це комп'ютер? (друзі)
9. Чиї це ліки? (дідусь)
10. Чия це парасолька? (жінка)
11. Чий це ноутбук? (лікар).

LESSON 24

ТЕМА 24. ІМЕННИКИ ТА ОСОБОВІ ЗАЙМЕННИКИ У РОДОВОМУ ВІДМІНКУ. У ЛІКАРЯ. / NOUNS AND PERSONAL PRONOUNS IN THE GENITIVE CASE. AT THE DOCTOR

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тернопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

1. Я → МЕНЕ

Ти → ТЕБЕ

Він (воно) → ЙОГО (with a preposition НЬОГО (без нього))

Вона → ЇЇ (with a preposition НЕЇ (до неї))

Ми → НАС

Ви → ВАС

Вони → ЇХ (with a preposition НИХ (для них))

2. EXERCISE to the topic: answer the questions, use pronouns in the genitive case.

1. Ти знаєш цього хлопця? Ні, я не знаю ...
2. Де твої друзі? Я не бачила ...
3. Чому ти не був у парку? Бо моя сестра пішла без ...
4. Що це за квіти? Мамо, ми з братом купили їх для ...
- 5.Ця книга цікава? Я не читала ...
6. Діти, чому ви сумні? Бо батьки пішли у магазин без ...
7. Скажіть, а де автобус? Ви запізнилися і він поїхав без ...
8. Це подарунок для твого батька? Так, я купив для ... новий велосипед.
9. А де твій брат? Я Вирішила гуляти без ...

3. Task for independent work: Put words in parentheses in the genitive case

1. Сьогодні ми відпочивали без (тато і мама). 2. У мого друга немає (дідусь та бабуся). Книжки лежать на столі біля (ми). 3. Друзі не прийшли і ми дивилися фільм без (вони). 4. Завтра я куплю морозиво для (діти). 5. Марія не приготувала (вечеря) для (друзі). 6. Брат захворів, тому ми гуляємо без (він). 7. Це нова викладачка, студенти не знають (вона). 8. Завтра ми підемо до (лікар) без (ти). 9. Біля (я) є багато гарних (парки). 10. Я вже повертаюся від (ви).

LESSON 25

ТЕМА 25. ВЖИВАННЯ РОДОВОГО ВІДМІНКУ ПІСЛЯ ЗАПЕРЕЧЕННЯ. СВЯТА І ТРАДИЦІЇ В УКРАЇНІ. / THE GENITIVE CASE. NOUN. HOLIDAYS AND TRADITIONS IN UKRAINE

Методичне забезпечення Methodological support of classes

- Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.
- Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.-Тенюпіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
- Тишкорець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тенюпіль, 2007. -162 с.
- Українська мова як іноземна для англословних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
- Українська мова як іноземна для англословних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

1. Uses of the Genitive Case in Ukrainian
With the negative verbs
In general, in Ukrainian, negative verbs take the genitive:
Я маю час (Accusative). But Я не маю часу (genitive).

	Singular	Plural
Masculine	+а, у ь→я	+ів
Feminine	а→и я→і +ей if consonant ending	drop а я→ь, й insert о, е between final consonants
Neuter	о→а е→а, я я→я	drop о, е е, я→ів

Ти знаєш Оксану (Accusative)? – Ні, я не знаю Оксани (genitive).
Я бачу поле (Accusative). – Я не бачу поля (genitive).
EXERCISE to the topic: Please tell, who or what is not here.

Тут немає ...
а) зошит, підручник, словник, журнал, телевізор, календар, ліфт, готель, день,
студент, викладач, секретар, лікар ...
б) вікно, місце, свято, село, святкування ...
в) книжка, машина, полиця, аптека, бібліотека, лікарня, медсестра, дівчина,
студентка, викладачка, бабуся ...
г) традиції, книжки, зошити, словники, журнали, телевізори, готелі, місця,
студенти, студентки, звичаї, автобуси, заводи, парки, магазини, аптеки,
лікарні,
бабусі, дідусі ...

3. Task for independent work: Put nouns in parentheses in the genitive case
1. Мама не приготувала (вечеря). 2. У декана немає (час). У Києві немає (море).
3. Ольга на любить (кава). 4. Тато не купив (квитки). 5. У Ганни немає (брати і сестри). 6. У батьків немає (машина). 7. Художник не намалював (картина). 8. Діти не випили (чай). 9. У кав'ярні сьогодні немає (тістечка). 10. У цьому магазині не продають (морозиво).

LESSON 26

ТЕМА 26. ВИРАЖЕННЯ ВІДСТАНІ Й НАПРЯМКУ РУХУ У РОДОВОМУ І ЗНАХІДНОМУ ВІДМІНКАХ. ПОДОРОЖ. / THE GENITIVE CASE. DISTANCE AND DIRECTION OF MOVEMENT. TRAVEL

Методичне забезпечення Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук А.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

1. Uses of the questions "where to?", "where from?"
where to? – куди?

In the Ukrainian language accusative and genitive cases are used to answer the question "where to?" For accusative are used prepositions "на, у, в" with the meaning "to". For genitive are used preposition "до" with the meaning "to".

Where from? – звідки?

Genitive cases are used to answer the question "where from?" For the answer are used prepositions "з, зі, із, від" with the meaning "from".

2. EXERCISE to the topic: Put words in parentheses in the correct form.

1. Студенти йдуть в ... на ... (університет, заняття). 2. Ми з другом дуже поспішаємо в... на... (академія, іспит). 3. Максим завжди запрошує друзів у... (кав'ярня). 4. Діти поспішають зі... (школа) додому. 5. Олена йде до... на... (бібліотека, лекція). 6. Група йде на... у... (виставка, музей). 7. Сьогодні діти йдуть у... та на... (зоопарк, стадіон). 8. Вранці батько поспішає на... та до... (завод, магазин), а увечері з ... (робота) додому. 9. У суботу ми їдемо до... на... (Київ, екскурсія). 10. Через тиждень ми повернемося з ... (Україна) на... (батьківщина). 11. Я запрошую тебе до... на ... (театр, вистава). 12. Мати з дочкою ідуть до... і на... (супермаркет, ринок).

3. Task for independent work: answer the questions. Use prepositions «до, у, в, на,

з, від»

1. Куди ви кладете свої книжки і зошити, коли ідете на заняття? 2. Звідки ви йдете? 3. Куди ви кладете молоко, м'ясо та овочі? 4. Звідки повертається студентка? 5. Звідки прийшла мама? 6. Куди сестра кладе гроші? 7. Куди Дмитро поспішає? 8. Куди ти ставиш квіти? 9. Куди іде Сашко? 10. Звідки повернулася Оленка?

Words for help: бібліотека, ваза, центр, бабуся, школа, холодильник, магазин, гаманець, стіл, лікар.

LESSON 27

ТЕМА 27. ЗАКІНЧЕННЯ ІМЕННИКІВ ЧОЛОВІЧОГОРОДУ ОДНИНИ У РОДОВОМУ ВІДМІНКУ. / THE ENDING OF MASCULINE SINGULAR NOUNS IN THE GENITIVE CASE

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.
3. Тишківцев М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. –162 с.
4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ “Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

1. Masculine nouns in the genitive case

Ending -а, -я – names of modes of transport (автобуса), names of persons or professions (друга, лікаря), names of months and days of the week (четверга, квітня), names of items than can be counted (телефона), names of monetary units (долара), names of trees (дуба), names of cities (Львова). Ending -у, -ю – abstract concepts (сміху), names of substances (цукру), names

of feelings (болю), names of buildings and institutions (інституту), names of prefabricated concepts (лісу), names of countries (Лівану), names of natural phenomena (дощу).

2. EXERCISE to the topic: Put words in parentheses in the correct form.

1. Ми слухали виступ (Президент). 2. Дайте мені, будь ласка, склянку (сік). 3. Я

хочу купити кілограм (сир). 4. Бейрут - столиця (Ліван). 5. Ми студенти (університет). 6. Це будинок (гуртожиток). 7. Мій брат - робітник (завод). 8. Ми

дивилися концерт артистів (театр). 9. Це кімната (Самір). 10. Його брат директор (банк). 11. Ми прочитали наказ (директор). 12. Ми вивчаємо будову (атом). 13. Вранці я випив чашку (чай). 14. Це парк (відпочинок). 15. Деревя (парк) дуже великі. 16. Я люблю оглядати зали (музеї). 17. Мешканці (Дамаск) дуже люблять своє місто. 18. Він виконав поради (лікар). 19. Це фотографія сім'ї (Сергій Миколайович). 20. Це карта (Іран).

3. Task for independent work: answer the questions.

1. Чого немає на цій вулиці? (автобус, тролейбус, трамвай, стадіон, музей) 2. Чого немає в кіоску? (журнал, олівець) 3. Чого завтра не буде в клубі? (концерт)

4. Чого не було в буфеті? (сік, коктейль) 5. Чого немає в холодильнику? (сир, суп) 6. Чого ви не їсте вранці? (бутерброд, йогурт, гамбургер) 7. Чого ви не п'єте

вранці? (чай) 8. Чого ви не їсте на обід? (борщ, рис, плов) 9. Біля чого стоїть студент? (університет, гуртожиток, парк, фонтан, смітник, стіл) 10. Доки у вас

заняття? (понеділок, вівторок, грудень). 11. Чого ти не відчуваєш? (біль, смуток) 12. Кого ти не знаєш? (викладач, студент, лікар, водій, хлопець) 13. Звідки ви приїхали? (Київ, Харків, Севастополь, Узбекистан, Еквадор, Китай) 14. Чого немає у цій країні? (сніг, мороз, туман, вітер, холод).

LESSON 28

ТЕМА 28. ПРИКМЕТНИКИ ТА ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ У РОДОВОМУ ВІДМІНКУ ОДНИНИ. / Adjectives and Possessive Pronouns in the Genitive case (singular)

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.

4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з

електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

Masculine ending -ого:

чий?(N.c.) - чийого?(G.c.)

мій - мого

твій - твого

його - його

наш - нашого

їхній - їхнього

Feminine endings -єї, -ої:

чия?(N.c.) - чієї?(G.c.)

моя - моєї

твоя - твоєї

її - її

наша - нашої

ваша - вашої

їхня - їхньої

Neuter ending -ого:

чиє?(N.c.) - чийого?(G.c.)

моє - мого

твоє - твого

наше - нашого

ваше - вашого

їхнє - їхнього

Adjectives in the Genitive case:

Masculine ending -ого

який?(N.c.) - якого?(G.c.)

новий - нового, добрий - доброго, великий - великого, білий - білого, синій - синього

Feminine endings - ої, - єї

яка?(N.c.) - якої?(G.c.)

стара - старої, погана - поганої, мала - малої, червона - червоної, чорна - чорної

Neuter ending - ого

яке?(N.c.) - якого?(G.c.)

гарне - гарного, чорне - чорного, зелене - зеленого, добре - доброго, велике - великого

Вправа 1. Поставте слова у дужках у родовому відмінку. Запишіть речення.
Зразок. Це зошит (мій друг). - Це зошит мого друга.

1. Це кімната (мій друг).
2. Це машина (твій тато).
3. Це фото (наш студент).
4. Це телефон (ваш брат).
5. Це ручка (мій лікар).

Вправа 2. Поставте слова у дужках у родовому відмінку. Запишіть речення.

1. Це сумка (моя подруга).
2. Це місто (твоя мами).
3. Це книжка (наша студентка).
4. Це комп'ютер (ваша сестри).
5. Це годинник (моя викладачка).

Вправа 3. Поставте питання до поданих речень.

1. Це група мого друга.
2. Це куртка моєї подруги.
3. Це будинок мого дядька.
4. Це фото моєї сім'ї.
5. Це велосипед моєї сестри.
6. Це машина мого тата.
7. Це кімната моїх друзів.
8. Це стіл мого викладача.

Вправа 4. Поставте слова у дужках у родовому відмінку.

1. У мене немає (червона ручка).
2. У мене немає (спортивний костюм).
3. У студента немає (залікова книжка).
4. Я не зробив (домашнє завдання).
5. Я не люблю (зелений чай).

Вправа 5. Поставте слова у дужках у родовому відмінку.

1. Це студенти (наш медичний університет).
2. Це декан (мій медичний (стоматологічний, фармацевтичний) факультет).
3. Це фото (моя дружня група).
4. Це книжка (моя добра подруга).
5. Це машина (твій новий друг).

Вправа 6. Дайте відповіді на питання.

1. Скільки студентів у вашій групі?
2. Скільки у вас братів?
3. Скільки у вас сестер?
4. Скільки студентів навчається у вашому університеті?
5. Скільки хлопців у вашій групі?
6. Скільки дівчат у вашій групі?
7. Скільки кімнат у вашому будинку (квартирі)?

Вправа 27 Дайте відповіді на питання.

1. Скільки годин ви вчитеся кожний день?
2. Скільки годин ви спите?
3. Скільки місяців ви вивчаєте українську мову?
4. Скільки місяців ви живете у Львові?
5. Скільки занять ви маєте щодня?
6. Скільки часу ви готуєте домашнє завдання?
7. Скільки хвилин ви вивчаєте нові слова?

Вправа 8. Дайте відповіді на питання.

Зразок: Скільки студентів у групі?(10) - У групі 10 студентів.

1. Скільки у вас зошитів? (7).

2. Скільки у вас підручників? (8).
3. Скільки у тебе гривень? (50).
4. Скільки у нього доларів? (100).
5. Скільки у вас друзів?(багато, мало).
6. Скільки завдань ти зробив? (3).
7. Скільки парт в аудиторії? (15).

Вправа 9. Дайте відповіді на питання.

1. Скільки коштує хліб? (15 грн.)
2. Скільки коштує вода? (10 грн.)
3. Скільки коштує кава? (85 грн.)
4. Скільки коштують яблука? (20 грн.)
5. Скільки коштують цукерки? (150 грн.)
6. Скільки коштують ліки? (70 грн.)
7. Скільки коштує картопля? (12 грн.)

Вправа 10. Запишіть словосполучення.

1. 15 + студент.
2. 2 + лікар.
3. 5 + друг.
4. 3 + викладач.
5. 9 + поверх.
6. 2 + кімната.
7. 2 + лекція.

LESSON 29

ТЕМА 29. ЧИСЛІВНИКИ У РОДОВОМУ ВІДМІНКУ. ПИТАННЯ “СКІЛЬКИ?”. / NUMERALS IN THE GENITIVE CASE. THE QUESTION “HOW MANY? HOW MUCH?”

Методичне забезпечення
Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тенюпіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англословних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англословних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ “Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

Вправа 1. Прочитайте текст.

наука – science

організм – organism

рослина – plant
тварина – animal
клітина – cell
бактерія – bacteria
вірус – virus

Біологія – це наука про живі організми. Вона вивчає рослинні і тваринні організми.

Ботаніка – це наука про рослини.

Зоологія – це наука про тваринні організми.

Мікробіологія – це наука про бактерії.

Цитологія – це наука про клітини.

Вірусологія – це наука про віруси.

Завдання: закінчіть речення.

Ботаніка – це наука про ... .

Зоологія – це наука про ... .

Біологія – це ... .

Вірусологія – ... .

Мікробіологія – ... .

Цитологія – ... .

Вправа 2. Дайте відповіді на питання.

Зразок: Звідки ти прийшов? (магазин). – Я прийшов з магазину.

1. Звідки приїхав твій друг? (Ліван).
2. Звідки приїхала твоя подруга? (Індія).
3. Звідки приїхали твої друзі? (Польща).
4. Звідки ти прийшов? (бібліотека).
5. Звідки прийшов викладач? (кафедра).
6. Звідки прийшов лікар? (лікарня).
7. Звідки приїхав пацієнт? (місто Львів).
8. Звідки приїхали ваші друзі? (місто Тернопіль).

Вправа 3. Складіть речення з поданих слів.

1. Сьогодні / я / йти / до / друг.
2. Ми / йти / до / декан.
3. Студенти / йти / до / викладач.
4. Друзі / йти / до / кінотеатр.
5. Пацієнт / йти / до / лікар.
6. Вчора / я / ходити / до / друзі.
7. Через / три / дні / я / піти / до / лікарня.
8. Завтра / я / піти / до / аптека.

Вправа 4. Складіть словосполучення з прийменником без (without).

Зразок. Чай, цукор. – Чай без цукру.

1. Торт, шоколад.
2. Піца, м'ясо.
3. Салат, цибуля.
4. Кава, молоко.
5. Хліб, масло.

Вправа 5. Запам'ятайте конструкцію "після (after) + G.c."

Коли? Після + G.c.

M.: після екзамену, після заліку

F.: після пари, після лекції, після перерви

N.: після заняття

Pl.: після пар, після лекцій, після занять

1. Коли буде перерва? (пара).
2. Коли буде практичне заняття? (лекція).
- 3.

Коли ти

- будеш вдома? (екзамен).
4. Коли у вас будуть канікули? (екзамени).
5. Коли ти підеш в бібліотеку? (пара).
6. Коли ти підеш в спортзал? (пари).
7. Коли ти підеш додому? (лекція).

LESSON 30

ТЕМА 30. ПРИЙМЕННИКИ, ПІСЛЯ ЯКИХ ВЖИВАЄТЬСЯ РОДОВИЙ ВІДМІНОК. БІОЛОГІЯ — НАУКА ПРО ЖИТТЯ. РОЗДІЛИ БІОЛОГІЇ. / PREPOSITIONS AFTER WHICH THE GENITIVE CASE IS USED. BIOLOGY – THE SCIENCE OF LIFE. SECTIONS OF BIOLOGY

Методичне забезпечення Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англومовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англومовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ “Медицина”, 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

Вправа 1. Прочитайте текст.

наука – science

організм – organism

рослина – plant

тварина – animal

клітина– cell

бактерія – bacteria

вірус – virus

Біологія – це наука про живі організми. Вона вивчає рослинні і тваринні організми.

Ботаніка – це наука про рослини.

Зоологія – це наука про тваринні організми.

Мікробіологія – це наука про бактерії.

Цитологія – це наука про клітини.

Вірусологія – це наука про віруси.

Завдання: закінчіть речення.

Ботаніка – це наука про ... .

Зоологія – це наука про ... .

Біологія – це ... .

Вірусологія – ... .

Мікробіологія – ... .

Цитологія – ... .

Вправа 2. Дайте відповіді на питання.

Зразок: Звідки ти прийшов? (магазин). – Я прийшов з магазину.

1. Звідки приїхав твій друг? (Ліван). 2. Звідки приїхала твоя подруга? (Індія).
3. Звідки приїхали твої друзі? (Польща). 4. Звідки ти прийшов? (бібліотека). 5.

Звідки прийшов викладач? (кафедра). 6. Звідки прийшов лікар? (лікарня). 7. Звідки приїхав пацієнт? (місто Львів). 8. Звідки приїхали ваші друзі? (місто Тернопіль).

Вправа 3. Складіть речення з поданих слів.

1. Сьогодні / я / йти / до / друг. 2. Ми / йти / до / декан. 3. Студенти / йти / до / викладач. 4. Друзі / йти / до / кінотеатр. 5. Пацієнт / йти / до / лікар. 6. Вчора / я / ходити / до / друзі. 7. Через / три / дні / я / піти / до / лікарня. 8. Завтра / я / піти / до / аптека.

Вправа 4. Складіть словосполучення з прийменником без (without).

Зразок. Чай, цукор. – Чай без цукру.

1. Торт, шоколад. 2. Піца, м'ясо. 3. Салат, цибуля. 4. Кава, молоко. 5. Хліб, масло.

Вправа 5. Запам'ятайте конструкцію "після (after) + G.c."

Коли? Після + G.c.

M.: після екзамену, після заліку

F.: після пари, після лекції, після перерви

N.: після заняття

Pl.: після пар, після лекцій, після занять

1. Коли буде перерва? (пара). 2. Коли буде практичне заняття? (лекція). 3. Коли ти будеш вдома? (екзамен). 4. Коли у вас будуть канікули? (екзамени). 5. Коли ти підеш в бібліотеку? (пара). 6. Коли ти підеш в спортзал? (пари). 7. Коли ти підеш додому? (лекція).

LESSON 31

ТЕМА 31. ДІЄСЛОВА РУХУ (Verbs of motion). ДІЄСЛОВА ОДНОСТОРОННЬОГО РУХУ. / Verbs of unidirectional motion (one-way)

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Тернопіль: Укрмедкнига, 1999.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина 1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. –Тернопіль, 2007. –162 с.

4. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

5. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

Дієслова одностороннього руху

Verbs of unidirectional motion (one-way)

їхати – to ride
летіти – to fly
йти – to go
бігти – to run
плисти – to swim
везти – to convey
вести – to lead
нести – to carry

Дієслова двостороннього руху

Verbs of multi-directional motion (two-way)

їздити – to ride
літати – to fly
ходити – to go
бігати – to run
плавати – to swim
возити – to convey
водити – to lead
носити – to carry

Вправа 1. Складіть речення, використовуючи дієслова руху. Complete the sentences.

Use the verbs.

відійти – to go away
вийти – to go out
дійти – to reached
зайти – to come
обійти – to get around
перейти – to move
підійти – to come up
піти – to go
прийти – to come
пройти – to pass
увійти – to enter

Вправа 2. Прочитайте і запам'ятайте. Read and remember.

Летить – літак, пташка.
Йде – час, життя, фільм, лекція, людина.
Пливе – корабель, човен.
Їде – машина, поїзд, автобус, таксі.
Падає – сніг, дощ, листя.
Ходить – людина, тварина.

Вправа 3. Впишіть дієслова руху йти, ходити у формі теперішнього часу.

Write the

verbs of motion йти, ходити in Present Tense.

1. Ми кожного дня ... у бібліотеку.
2. На заняття з біології я ... щосереди.
3. Куди ти ...?
4. Максим ... до нас.
5. Вони щодня ... у басейн.
6. Сьогодні мої друзі ... у кіно.

Вправа 4. Впишіть дієслова руху їхати, їздити у формі минулого часу. Write the verbs

of motion їхати, їздити in Past Tense.

1. Вчора Марія ... на екскурсію.
2. Куди ти ... відпочивати?
3. Влітку ми завжди ... додому.
4. Я ... в університет і зустрів Романа.
5. Щороку Наталя ... у Київ.
6. У той час, коли був сильний дощ, ми ... у таксі.

Вправа 5. Впишіть дієслово їхати. Write the verbs of motion їхати.

1. – Куди ти їдеш?
– Зараз у мене канікули. І я ... в Індію до батьків.
- Ти ... до них щороку?
– Так, я кожного літа ... до своїх батьків.

Вправа 6. Куди? Where to? — Звідки? Where from?

до – to, з – from

до університету – з університету

до гуртожитку – з гуртожитку

до готелю – з готелю

до кімнати – з кімнати

до аудиторії – з аудиторії

до бібліотеки – з бібліотеки

до кафе – з кафе

на концерт – з концерту

на стадіон – з стадіону

на пошту – з пошти

на вулицю – з вулиці

Читайте. Read.

1. Це університет. Я йду до університету (в університет). Я вчуса в університеті.
  2. Це банк. Я іду до банку (в банк). Я працюю в банку.
  3. Це гуртожиток. Я іду до гуртожитку (в гуртожиток). Я живу в гуртожитку.
  4. Це пошта. Я іду на пошту. Я був на пошті.
  5. Це деканат. Я іду до деканату (в деканат). Я був в деканаті.
- Звідки? — Куди?

countries:

M.- endings -у, -ю

F. – endings -и, +ї

до Лівану – з Лівану

до Єгипту – з Єгипту

до Еквадору – з Еквадору

до України – з України

до Канади – з Канади

до Палестини – з Палестини

до Індії – з Індії

до Гани – з Гани

до Нігерії – з Нігерії

до Замбії – із Замбії

до Йорданія – з Йорданії
до Польщі – з Польщі
до Туреччини – з Туреччини
до Марокко – з Марокко

cities:

М. – endings -а, -я
F. – endings -и, -і
до Львова – зі Львова
до Тернополя – з Тернополя
до Києва – з Києва
до Харкова – з Харкова
до Івано-франківська – з Івано-Франківська
до Одеси – з Одеси
до Вінниці – з Вінниці
Завдання: напишіть звідки приїхали ваші друзі.

LESSON 32

ТЕМА 32. ІМЕННИКИ, ПРИКМЕТНИКИ ТА ЗАЙМЕННИКИ У РОДОВОМУ ВІДМІНКУ МНОЖИНИ. ІСТОРИЯ МЕДИЦИНИ. / NOUNS, ADJECTIVES AND PRONOUNS IN THE GENITIVE CASE PLURAL. HISTORY OF MEDICINE

Методичне забезпечення

Methodological support of classes

1. Бахтіярова Х.Ш., Лукашевич С.С., Майданюк І.З., Сегень М.П., Петухов С.В. Українська мова. Практичний курс для іноземців: Посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів.- Теннопіль: Укрмедкнига, 1999.
2. Майданюк І.З., Лазарчук А.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.-Тернопіль: Мандрівець, 2005 -120 с.
3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.-Тернопіль, 2007. -162 с.
4. Українська мова як іноземна для англomовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 - 500 с.
5. Українська мова як іноземна для англomовних студентів-медиків : підр. з електрон. Аудіод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультуна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. - К. : ВСВ "Медицина", 2019. - 504с. + Аудіододаток [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://link.medpublish.com.ua/75163.rar>

Запам'ятайте!

Nouns in the Genitive Plural:

студент – студентів
викладач – викладачів
лікар – лікарів
зошит – зошитів
пацієнт – пацієнтів
брат – братів
день – днів
тиждень – тижнів
місяць – місяців

рік – років
хлопець – хлопців
люди – людей
діти – дітей
гроші – грошей
ліки - ліків
пара – пар
лекція – лекцій
кімната – кімнат
лікарня – лікарень
аптека – аптек
книжка - книжок
ручка – ручок
дівчата – дівчат
сестра – сестер
країна – країн
вулиця – вулиць
питання – питань
речення – речень
заняття – занять

Вправа 1. Дайте відповіді на питання.

1. У вашій країні багато великих міст?
2. У вашому місті багато гарних вулиць?
3. На цій вулиці багато високих будинків?
4. У вас багато знайомих студентів в університеті?
5. У вашого друга багато братів і сестер?

Вправа 2. Дайте відповіді на питання.

1. Скільки медичних книг у вас вдома?
2. Скільки іноземних мов ви знаєте?
3. Скільки нових студентів вчиться у вашій групі?
4. Скільки факультетів у вашому університеті?
5. Скільки предметів ви вивчаєте на першому курсі?

Вправа 3. Дайте відповіді на питання.

1. У вас є комп'ютер?
2. У нього є телефон?
3. Сьогодні у вас була лекція з анатомії?
4. У вас є нові друзі в Україні?
5. У вас є сьогодні залік?

Завдання. Прочитайте текст і словник до тексту.

Словник до тексту:

анатома - топографічний вступ – anatomical and topographical introduction

вивих – dislocation

виразка шлунку – stomach ulcer

гнійні запалення – suppurative inflammation

дослідник – researcher

жовтяниця – jaundice

застосування – use

зберігання – preservation

Київська Русь – Kyivan Rus

менінгіт – meningitis
могутній покровитель – powerful patron
отрута – toxicant
пацієнт – patient
переїжджати – to flit
перелом – fracture
підшкірна клітковина – subcutaneous tissue
практик – practices
прогресивні погляди – progressive views
протиотрута – antidote
пухлина – tumor
різноманітний – multiform
рослинне, тваринне, мінеральне походження – vegetable, animal, mineral origin
симптом – diagnostic
холера – cholera
чума – pestilence

АВІЦЕННА

Абу Алі Ібн-Сіна (980–1037), який відомий в Європі під іменем Авіценни, народився і Персії (територія нинішнього Узбекистану). Він є одним із найбільш видатних дослідників і практиків в історії медицини. Медичною наукою зацікавився ще в дитинстві, читав книги, провідував хворих і дуже швидко здобув визнання у широких колах. Його пацієнтами були не лише відомі правителі, а й прості люди. Через незалежний характер і прогресивні погляди змушений був часто переїжджати, аж поки не знайшов могутнього покровителя – правителя Гамадана. У цьому місті Авіценна проживав до кінця життя.

Авіценна – автор великої кількості праць з філософії та медицини. Всі вони

написані арабською мовою, тому не одразу стали відомим в Європі.

У 12 столітті було перекладено основну працю Авіценни "Канон лікарської науки", яка є однією із найзнаменитіших книг в історії медицини. Це справжня медична енциклопедія, в котрій описано все, що стосується здоров'я і хвороб людини. Тому вона стала настільною книгою лікарів. Після винайдення друкарства "Канон" був надрукований в числі перших книг і став основним підручником, за яким вивчали медицину в університетах країн Європи та Азії. Авіценна був відомий і в Київській Русі.

"Канон лікарської науки" – праця, яка складається з п'яти книг. Перша з них

присвячена питанням теоретичної медицини. Авіценна дає визначення медицини, розповідає про хвороби, шляхи збереження здоров'я та способи лікування.

Друга книга присвячена вченню про ліки, їх походження та застосування. Подано 811 засобів рослинного, тваринного та мінерального походження з вказівками щодо їх дії, застосування та зберігання.

Найбільшою за обсягом є третя книга, в якій описано хвороби та їх лікування.

Кожен розділ супроводжується анатомо-топографічним вступом.

У четвертій книзі автор розповідає про особливості лікування вивихів та переломів, описує пухлини та гнійні запалення підшкірної клітковини. П'ята книга присвячена "складним лікам, а також отрутам і протиотрутам. Пропоновані Авіценною лікарські засоби є досить різноманітними, багато з них

увійшли в наукову фармакологію. Він першим описав чуму, холера, жовтяницю, проаналізував причини, симптоми і способи лікування менінгіту, виразки шлунка і багато інших хвороб.

Дайте відповіді на питання.

1. Хто такий Авіценна?
2. Де він народився?
3. Якою мовою Авіценна писав свої книги?
4. Яка книга Авіценни є найзнаменитішою в історії медицини?
5. Про що книга Авіценни "Канон лікарської науки"?
6. Скільки книг має "Канон"?
7. Про що розповідається в кожній книзі "Канону"?
8. Які хвороби Авіценна описав першим?

THEMATI PLAN
of tasks for self study in the Ukrainian language for foreign
1st year of the 1st semester of the English-language department of the
specialty 221 «Dentistry»

№	TOPIC	Number of hours
<i>Submodule 1. Introductory phonetic-grammar course</i>		
1	Alphabet of the Ukrainian language. Printed and written letters. Vowels and consonants. Noun. Acquaintance. Words of etiquette	2
2	Noun. Genus of nouns. Intonation in a simple sentence. Acquaintance. People and things around as.	2
3	Personal pronouns. Sentences with question words «Хто?», «Що?», «Де?». Orthoepy and spelling of the Ukrainian language. Hissing consonants. Noun number. Parts of the body.	2
4	Double pronunciation of sounds. Conjunctions in a phrase and a simple sentence. Personal pronouns. Vocative. My family. Kind of activity	2
5	Personal pronouns. Conjunctions in a phrase and a simple sentence. Vocative. Kind of activity. My audience.	2
6	Possessive and interrogative pronouns. Flat. House. My room.	2
7	Prepositions. Gender and number. Food. Dimensions. Colors. Traits. My friend.	2
8	Verb. Infinitive. The 1st conjugation. Present tense.	2
9	Verb. The 2nd conjugation. Present tense. Imperative verb. Days of the week. My work week	2

10	The Possessive case of noun. Weather. Phenomena of nature.	2
11	Conjugation of verbs with the suffix – ува (- юва). Past tense verbs. We buy medicine. Verb “БУТИ”. The Future tense of the verb. My day off	2
12	Adverb as a part of speech that characterizes an action. Categories of adverbs by meaning. Season	2
13	Nouns and personal pronouns in the singular. Temperament and professional activity	2
14	Adjectives and possessive pronouns in the Possessive case singular.	2
Doctor, society, state.		
15	Verb. Imperfect and perfect form of the verb. The meaning and use of verbs with the particle -ся, -сь. Home and life. Rental housing. Utilities.	2
16	Verbs of motion іти, їхати. Means of transport. .	2
17	Verbs of motion ходити, їздити and their use. At the airport. At the station.	2
18	Accusative case of direction	2
19	Nouns in the Locative singular to indicate the place of action. Use the prepositions У, В, НА. In town. In the store, in the market, in the supermarket.	2
20	Nouns in the Locative plural. At the university.	2
21	Adjectives and possessive pronouns in the Locative case. Clothes, shoes. In a clothing and footwear store. Using the Locative case for the expression of time (hours, months). Months.	2
22	Using the Locative case for the expression of time (hours, months). Months.	2
23	Noun in the Genitive case to indicate belonging. Kyiv is a capital of Ukraine.	2
24	Nouns and personal pronouns in the Genitive case. At the doctor.	2
25	Use of the Genitive case after negation. Holidays and traditions in Ukraine.	2
26	Expression of distance and direction of movement in the Genitive	2

	and Accusative cases. Travel.	
27	The ending of masculine singular nouns in the Genitive case.	2
28	Adjectives and possessive pronouns in the Genitive singular.	2
29	Numerals in the Genitive case. The question “How much?”	2
30	Prepositions after which the Genitive case is used. Biology is the science of life. Sections of biology.	2
31	Verbs of motion. Nouns in the Genitive case to express the direction of movement. The use of prepositions Куди – Звідки.	2
32	Nouns, adjectives and pronouns in the Genitive Plural. History of medicine.	2
Total		64